

CRONOLOGIA POLITICA DE LES SESSIONS DE L'AJUNTAMENT
DE BARCELONA. 1904 - 1909

5 de gener de 1904

Presideix Guillem de Boladeres, Alcalde de Real Ordre d'ençà el 26 de maig de 1903.

Sessió de constitució del nou Consistori, i votacions per ele-gir els Tinents d'Alcalde amb els següents resultats :

la Tinència : Eusebi Corominas ; 24 vots, 17 paperetes en blanc

2a " : Juli Marial ; 22 vots, 17 paperetes en blanc.

Eusebi Corominas ; 1 vot.

3a " : Narcis Buxó : 23 vots , 18 paperetes en blanc.

4a " : Josep M. Serraclarà ; 23 vots, 16 paperetes en blanc.

5a " : Guillem López ; 22 vots, 17 paperetes en blanc
Joan Moles ; 1 vot.

6a " : Joan Moles ; 23 vots, 18 paperetes en blanc.

7a " : Josep Borrell i Sol ; 23 vots, 18 paperetes en blanc.

8a " : Pere Badia ; 23 vots , 18 paperetes en blanc.

9a " : Santiago Mundi ; 24 vots, 17 paperetes en blanc.

10a " : Ramon Vilà ; 22 vots, 18 paperetes en blanc.

Després es votà els membres de les Comissions de Treball.

12 de gener de 1904

Presideix Guillem de Boladeres . Saló de Cent.

Gran expectació; previsions d'incidents; 50 guàrdies civils a cavall dintre del pati de l'Audiència (actual Palau de la Generalitat), i altres guàrdies municipals de vigilància.

El regidor Odó de Buen demana la paraula :"Me dirijo a los compañeros de Consistorio, venidos aquí despues del brioso despertar de la opinión pública, a los que verdaderamente representan a Barcelona. Es preciso, es indispensable, lo demandan sacratísimos deberes que no podemos dejar desatendidos, que las diferentes fracciones representadas en el Consistorio lleguen a un concierto en bien de Barcelona; Que nos encontremos unidos todos en la penosa tarea de administrar los intereses de la ciudad."

" Así, pues, he de rogaros, poniendo a contribución el amor que todos sentís por Barcelona, que si hay términos hábiles de llegar a una avenencia vayamos a ella resueltamente ; que oyendo los insistentes requerimientos de la opinión pública, dejemos nuestras opiniones políticas a la puerta de esta casa, dediquemos toda nuestra inteligencia, toda nuestra actividad a la administración de los intereses de la Ciudad." (Aplausos)

"No hablo por encargo de nadie lo hago por iniciativa propia; pero sé que un querido compañero mío, el Sr. Salas, coincide en mi manera de sentir y tiene el propósito de hablar en el sentido de que yo lo hago; unámonos todos, pues, en esta labor de armonía y de concordia; veamos quienes son los que traen a esta casa intereses de partido y los que han venido aquí con el único objeto de atender a los de la Ciudad. Ruego, pues, encarecidamente que aceptéis mis iniciativas inspiradas en un deseo de concordia, y para ello hago un llamamiento al corazón de todos; Suspéndase la sesión para que los concejales de las diferentes fracciones aquí representadas puedan ponerse de acuerdo. Si esto no sucede, si mis deseos de conciliación no prosperan cumpliré con mi obligación, uniéndome a mis co-religionarios para votar la candidatura que presenten." (Grandes aplausos).

El regidor Joan Salas Antón li respón : "Creo con mi amigo el Sr. de Buen, que precisa en aras de los intereses de Barcelona que lleguemos a una avenencia, y que el Ayuntamiento actual sea reflejo fiel de las diferentes tendencias que en él se hallan representadas. Si el sufragio universal al que debemos todos nuestros nombramientos se ha practicado sinceramente, será una síntesis de las diversas opiniones que concurrieron a la formación del Ayuntamiento actual."

"Desde el momento en que varias tendencias han llevado representantes al Ayuntamiento, todos han de intervenir en su administración, y basta que una de las tendencias se considere agraviada, para que la Corporación no pueda seguir su marcha normal."

"Es preciso que la opinión pública vea, que si nos hallamos distanciados por nuestras opiniones políticas, cuando se trata de administrar , constituímos una sola familia. Tengo la

convicción de que en todos hay hombres de buena voluntad, puesto que hemos venido aquí no para hacer política sino para administrar, y haríamos más en pro de Barcelona si llegáramos a una concordia, que apareciendo divididos en tirios y troyanos. Término pues, exhortándoos a que depongais vuestras diferencias en aras del bien público, diferencias que más que hijas de mala voluntad creo que lo son de malas inteligencias, seguros de que al obrar así, realizareis una obra meritoria y habreis evitado que vea con disgusto nuestra actitud la opinión pública, la cual coronará la obra de concordia con sus aplausos." (aplauso)

El regidor Eusebi Corominas contesta a aquestes paraules dient : "En la primera sesión que celebró el actual Ayuntamiento por encargo de mis amigos, saludé en su nombre a todos los concejales e hice constar de un modo explícito y solemne que nosotros no habíamos venido aquí con propósitos exclusivistas, sino por el contrario, deseosos de atender a los grandes intereses de la Ciudad, por lo cual estábamos dispuestos a ejercitar nuestras iniciativas y acoger las que expusieran nuestros compañeros del Consistorio, y pudiesen ser útiles a la Ciudad."

"Estas declaraciones responderían a un estado de ánimo mío y a los acuerdos adoptados en las reuniones celebradas por los concejales republicanos. En ellas planteamos la cuestión en los términos siguientes : Si era necesario que en aras de los intereses de Barcelona llegáramos a una avenencia con los representantes de las demás fracciones para que el Ayuntamiento se constituyera mediante previo y común acuerdo entre los concejales de las diferentes tendencias. Así lo creyeron todos los allí reunidos, como han indicado fundamentalmente los Sres. Salas y de Buen, porque no hemos venido aquí traídos por los grupos de población, sino por el sufragio universal, de modo que todos tenemos un origen común, lo cual es efectivamente una razón para que procuráramos establecer relaciones de armonía, de cordialidad, medio más adecuado de realizar el crédito municipal."

"Las gestiones que en tal sentido se hicieron fracasaron, ignoro porqué motivo, quizás porqué no llenamos las fórmulas cancillerescas al uso, cuando se entablan relaciones diplomáticas. Queríamos que las Tenencias de Alcaldía se repartieran equitativamente según la importancia de cada grupo; pero los regionalistas y los fusionistas se negaron a aceptar cargo alguno

"que implicara función de gobierno, como la implica el cargo de Teniente. Siguieron luego, las negociaciones para determinar la representación de los diferentes partidos en las comisiones permanentes y especiales y llegamos a un acuerdo en lo que es fundamental, en las de Hacienda, Fomento, Gobernación, votando todo lo que aquí llaman cartapacio; pero no fue posible la avenencia en las de Consumo y Mataderos, que traen aparejadas funciones administrativas. Se recordará que al hacerse el nombramiento de las dos comisiones surgieron por sorpresa unas candidaturas en las cuales se nos incluyó, habiendo dimitido los cargos para que fuimos elegidos en las votaciones verificadas, porque nadie había requerido antes nuestra venia y no es posible estas cosas se hagan caprichosamente; es necesario que sean reguladas por un común sentir y pensar. Desde la votación de las comisiones han transcurrido ocho días; en este lapso de tiempo nos hemos vuelto a reunir ; hemos estudiado en estas reuniones nuestra situación en el Ayuntamiento con los ojos puestos en la opinión pública a la cual nos debemos y después de un examen y estudio detenido acordamos insistir en nuestro primer acuerdo y a pesar de haber sido rechazadas las proposiciones de conciliación que antes habíamos formulado, emprendimos una verdadera peregrinación alrededor de los jefes de los grupos representados en el Ayuntamiento, rogándoles que nos abrieran sus puertas, que nos prestaran su concurso. A pesar de ello, por mas que al llamarlo hicimos con toda suavidad, aunque exprimimos el ingenio para encontrar términos de conciliación y requerimos el concurso de amigos nuestros que nos lo prestaron gustosos, hemos llegado a este momento sin que la situación haya mejorado poco ni mucho; los que antes se negaban a prestarnos su concurso siguen haciéndolo ahora, rehusando aceptar las tenencias y ocupar puestos en las comisiones de Consumo y Mataderos. Como es de suponer que, de obrar así, lo hicieran después de un detenido y minucioso estudio, ¿ Cómo es posible que ahora súbitamente surjan invitaciones a una concordia que han rechazado hasta ahora ? "

" Queda pues demostrado que los intentos de los Sres. Salas y de Buen, no los ha realizado antes la mayoría republicana, por que los interesados se han negado a entrar en transacciones."

"Repito, pues, que insistimos en votar íntegramente para las tenencias de Alcaldía, la candidatura que el primer dia presenta -

"mos y para ser lógicos con nuestra conducta, estamos dispuestos a llegar a un acuerdo, para que en las comisiones puedan cooperar en la administración municipal y fiscalizarla si es preciso."

"No hemos venido aquí - acaba Eusebi Corominas- a imponer nuestras ideas, hemos venido aquí con el propósito de aceptar el concurso de todos los que buenamente nos lo ofrezcan, y para administrar conjuntamente los grandes intereses de Barcelona." Intervingué allavors el regidor regionalista Jaume Carner i Romeu que digué : "En virtud de la Ley Municipal, los Ayuntamientos sólo tienen funciones administrativas; no venimos aquí a hacer política sino a administrar; de manera que aquí no debe haber diferencias de partido; lo único que debe hacerse es que se coloquen a un lado los que estan dispuestos a administrar recta y honradamente, y al otro los demás. Eso de que se ha de separar la política de la administració, no sólo se dice, sino que se practica."

"Nosotros lo hemos demostrado con el ejemplo. Nosotros no sólo rehusamos las tenencias de Alcaldia que nos fueron ofrecidas de R.O. , sino que a pesar de que entonces contábamos en el Ayuntamiento con mayoría de votos, al tratar de la formació del cartapacio no nos dirijimos a los demás grupos ofreciéndoles en las comisiones una representació equitativa."

"Después, cuando a raiz del nombramiento del Sr. Monegal- (Alcalde de Barcelona per R.O. des de l'ú de gener de 1903 al 26 de maig del mateix any)- el gobierno renunció la facultad de nombrar los tenientes de Alcalde, a pesar de que podíamos designarlos todos, dimos representació a las otras fracciones."

"Ahora bien, después del triunfo de los republicanos en las últimas elecciones, en mitines, en banquetes, reuniones públicas y en la prensa periódica se ha venido hablando del programa que la mayoría del Ayuntamiento iba a realizar. Estas manifestaciones nos colocaban en la situación de una minoría cuya misión se reduce a fiscalizar los actos de la mayoría."

"Si la mayoría republicana entiende que en el Ayuntamiento no ha de haber mayorías ni minorías, que se ha de dejar a un lado la política para ocuparse sólo en la administració, ¿porqué en las candidaturas de tenientes de Alcalde que votaron incluyeron diez republicanos ?"

"¿Porqué no dieron representación a las demás fracciones ? De haberlo hecho así, hubieran demostrado que prescindían de fines políticos, y el no hacerlo es una especie de sanción de las declaraciones hechas previamente en mitines, banquetes y reuniones públicas, en las cuales se dividía el Ayuntamiento en mayorías y minorías."

"Inspirándose en el criterio que expuse antes , a pesar de las gestiones hechas por cariñosos amigos nuestros, rehusamos las invitaciones que se nos dirigieron para llegar a una conciliación, pues entendemos que esas negociaciones no han de hacerse de tapadillo,clandestinamente, sinó a la faz del público y ante la opiniōn."

"En el actual Ayuntamiento no podemos desempeñar otro papel que el que la mayoría nos asigna : el de fiscalizadores de su ges - tión y conste que nuestra actitud es hija de actos nuestros, mantenidos aquí por el Sr. Corominas, y conste también que si éste hubiera hecho en el Consistorio las manifestaciones que hicieran los Sres. de Buen y Salas, nos hibíeramos apresurado a pedir que se suspendiera la sesión para poder llegar a un acuerdo en lo relativo al nombramiento de Tenientes de Alcalde." En la galeria pública els seguidors regionalistes aplaudeixen, mentres els republicans piten la intervenció de Jaume Carner. Es forma un escàndol impressionant i l'Alcalde Boladeres no a-consegueix fer silenci. Al cap de deu minuts de discussió, i inclús de baralles fins a arribar-se a les mans, per cansament, s'arriba a fer quietut.

Intervé allavors el regidor fusionista Fabra Ledesma per dir : "He escuchado más que con satisfacciōn, con verdadero entusiasmo las manifestaciones de los Sres. de Buen, Salas, respecto a la necesidad de que entre los individuos del Ayuntamiento exista unidad de criterio y reine un espíritu de verdadera concordia. La Minoría fusionista que represento hállase dispuesta siempre a cooperar a esa obra de armonía escuchando la voz a que a ella se dirijan. Lo ocurrido débese a mi juicio, a un vicio de origen. En esta ocasión ha ocurrido algo semejante a lo que ocurrió al constituirse el pasado Ayuntamiento (alude al embotellamiento de la minoría fusionista) ; la fiebre del poder se les ha subido a la cabeza a los vencedores y les ha hecho perder el sentido. Si así como se llamó a las diferentes fracciones para el

" nombramiento de las Comisiones, se las hubiera llamado también para tratar de la adjudicación de las Tenencias de Alcaldía, seguramente habríamos llegado todos a un acuerdo."

Parlà també el Sr. Mir i Miró, que digué :

"Aquí no debemos pensar en política; para que ventilen las cuestiones que con ella se relacionan, tiene ya el partido republicano barcelonés, sus representantes en el Congreso; nuestra misión se reduce exclusivamente a administrar y en esta administración deben tener participación los catalanistas y los fusionistas que son como nosotros hijos del sufragio. Por ello, es que yo sostuve la teoría de que la mayoría republicana del Ayuntamiento, debía dar a aquellas dos fracciones representación equitativas en todas las funciones de gobierno, aunque las rechazasen, pues con ello se demostraría que poseemos sentido gubernamental y que estamos capacitados para gobernar el dia que se instaure el régimen republicano. Además no ha llegado todavía la ocasión en que los republicanos podamos asumir toda la responsabilidad de la administración municipal, sinó que hemos de compartirla con otros partidos."

El Sr. Eusebi Corominas contestà a aquestes paraules dient que en fer les gestions davant dels regionalistes per a arribar a un acord, s'estrellaven sempre davant l'intransigència d'aquells que sistemàticament es negaven a acceptar en la nova Corporació cap càrrec que impliqués funcions de govern.

"La verdadera causa de lo ocurrido no es la que aquí se ha expuesto. La conciliación que os propusimos, fracasó porque vosotros contando con el concurso de los fusionistas y el de algunos correligionarios nuestros, no quisisteis demostrar que teníais fuerzas suficientes para hacer fracasar nuestros planes. Esta es la verdad. No nos engañamos, ni engañemos a nadie. Es posible que al establecer las negociaciones hayamos faltado a las reglas cancillerescas, pero al proponeros la concordia lo hicimos con el alma y el corazón."

El regidor Corominas declarà igualment que las Tinències pertanyen als partits que tenen majoria de vots, i que solsament per deferència es concedeixen alguns llocs a les minories.

Digué també, que la mayoría republicana no estaba disposada a que ningú li imposés les formes de conducta, doncs l'única norma que seguirà és la que el seu criteri polític li dicti.

Després s'efectuà novament la votació de les Tinències que quedaren definitivament així:

- la Tinència : Eusebi Corominas, 26 vots i 17 paperetes en blanc.
- 2a " : Juli Marial, 25 vots i 18 paperetes en blanc.
- 3a " : Narcís Buxó, 26 vots i 15 paperetes en blanc, i dos vots a un membre que formava part de l'Ajuntament, que foren nules.
- 4a " : Josep M. Serraclarà, 26 vots, 18 en blanc.
- 5a " : Guillem López, 26 vots, i 18 en blanc.
- 6a " : Joan Moles, 26 vots, i 18 en blanc.
- 7a " : Josep Borrell i Sol, 26 vots i 16 en blanc.
- 8a " : Pere Badia, 25 vots, 16 en blanc i un vot per J. Borrell.
- 9a " : Santiago Mundi, 26, i 14 en blanc.
- 10a " : Ramón Vilà, 25 vots i 18 en blanc.

Els regidors de la minoria fusionista, Fabra, Nuri, Nebot, Grañé i Dalmau , abans de començar la votació abandonaren el saló, igualment ho feren els republicans Mir i Miró, i Salas; de manera que suposant que l'Alcalde votés en blanc, els que obtingueren 26 vots, significa que es votaren ells mateixos.

Després del debat, Giner de los Rios digué que es confeccionaría una nova candidatura per a la Comissió de Consums, però Carner demanà que es seleccionés als catalanistes, doncs si algú d'ells és elegit ell dimitiria.

Giner de los Rios contestà allavors : "Se ha dicho aquí que el Ayuntamiento es Corporación administrativa de la cual hay que proscribir la política, y ésta es una de tantas mentiras convencionales que agregar a las enumeradas por Max Nordau en su famosa obra."

"Los Ayuntamientos son Corporaciones políticas; significan un criterio de la vida aplicado a la administración municipal, engendran relaciones entre los administradores y los administrados; son en síntesis pequeños estados que administran los concejales. No digais que los Ayuntamientos no son políticos, vosotros que proclamáis como uno de los principios de vuestro credo la autonomía de la región."

"Si son políticos es natural que sustenteis vuestro criterio. Nosotros creemos que las funciones gubernativas, tienen carácter político y de ahí, que recabemos, para la mayoría, los cargos"

"que trae aparejados el ejercicio de ella; pero creemos que en las demás de carácter administrativo, debemos ir todos unidos."
("La Vanguardia")

19 de gener de 1904

Presideix Guillem de Boladeres.

Hi ha protestes perquè la sessió no es celebra al Saló de Cent, tal com s'havia dit.

El regidor republicà Odó de Buen demana als Presidents de les Comissions de Foment i d'Eixample, dictaminin ràpidament per poder realitzar obres públiques, intentant així contrarrestar, la crisi de parats que sofreix Barcelona, per mitjà del sobrant del capítul d'imprevistos dels pressupost de 1903.

A la vegada, pregunta a l'Alcalde si ja ha pres alguna mesura contra la notícia del augment del pa, que repercutirà immediatament sobre les economies populars i sobretot sobre els obrers parats.

Demana que tal com s'aprova en una sessió de l'Ajuntament, aquest pagui el jornal mínim de 3 pessetes, doncs un cop aprovat s'ha trobat la manera de burlar-lo. (Aplaudiments del públic).

El regidor Salas Antón (socialista), diu que qualsevol cosa que és proposi, cal comptar amb la Comissió d'Hisenda, i sobretot cara a la unificació i reconversió del Deute, que malgrat l'Alcalde Boladeres ja va presentar com a programa de acció, no s'ha portat a terme.

El regionalista Cambó, intervé per senyalar que porten més de dues hores de discursos, sense fer feina positiva.

Rivas Mateos, denuncia el Laboratori Químic Municipal per inútil. Es presenta una proposició urgent perquè tan sols és donqui 10 minuts per parlar i 5 minuts per contestar.

Es denuncia igualment la falsificació d'aliments.

Presentades varíes proposicions, que donaren uns resultats comentadíssims, perquè la majoria de l'Ajuntament no votà en bloc, i una proposta del regidor republicà Buxó, fou derrotada per 24 vots contra 7; Presentada immediatament una nova proposició d'en Buxó mateix, també fou derrotada per 19 vots contra 15.

El regidor Bastardas, entre d'altres, s'abstingueren en les dues votacions esmentades.

26 de gener de 1904

Presideix Guillem de Boladeres.

La sessió començà al Saló de la Reina Regent, però la gran quantitat de públic que volia entrar (més de 500 persones), donà motiu al regidor Odó de Buen, republicà, per a fer una proposició d'urgència i demanar continuar-la al Saló de Cent, molt més gran. Aprovat aquesta, és fa el canvi, continuant-se la sessió al Saló de Cent.

Tractament d'un nou arbitri que es fa pagar als llocs de verdures dels mercats, i que unifica criteris respecte de les quotes que els venedors de verdures pagaven abans. Es simplement expliça el regidor Nel.lo de la Comissió d'Hisenda acabar el privilegi que alguns verdulers tenien en els mercats davants d'altres. Sembla que la nova reglamentació pugui desencadenar una vaga de verdulers en els mercats.

El regidor republicà Bastardas, explica que és obligació del propietaris de l'Eixample construir voreres. Demana que s'investigi quins són els solars edificables que no en tinguin, i es faci cumplir la Llei de les Ordenances Municipals, de manera que, sense que l'Ajuntament gasti diners, molts obrers podran tenir treball.

4 de febrer de 1904

Presideix Guillem de Boladeres.

Sessió al Saló de Cent.

Per evitar incidents degut a la vaga dels mercats, forces de la Guàrdia Civil a cavall i policia municipal, vigilaven la plaça i les escales.

Es dóna compte de la mort de l'advocat Serrahima, que fou durant molts anys, assessor de l'Ajuntament.

El regidor republicà Buxó es defensa contra una denúncia que se li fa sobre una instància de la Companyia Anònima de Tramvies. Jaume Carner, regionalista, li contesta com a denunciant i com a instructor de l'expedient. Després d'algunes paraules entre ells dos i el regidor Serraclara, entra en el debat una qüestió que Francesc Cambó ja havia fet servir en un altre Consistori, en demanar per jutjar uns fets, la formació d'un tribunal com a Comissió Investigadora.

Es presenta una proposició signada per Carner, Nubiola i Giralt

tots ells regionalistes, en el sentit de que es reclami de la Comissió de Foment, l'expedient instruït a conseqüència de les denúncies posades per Carner, per tal de que l'Ajuntament debatéixi el tema.

S'acorda l'urgència de la proposició, i posada aquesta a votació es aprovada per 36 vots contra 14.

Voten si : Magriñà, Borrell i Sol, Abadal, López, Rogent, Marial, Pla i Deniel, Pella i Forgas, Giralt, Carner, Serra, Puig i Cadafalch, Cambó, Sunyol, Nello, Corominas, Mir i Miró, Palau, Mas Cuadros, Peris, de Buen, Ribas, Galí Fraginet, Albó, Nubiola, i el President.

Voten no : Teixidó, Mundi, Bastardas, Badia, Altayó, Costa, Moré, Grañá, Vila, Nuri, Porrera, Moles, Zurdo, i Serraclara.

En virtut de l'acord es llegeix l'expedient, i es debat l'honorabilitat dels regidors.

El debat intenta mostrar les faltes contra el republicà Buxó, des de l'angle de la política de sanejament regionalista de Carner.

9 de febrer de 1904

Presideix Guillem de Boladeres.

Segons raons de l'Alcalde, la sessió retorna al Saló de la Regent, perquè sembla que fan obres a les vidrieres del Saló de Cent.

Forces de la Guàrdia Civil i policia municipal estaven de vigilància a l'entorn de la plaça de l'Ajuntament.

Sessió normal de tràmit.

18 de febrer de 1904

Presideix Guillem de Boladeres.

La sessió es desenvolupa al Saló de la Reina Regent.

Es presenta una moció del republicà Tiberi Ávila, en el sentit de que els uniformes vells de la guàrdia municipal es donquin a persones necessitades. Se li contesta, que per un acord del Consistori, aquests uniformes han d'ésser per a les persones allotjades a la Casa de Beneficència. També demana que es possin tanques en els passos del ferrocarril de Sarrià.

Es fa el sorteig per a elegir el 50 vocals propietaris de la Junta Municipal de Vocals Associats, que han d'actuar durant el proper bienni, actuant de secretaris els regidors Pijoan, Bastardas, i Albó.

25 de febrer de 1904

Presideix el Primer Tinent d'Alcalde Eusebi Corominas.

Sessió en el Saló de la Reina Regent.

El regidor republicà Rivas Mateos s'exclama de l'impuresa de les aigües de Barcelona i demana un anàlisi setmanal de totes les fonts de la Ciutat. Igualment demana l'urbanització de tots els carrers de l'eixample.

Es presenten varíes proposicions urgents :

- Construcció de 20 termes, amb material modern, i que tingui en una de les sales, l'electroteràpia preventiva.
- Creació de quatre cuines econòmiques situades en centres de major densitat obrera.
- Utilització d'impermeables per a la guàrdia municipal de peu i de cavall.
- Creació d'una Caixa Municipal de retirs i pensions per a els obrers.
- Creació d'un hotel d'immigrants i transeunts .

Signada pels regidors de Buen, Rivas Mateos i Zurdo Olivares, es presenta una proposició urgent demanant la creació de fleques municipals per a poder vendre el pa al preu mínim, i establertes en els mercats de la Ciutat.

- Sobre les Festes de la Mercé.
- Sobre una moció presentada per Zurdo Olivares dient que els locals per a escoles a Barcelona no reuneixen cap condició, el regidor republicà Bastardas hi afegeix una altre moció, demanant que, si malgrat tot el problema de les escoles no es incumbla de l'Ajuntament sinó del Comissari Regi de primera ensenyança, caldria que a la Comissió d'Hisenda es faci una relació dels locals i solars de que disposa l'Ajuntament, i que podrien habilitar-se o destinarse a escoles, ja sigui immediatament o a construir-les en les degudes condicions. La moció modificada passa a estudi de la Comissió d'Hisenda.

1 de març de 1904

Presideix Guillem de Boladeres.

Sessió al Saló de la Reina Regent.

Incident entre l'Alcalde i la Comissió de Consums que parlava per boca del regidor republicà Rivas Mateos. Aquesta Comissió havia recomanat el Sr. Palet (republicà), pel càrrec vacant

d'inspector General de Consums, càrrec que fins ara era exercida provisionalment el Sr. Pérez, funcionari de la mateixa Comissió, però amb nomenament de visitador.

La recomanació de la Comissió no fou atesa per Boladeres, i Rivas Mateos demanà explicacions. Boladeres digué que ja hi hauria nomenament, però que no veia la necessitat de nomenar-ne un altre, si la que fins ara ho feia provisionalment, n'estaven tots contents. Rivas Mateos li contestà que el veritable motiu no era aquest, sinó el fet de que el Sr. Palet -propostat per la Comissió- era republicà. Boladeres molestat per les acusacions, nomenà immediatament i allà mateix, el funcionari Sr. Pérez, com a Inspector General en propietat.

El desaire entre Comissió i Alcalde es fa patent.

Mentrestant el regidor Eusebi Corominas, proposà unes Caixes Escolars per tal de que els nens vagabunds de Barcelona, tinguin accès a escoles al ésser recollits, tal com es fa a Europa i Amèrica.

Enllaçant amb el tema anterior, es presenta una proposició signada per Odó de Buen, Borrel i Sol, i Albert Bastardas - tots ells republicans- per tal de que el Consistori de l'Ajuntament, acordés la seva satisfacció per l'actuació de la Comissió de Consums. En aquests moment Boladeres abandona la presidència de la sessió, -i el substitueix Corominas-, tot dient que deixava la presidència perquè l'Ajuntament pugués votar en plena llibertat.

El regidor Odó de Buen puntualitza que entén que l'abandó de Boladeres significa que la seva proposició representa un vot de censura, i que si es vol entendre així, tampoc no hi té cap inconvenient.

Davant però, la poca força de fer aprovar, en aquells moments, un vot de censura a l'Alcalde Boladeres, alguns signants de la proposició, entre ells Bastardas, indiquen que la proposta només pretenia recolzar a la Comissió perquè no dimitís davant el tort de Boladeres. L'incident, doncs, queda acabat.

8 de març de 1904

Presideix el quart Tinent d'Alcalde Josep M. Serraclarà.

Sessió celebrada al Saló de la Reina Regent.

Moció del regidor Bastardas sobre el monument concebut per l'abament de la guerra d'Africa, i els diners dipositzats en un

- compte corrent del Banc de Barcelona, i que calia desbloquejar.
- Proposició urgent signada per Bastardas, Borrell i Sol, Rivas Mateos, i el regionalista Joan Pijoan, perquè els assumptes del laboratori creat per l'anàlisi de les substàncies alimentícies, depengui totalment de la Comissió de Governació.
  - Proposició urgent signada pels regidors Odó de Buen, Porrera, (republicans), junt amb el liberal Fabra i Ledesma i el regionalista Ildefons Sunyol, en petició de mesures urgents contra l'atur obrer, consignant-se a la vegada una addició que proposa que l'oficina d'estadística faci una relació dels obrers en atur, especificant si són o no de Barcelona, i en tot cas quant de temps fa que hi resideixen. Aprovada per unanimitat.
  - Es presenta també una proposició que ja havia estat anunciada; la signen Tiberi Avila, Albert Bastardas, i Enric Nell.lo, tots ells republicans, demanant que l'Ajuntament construeixi 25 escoles per a nens i nenes, i de pàrvuls, amb els habitatcles pels mestres, amb un pressupost de 1.500.000 pessetes, que serien cubertes per mitjà d'un emprèstit al 5% d'interès anual. Dels 25 edificis, 10 hauran de construir-se en solars, propietat de l'Ajuntament. La proposició fou aprovada, i s'acordà que sobre les edificacions i l'emprèstit sigui estudiat per les respectives comissions.

15 de març de 1904

Presideix Guillem de Boladeres.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Es parla d'algunes iniciatives per palliar l'atur obrer, com són l'aqueducte de Montcada, construccions i empedrament de carrers, etc.

22 de març de 1904

Presideix Guillem de Boladeres.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Es llegeix una comunicació de l'Alcalde, sobre la propera vinguda del rei Alfons XIII i, en honor a la tradició de cortesia de Barcelona, és d'esperar -diu l'Alcalde- es dispensarà una acollida favorable al Cap de l'Estat.

El liberal Fabra Ledesma creu que tots els regidors i l'Ajuntament, cal que rendeixin un tribut de consideració i de respecte al Cap de l'Estat.

El regionalista Pella i Forgas, digué que el que ara s'ha anunciat com un gran aconteixement, no es més que un fet corrent, el que un Cap d'Estat vulgui visitar els diferents punts del territori ("diferentes regiones que lo integran"). Es demana una cortesia i imagino que ningú pot esperar altre cosa.

I afegí : "Es el Ayuntamiento una Corporación de carácter administrativo, que forma parte integrante del Estado, dentro del cual funciona. No hemos venido a esta Corporación obligatoriamente; tenemos pues que prescindir de nuestras ideas políticas y del mismo modo que recibiríamos al Presidente de la República, si la forma de gobierno fuera republicana, hemos de recibir al Rey." Tiberi Ávila, en nom dels republicans digué que en nom propi i dels seus correligionaris només podia adherir-se a les manifestacions fêtes en el sentit de que no es realitzarà cap acte de descortesia.

El regidor regionalista Jaume Carner, s'explicità en nom d'ell i d'alguns companys del Consistori (Sunyol, Pijoan, i Giralt) que es donaven per enterats de la comunicació de l'Alcalde.

El republicà Bastardas, demanà a la Presidència que preguntés al Consistori si acordava oficialment l'"enterat" d'aquella comunicació, contestant en Boladeres que no calia. (Algunes veus: això, això,).

Es presenta després la Memòria de l'Alcalde sobre les mesures i peticions formulades pels representants de diverses entitats de Barcelona, per pal·liar la crisi de la classe obrera.

Es comunica el resultat de l'anàlisi de les aigües de Barcelona. Debat sobre la Comissió de Consums i els seus afers interns.

26 de març de 1904

Presideix el segon Tinent d'Alcalde Juli Maríal.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Es llegeix un dictàmen de la Comissió de Governació perquè l'Ajuntament faculti a l'Alcalde per subvencionar amb 10.000 pesetes la festa hípica organitzada per l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre. Es notifica, al mateix temps, el vot particular en contra del regidor de la Comissió Bastardas.

Al defensà el seu vot, Bastardas diu que l'aprobació del dictàmen significaria rectificar el criteri exposat en anteriors casos; adverteix que utilitzar aquella cantitat és una malversació de fons davant la crisi obrera, per la realització d'una festa de pur "sport", que dóna importància a la cria cavallar en contes de la bovina.

Bastardas fa observar que a la Diputació de Barcelona, els diputats regionalistes i republicans havien votat en contra.

Va defensar el dictàmen el republicà Guillem López i finalment el vot particular de Bastardas fou desestimat, després que aquest, junt amb d'altres regidors republicans, presentessin proposicions incidentals perquè la quantitat fos rebaixada a 2.500 pessetes. El dictàmen fou aprovat amb el vot de vuit regidors republicans en contra, tres dels quals -Bastardas, Costa, i Porrera - són membres d'aquesta Comissió.

29 de març de 1904

Presideix Guillem de Boladeres.

Abans de començar la sessió hi hagué disparitat de criteris sobre una proposició que, Odó de Buen, volia presentar, per tal de que el Consistori declarés que tots els preparatius per la vinguda del rei, es portaven a terme, únicament per iniciativa de l'Alcalde.

Eusebi Corominas, que feia de Cap de la majoria, s'oposà a la presentació d'aquesta proposició i digué que encara que tots els republicans la signessin ell s'aixecaria a rebatre-la.

Es dóna compte d'una comunicació de l'Alcaldia, sol·licitant permís per a la celebració d'un berenar infantil al parc, durant l'estança a Barcelona del rei Alfons XIII, de manera que pugui el parc ésser tancat durant dues o tres hores al públic, i que les pessetes recaudades siguin per a la Caixa de Pensions per a la Vellesa creada fa poc. El regidor Bastardas demana que la comunicació passi a l'estudi de la Comissió de Governació i de Foment. Es demana després una subvenció per a la Caixa de Pensions per a la Vellesa, signada per Lluís Ferrer-Vidal i Josep Monegal, que eren respectivament, el President i el tresorer de l'esmentada Caixa.

Boladeres, demana que la Comissió de Governació, que ha de dictaminar sobre el tancament del parc, per a fer-hi la festa infantil,

es reuneixi immediatament.

Però Bastardas manifesta que l'endemà és el dia senyalat per reunir-se la Comissió, i que en cas de que aquesta apreciï l'urgència de l'assumpte, només es retardarà vint - i - quatre hores.

Insisteix l'Alcalde de que el parc tan sols es tancaria dos o tres hores i que això no reportarà cap despesa a l'Ajuntament, sinó que beneficiarà als obrers invàlids, etc.

Novament Bastardas es reafirma en què la proposició sigui estudiada per les Comissions respectives. Així ho aprova el Consistori.

Tanmateix pel que respecta a l'altre petició, Eusebi Corominas fou del parer de que també passés a l'estudi de la Comissió d'Hisenda, aprovant-ho igualment el Consistori.

- Es demana que s'aprovi una comunicació per tal de que els exemplars guardats a la Acadèmia de Bones Lletres, i que són propietat de l'Ajuntament siguin tornats.
- Es dóna compte de l'anàlisi de les aigües de Barcelona.
- Aprovació de la Memòria de l'Alcalde sobre les propostes dels mitjans per combatre la crisi industrial.
- El regidor republicà Maríal demanà que justament amb motiu de la vinguda del rei, el Consistori podia sol·licitar que els terrenys del parc de la Ciutadella fossin cedits a l'Ajuntament. Corominas i Carner estigueren d'acord en senyalar que aquesta petició, no era ara propicia i que calia estudiar-la amb determiniment degut a l'envergadura d'aquella.
- S'aprova per unanimitat el canvi de data del repartiment de premis del certàmen dels aprenents, que ve signada per de Buen, Rivas Mateos, Bastardas, i Borrell i Sol. El regionalista Pella i Forgas en demana el motiu, i Bastardas li indica que l'importància del certàmen havia estat més gran del que en un bon principi pensaven, i es pretén fer el repartiment de premis amb la solemnitat deguda.

Finalment es presenta una proposició urgent demanant que la banda municipal accompanyi el dia 10 d'abril al Viàtic General que cada any és costum de portar-lo als malalts en la barriada de Sant Andreu. Es aprovat per 25 vots contra 7. Molts republicans voten a favor. Bastardas s'absté.

L'aprovació d'aquesta proposició repercutí immediatament en la premsa republicana.

"El Diluvio", sota el títul de "Republicanos clericales", denuncià el fet de que molts regidors republicans votessin la proposta amb la conseqüent divisió de la majoria.

Després senyala els regidors que votaren a favor, com els republicans Badia, Altayó, Costa, Borrell i Sol, Marial, Vilà, Nello, Galí, i Gispert, i els regionalistes Abadal, Pella i Forgas, Pons, i Puig i Cadafalch, així com Albó, Boguñà i d'altres.

Bastardas i Porrera, abandonaren la sala abans de la votació.

"Y para eso se lanzaron a la calle más de veintinueve mil electores enemigos del clericalismo !!!", comenta el setmanari.

5 d'abril de 1904

Presideix Eusebi Corominas ; Més tard el substitueix Marial.

Corominas demanà la paraula, i un cop concedida, manifestà que tenia intenció de dirigir una pregunta a l'Alcalde Boladeres, però com que ell no hi era, es veia obligat a manifestar davant el Consistori algunes irregularitats que afectaven públicament a la Ciutat, per saber què en pensava el Consistori.

Denuncià, tot seguit, que en llocs públics o en mig del carrer, s'han aixecat arcs triomfals sense que en les oficines municipals a on he anat a buscar antecedents dels permisos pertinents hi siguin, de manera que en aquests cas no s'han sollicitat les autoritzacions necessàries a l'Ajuntament.

Manifestà Corominas que els arcs i monuments en sí, poc l'importaven, però si creia era important que l'Alcalde agafant-se facultats que no té, hagi faltat a les ordenances municipals. Acabà dient, que es tractava d'un abús de dret, doncs el primer deure de l'Alcalde es fer que és cumplixin les Lleis establertes i que en aquesta terra és tradicional no consentir que es vulnerin les atribucions del Consistori, mentres recordava la figura de Fivaller, situada a la façana de l'Ajuntament.

- Es demana al Governador Civil de Barcelona, que deixi de concedir la presidència de "las corridas de toros" a l'Alcalde de Barcelona.

- El republicà Giner de los Rios presentà una moció, en el sentit de que l'Ajuntament prohibeixi el treball de les dones durant quaranta dies després del part. La presidència ho passarà

a la Comissió pertinent.

L'endemà, dia 6 d'abril de 1904, arribava a Barcelona el rei Alfons XIII.

El dia 7, visità l'Ajuntament on fou rebut per l'Alcalde Boladeres, i els regidors Pons, Mas i Serra, Pella i Forgas, Rovgent, Cambó, Peris, Bagunyà, i Nubiola.

Un cop introduït en el despatx oficial de l'Alcaldia, i després de les presentacions habituals per part de l'Alcalde, aquest donà la paraula al regidor Francesc Cambó que pronuncià aquest discurs :

"Ya habeis visto, señor, esta ciudad de Barcelona que, al recibiros cortés y cariñosamente, ha demostrado cuan poco fundadas eran las sospechas de que esta noble y leal ciudad pudiera obrar de distinto modo del que su dignidad y cortesia jamás desmentida le exigian.

"Y ya que habeis venido a recoger triunfos que en vuestra altura son completamente innecesarios, sino a conocer esta ciudad, no sólo en su cuerpo, sino en su alma, sus aspiraciones y sus quejas y sus esperanzas, creemos ha de serlo grato a V.M. que, cumpliendo con nuestro deber le hablamos con catalana franqueza y con toda lealtad le digamos algo del sentimiento regionalista que nos trajo aquí y que, con mayor o menor intensidad, vereis palpitar en todas las manifestaciones de vida del pueblo catalán que hoy tiene la honra de recibir vuestra real visita.

"Esta ciudad, Señor, no se siente feliz. Se engañaría V.M. si creyese que el contento que se manifiesta desde que os tiene en su seno, indica que estan satisfechas sus aspiraciones, que los graves problemas que tiene planteados y las hondas preocupaciones de su espíritu han desaparecido.

"Barcelona, con ser ciudad grande y rica, quiere serlo mucho más, y se siente con fuerzas y ener-

gias para conseguirlo, y para ello no pide mas que libertad, libertad para dar expansión a las fuerzas y a las energías que en ella bullen, y pugnan en vano buscando una expansión que sólo en mínima parte le permite las trabas de la ley.

"La legislación a que está sujeto el Ayuntamiento de Barcelona no corresponde a la grandeza y a la vida de esta ciudad, y esta legislación, que para otros municipios puede ser justa y protectora, es para la nueva ciudad de Barcelona lo que eran las murallas para la ciudad antigua: un círculo que opprime y ahoga.

"Dentro pocos momentos, vuestra vista abarcará en su conjunto ésta ciudad que se extiende de la montaña al mar y de río a río. Y si con detenimiento la mira verá como este inmenso ensanche que rodea la vieja Barcelona es obra exclusiva de la iniciativa individual, que no ha tenido trabas en su acción para realizar tan colosal esfuerzo. Mas no verá, no podrá ver en parte alguna la acción de la municipalidad barcelonesa: los parques, los bosques, los grandes edificios destinados a servicios públicos y de cultura que en todas las grandes ciudades de Europa señalan la fuerza de la vida colectiva representada por la municipalidad y que en Barcelona no existen porque el Ayuntamiento no tiene libertad de acción ni medios económicos para ello.

Y no es, Señor, que la ciudad de Barcelona no contribuya al sostenimiento del esfuerzo colectivo que el Ayuntamiento representa en tanta proporción como otras grandes ciudades extranjeras. Mas lo que paga el pueblo para el fomento de la ciudad, sólo en mínima parte en la ciudad se queda.

"Desde la cumbre del Tibidabo veréis los ensanches de Gràcia y San Martín que tienen extensión y vida de grandes ciudades. Pues bien, estos ensanches existen a pesar de la ley, con infracción de la ley.

Si la ley se cumpliera, millares de casas y de fá-

bricas tendrían que derribarse, convirtiendo en campos yermos centros de producción, de riqueza y de vida. Parece que la ley a que viene sujeto el municipio de Barcelona es incompatible con la vida y engrandecimiento de esta capital.

"Para que desaparezca esta incompatibilidad, pedimos la libertad, pedimos la autonomía del municipio. Pero para que esta libertad y esta autonomía puedan producir todos sus efectos, puedan dar expansión a todas las energías que aquí pugnan por abrirse paso, deben ser completas, sin trabas ni limitaciones impuestas por la desconfianza que embarazan y estorban para el bien y no atacan el mal.

"Bien comprendemos, Señor, que esta autonomía municipal que reclamamos, es difícil de harmonizarla con la actual organización del Estado, es un injerto difícil, casi imposible de aplicar con esperanza de éxito en el árbol de una organización centralista.

Por ello, los regionalistas pedimos todas las autonomías de los organismos naturales; de la región, del municipio, de la familia.

"Creemos, Señor, que estas ansias de libertad las juzgará V.M. con benevoléncia y sin prevención alguna. Que nosotros, como concejales de Barcelona, sólo deseamos que ésta ciudad sea, no la primera de España, sino una de las primeras del mundo y como catalanes deseamos la mayor prosperidad de Cataluña como seguramente desea también V.M.

"Y esto, Señor, sólo se conseguirá con la autonomía que al engrandecer a este pueblo engrandecería a su rey."

El rei contestà amb les següents paraules :

"Me alegro mucho de haber oido las manifestaciones de vuestro compañero, pues uno de mis mayores deseos es conocer las aspiraciones de mis súbditos. Si de mi dependiera, concediría ahora mismo con mucho gusto todo esto; pero en virtud de los que dispone la Constitución es el gobierno el que ha de resolverlo. Cedo pues la palabra al Ministro de la Guerra."

El general Linares digué : "El gobierno que comprende y considera todas las regiones por igual, estudia sus necesidades, sus aspiraciones y sus deseos para tomar después aquellos acuerdos que considera convenientes. Los deseos y aspiraciones que aquí se han manifestado no son de incumbéncia del Gobierno, si no del Gobierno con las Cortes . Representantes tenemos a Cortes que indudablemente se harán eco de nuestras manifestaciones. El deseo del Gobierno es engrandecer las regiones y no tiene ningún empeño en ahogar a Barcelona sino al contrario, en ensancharla. El Gobierno conoce los sentimientos del rey y en ellos inspira sus decisiones."

Aquest acte a l'Ajuntament provocà l'escissió de la Lliga Regionalista. Josep Pla ho explica així :

"L'acte realitzat per en Cambó caigué com una bomba i produï a tot Catalunya una impressió sensacional. L'endemà plogueren sobre En Cambó felicitacions innumerables i a la Lliga arribaren protesten irades. Immediatament la qüestió creà a la Lliga una crisi i una polémica ardent. Es formaren dos camps i la gent prengué la seva posició amb una rapidesa excepcional. Els regidors que havien estat contraris al acte realitzat per en Cambó, enviaren una declaració, que fou signada pels Srs. Carner, Sunyol, Giralt, i Pijoan, explicant el motiu que varen tenir per no assistir al acte esmentat.

Aquesta declaració era purament i simplement l'escisio. En Prat de la Riba que, una vegada realitzat l'acte, es posà darrera en Cambó i defensà el que aquest havia fet amb tota la força del seu prestigi, i amb tota la eloquència de la seva dialèctica contestà a "La Veu" la declaració dels regidors diversos dies. De tot el que escriví allavors, n'ofereix un bon resum el que copiem a continuació:

"Hem rebut una declaració signada pels regidors catalanistes Srs. Carner, Sunyol, Giralt i Pijoan explicant els motius que varen tenir per no assistir a l'acte de hermosa i catalana energia realitzat pel Sr. Cam-

bó amb la cooperació o aprovació de tots els altres regidors catalanistes, fent sentir al rei la voluntat de Barcelona i de Catalunya.

"Es axioma indisutrible del catalanisme que els nostres ideals poden veure's realitzats dins qualsevulla de les formes de govern que pugui tenir l'Estat espanyol. Per aquests motiu sempre s'ha fet la declaració que els catalanistes no tenen ni han de tenir preferències per la república o la monarquia.

'L'única preocupació nostra és i ha d'ésser sempre la implantació de les reformes autonòmiques que són la base fonamental de les nostres aspiracions que s'han de particularitzar en actes concrets segons els determinats moments de la vida social del nostre poble. Un dia i altre hem de reclamar el que necessitem. Cada dia i cada moment hem de recordar quines són les aspiracions de Catalunya i la justicia i la raó que tenim per reclamar-les, i això ho hem de dir al nostre poble, i això ho hem dir als que manen. Cal dir-ho i reclamar-ho a tothom perquè no tenim altre mitjà de reclamar-ho. Aquesta és l'única, la salvadora orientació del catalanisme.

"Els catalanistes, com sempre, som catalanistes i res més. Ens va molt bé així i no volem decantar-nos en lloc. Si algú vol venir amb nosaltres que vingui. Ens agantarem ferm en aquesta posició, enlairant ben alt el programa íntegre del poble català, que cadascun de nosaltres guarda dins el seu cor esperant l'hora gloriosa de verue'l totalment implantat."

(Josep Pla, "Francesc Cambó, Materials per a una història d'aquests últims anys"; Volum I , pag 281 a 289, Barcelona 1928).

12 d'abril de 1904

Presideix Guillem de Boladeres.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Comunicació de l'Alcaldia donant compte de l'atemptat contra Antoni Maura, perpetuat a Barcelona mentres el rei visitava

Catalunya. Boladeres demana al Consistori que consti en acta la protesta de l'Ajuntament.

Corominas, cap de la majoria republicana del Consistori, diu que està contra tota acció que atempti la col.lectivitat, i per tant les accions portades a Montjuïc, (cal recordar que es refereix als processos de Montjuïc), Salamanca, i Alcalà del Valle. "Los concejales cuya representación ostento en estos momentos, en calidad de hombres de razón, de reflexión, declaran que no desean que la violencia sea nunca ejercida, que bajo ningún aspecto se convierta en Ley de la vida humana". I que per tant també deploren l'acte contra el Sr. Maura, President del Consell de Ministers.

També parlaren en contra de l'atemptat els regidors Abadal, cap del regionalistes i Fabra Ledesma, dels liberals.

Guillem de Boladeres manifestà, que s'havia enterat de les manifestacions fetes l'altre dia per Eusebi Corominas, i que es tava dispossat a donar explicacions. Digué que els arcs trimfals són normals per a les festes majors de barri i que solsament és necessari el permís de l'alcalde de barri, per montarlos. Corominas li contestà que les explicacions l'hi havien semblat bones, per sortir del pas, però per res més; sostingué que s'havia fet un atemptat contra les facultats de l'Ajuntament, doncs ningú pot autoritzar, sense un acord del Consistori, l'utilització de la via pública.

19 d'abril de 1904

Presideix Guillem de Boladeres.

Sessió de tràmit normal.

26 d'abril de 1904

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

-Comunicació de Guillem de Boladeres traspassant l'Alcaldía al primer Tinent d'Alcalde.

- Es presenta una proposició urgent signada per Bastardas, de Buen, Zurdo Olivares, i Rivas Mateos, perquè s'aprovi un donatiu de 250 pessetes per obsequiar amb un esmorzar de celebració, els alumnes de l'escola de sorts-muts, amb motiu de la fi dels exàmens. Aquesta provoca una enorme discussió, doncs

cal recordar que el grup regionalista ja havia demanat una subvenció semblant amb motiu de la festa de la primera comunió dels alumnes de la mateixa escola. La politització dels dos cassos és el que ara provoca la discussió. En votació nominal queda desestimada la proposició per 22 vots contra 18. Corominas votà a favor.

3 de maig de 1904

Presideix Guillem de Boladeres.

Sessió celebrada al Saló de la Reina Regent.

El regidor republicà Bastardas es queixa del tancament d'una escola -l'única- a la barriada de Vallcarca, degut a que amenaça ruïna, i segons ordres del Delefat Regi de 1a. Ensenyança, sensé que bascajar-se per trobar un altre local per continuar-la. Bastardas fa notar que l'Ajuntament només té la facultat de pagar els lloguers dels locals a on hi han les escoles, mentres que l'Estat dóna totes les atribucions al seu Delegat Regi. A quell pot organitzar sense cap consulta a l'Ajuntament, i aquest només pot intervenir a l'hora de pagar els lloguers corresponents. Després d'una llarga discussió, s'aprova el nomenament de Miguel Morayta Serrano, com a representant de l'Ajuntament a Madrid. Morayta és fill d'un republicà molt famós i amic íntim de Salmerón. Bastardas i Giner de los Ríos batallen perquè surti elegit. Els regionalistes diuen que seria millor proposar un republicà que fos català. Morayta, és castellà, però té moltes possibilitats d'éxit, doncs, està molt enterat de les qüestions de l'Ajuntament, i és advocat, tal com es requereix.

10 de maig de 1904

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada al Saló de Cent.

El regidor Rivas Mateos, denuncia un fet que còrrer de boca en boca, i que n'és protagonista el regidor Zurdo Olivares; Aquest sembla que havia cobrat uns diners (es parla de 5.000 ptes), en un afer de la Comissió de Consums. Zurdo Olivares demana sigui admesa la seva dimissió immediata, però no s'aclareix res. Es tracta d'una acusació que va més enllà d'un regidor particular, doncs, és vol denuncià el partit republicà com un partit poc honrat, etc.

Cambó diu que la falta de solidaritat dels companys republicans amb en Zurdo Olivares, és la prova de la falta que se'l acusa. El Consistori moralment sembla condenar a Zurdo. La seva dimissió dóna una certa solució política al problema plantejat.

17 de maig de 1904

Presideix Eusebi Corominas.

La sessió es celebra al Saló de Cent.

Es nota l'absència de Juli Marí i de Rivas Mateos.

L'Alcalde Boladers demana un mes de llicència per causa de la seva salut.

El regidor Galí s'aixeca i dóna explicacions sobre l'afer de Zurdo Olivares. Després d'alguns debats entre Cambó i Galí, el regidor Badia declara que Zurdo es digne d'entrar novament en la Comissió de Consums, perquè no s'ha pogut comprobar res contra d'ell. Jaume Carner s'estranya de la conducta del regidor Pere Badia, doncs, és greu llençà una accusació en el Consistori contra un company, i després venir a dir que no s'ha trobat culpabilitat i que cal retornar-li la honorabilitat. Però el debat s'enreda, i es preten que es declari la seva culpa, perquè no sigui readmés a Consums, del contrari haurà de continuar a la Comissió.

Es presenta una proposició urgent signada per De Buen, Palau, i Buxó demanant que les manifestacions fetes en aquesta sessió siguin enviades al Jutjat, perquè actui judicialment si creu que hi ha indici de culpa. Es aprovat per unanimitat.

Degut això, Zurdo Olivares no pot ésser reelegit en la Comissió de Consums.

21 de maig de 1904

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

Sessió extraordinària per debatre dictàmens atrassat. Molt de públic.

Els regidors regionalistes Puig i Cadafalch i Albó, es queixen de l'ordre dels dictàmens inclosos en l'ordre del dia, i que fa que alguns que tenen un interès determinat, es retrassin i perdin l'actualitat. (Al·ludeix a la proposició sobre el Corpus). Corominas manifesta que no s'acabarà la sessió fins que no si -

guin despatxats tots els dictmanes inclosos dintre l'ordre del dia.

Es pretén debatre el dictàmen sobre la Processó del Corpus, però com que els republicans estan en minoria dintre el Consistori d'aquella sessió, s'intenta retrasar-lo.

El dictàmen proposa una Comissió de regidors -designada ja (Nebot, i Albó)-, perquè es cuidin de la preparació de la festa del Corpus. Acompanya al dictàmen una esmena signada per Bastardas, de Buen, i Corominas, per tal de que l'Ajuntament deixi solament el gegants i la guàrdia municipal.

Es reuneix immediatament la Comissió de Governació, que desestima per majoria l'esmena.

Corominas -per malaltia de Bastardas- s'encarrega de la defensa de la citada esmena, amb un brillant discurs aplaudit pel públic. Els punts de vista republicans són els de separació Església-Estat, i per tant el de desestimar les subvencions per actes religiosos, etc.

El regionalistes Albó, i Pella i Forgas, addueixen raons de popularitat, mentres atacan a Corominas perquè no ha defensat l'esmena sinó que ha contraatacat el dictàmen.

Davant d'això es presenten esmenes per aclarir quina part de pressupost és subvenció civil, i quina ho és de tipus religiosa. Totes les esmenes són desestimades aprofitant la majoria regionalista (20 vots regionalista contra 17 republicans). S'envien a buscar d'altres republicans per guanyar la votació.

L'intent obstruccióista per part de la majoria republicana continua, i es presenta una proposició per tal que s'investigui, abans de votar el dictàmen, sobre la paternitat d'algunes joies que surten a la processó, i que en cas d'ésser de propietat de l'Ajuntament, aquest sàpiga a qui atendre's. Igualment, però, són desestimades.

Finalment es presenta una nova proposició perquè abans d'adoptar-se cap acord, es presentin al Consistori totes les dades sobre el Corpus i els antecedents d'altres sessions de l'Ajuntament, que tractaven el mateix tema.

Suspesa la sessió per uns moments, es reuneixin regionalistes i liberals, que comuniquen a Corominas, que essent majoria a favor del dictàmen, no acceptaran un acte de força dels republicans per impedir l'aprovació d'aquell, amenaçant amb la retirada re-

gionalista del Consistori, per no tornar-hi més.

Aquesta intimidació, junt amb una telefonada provenint -semblant- del Governador Civil de Barcelona, per indicar que no consentiria fos suspès el debat, varen decidir als republicans de no obstaculitzar més, el dictàmen del Corpus.

(Sembla que el Governador Gonzàlez Rothwos, havia amenaçat amb la suspensió de l'Ajuntament, en cas de que es tornessin a produir debats com aquell. El Governador parlà llargament amb en Corominas i amb el secretari de l'Ajuntament Gómez del Castillo). A les deu de la nit continuà la sessió votant-se el dictàmen que quedà aprovat per 20 vots contra 10.

En sortir Corominas -diu "La Veu de Catalunya"- fou estrepitosament xiulat.

26 de maig de 1904

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada al Saló de Cent.

Guàrdia Civil a cavall i a peu es mantenen vigilant en el pati de l'Audiència (actual Generalitat de Catalunya); forces de policia municipal vigilen la plaça.

Un nombrós públic omple totalment el lloc reservat als oients. El regidor Bastardas, s'ha aixecat del llit, i s'ha trasladat amb auto per poder assistir a la sessió.

Llegida l'acta de l'anterior, demana la paraula Odó de Buen, per conminà als republicans que amparant-se amb l'article 52 del reglament, els regidors de la majoria deixin de ratificar l'acord sobre la subvenció del Corpus, que fou aprovat en l'anterior sessió.

La proposició de Odó de Buen, surt vencedora en votació nominal per 26 vots contra 21.

Alguns regidors expliquen el vot.

Després de parlar el regionalista Albó, en contra l'actitud de la majoria republicana, intervingué Bastardas, que havia demanat la paraula i digué, que en la reunió preparatòria de la Comissió de Govern, es mencionà que l'article 11 de la Constitució estableix tacitament les relacions que han d'existir entre l'Església i l'Estat, i que cap article de les lleis municipals i provincials consigna que aquestes corporacions hagin de contribuir al sosteniment de les festes religioses. (Grans aplaudi-

ments).

Bastardas es referí també, a l'actitud de Defensa Social que ha llençat fulls volants de provocació sobre l'assumpte del Corpus.

La premsa s'ha fet també ressò d'aquesta qüestió :

"La Vanguardia" del dia 31 de maig, publicava la crida del Cardenal Salvador Casañas, bisbe de Barcelona i d'un grup nombrós de regionalistes i gent de Defensa Social contra l'acord de l'Ajuntament.

"La Publicidad" del 28 de maig incloïa un article del regidor Bastardas sobre la posició de l'Ajuntament republicà en l'affair del Corpus.

31 de maig de 1904

Presideix Eusebi Corominas.

Asisteixen 37 regidors.

Discussió de dictàmens atrassats.

Alguns regidors es queixen de la gran quantitat d'esmenes que es presenten, sense que arribin a bon terme.

Bastardas demana la publicació del "Butlletí Municipal" i les xifres de despeses i entrades dels cinc primers mesos de l'any comparades amb les dels tres darrers anys, i les xifres de les Comissions de Escorxadors i Consums, per tal de que siguin repartides entre els regidors i puguin conèixer l'estat actual comparat amb la dels altres anys.

"El Diluvio" es fa ressò del rumor de que els regidors que votaren contra la subvenció del Corpus, podrien ésser suspesos.

7 de juny de 1904

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

Es llegeix una comunicació de l'Alcalde Boladeres donant compte del nomenament del Sr. Omedes Asin com a Comandant de la Guàrdia Municipal.

El regidor Bastardas, com a portaveu de la Comissió de Governació, manifesta el seu disgust per la precipitació del nomenament; precipitació que s'agreuja quan es verifica que l'oficial que fins ara feia les funcions de Comandant de la Guàrdia Municipal ho feia a satisfacció de l'Ajuntament, i per tant tenia l'oportunitat d'ésser nomenat, abans que un altre.

Bastardas critica l'actitud de l'Alcalde, que sense consultar a la Comissió de Governació, ha actuat pel seu compte, malgrat tenir facultats per a fer-ho; En nom de la Comissió -continúa Bastardas- protesto energicament del desaire que la presidència de l'Ajuntament ha fet a la Comissió de Governació.

- L'Ajuntament és convidat a l'inauguració de la presó model.
- Queda sobre la taula un dictàmen de la Comissió de Foment sobre els tramvies.
- Petició per celebrar una festa anomenada "batalla de flors" al parc de la ciutadella, destinada la recaudació a benefici dels obrers en atur. Bastardas intervé per demanar que per fiscalitzar els resultats de la festa, intervingui un recaudador d'arbitris de l'Ajuntament.

14 de juny de 1904

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

- Sobre la reversió dels tramvies.

Degut a la retirada d'alguns dictàmens i al boicot que els membres regionalistes de la Comissió de Governació fan, des de la qüestió del Corpus, sobretot no assistint a les reunions, el regidor Abadal aprofita per explicar que si bé la feina es fa en les Comissions, els regionalistes no hi assistiràn mentres durin les causes que motivaren la seva protesta. Al·ludeix al dictàmen del Corpus, i manifesta que mentres no es corregeixin públicament les manifestacions fetes per un regidor republicà en el sentit de què per sobre les conviccions personals hi havia els interessos de partit, els "catalanistes" mantindrien aquella actitud.

Bastardas invita als regionalistes a que , tenint en compte "que són més les coses que ens uneixen que les que ens separen, desisteixin de l'actitud en que s'han colocat i que resulta injustificable".

- Presentació d'una proposició signada per Tiberi Ávila, Albert Bastardas, Odó de Buen, Mas, i Albó, (3 republicans i 2 regionalistes) sobre "las corridas de toros", en el sentit de que l'Ajuntament no faciliti ni homes ni material a aquelles, i que el Governador desisteixi de delegar per presidir-les a l'Alcalde de Barcelona. Es aprovada.

22 de juny de 1904

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

Havent-se produït la mort de Valentí Almirall, el regidor regionalista Pella i Forgas li dedica un record polític; els republicans manifesten que estan d'acord amb les paraules del regidor regionalista per honorar la memòria d'Almirall, fent constar en acta el sentiment de l'Ajuntament per la seva mort.

El Consistori acorda assistir en Corporació a l'acte de col·locació d'una làpida a la casa a on va néixer Francesc Pi i Mar-gall.

El regidor Jaume Carner s'exclamà del rumor sobre el traspàs, a mans estranyes de l'antic Palau dels Comtes de Barcelona a on hi ha arxivat tota la documentació sobre la Corona d'Aragó.

La Corporació intentarà que això no es produeixi.

27 de juny de 1904

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

Es dona compte d'un comunicat en que els marmessors de Valentí Almirall fan saber que en el testament d'ell s'hi compta la do-nació d'una casa a l'Ajuntament per a fer-hi una escola munici-pal.

L'Ajuntament agraeix el donatiu .

5 de juliol de 1904

Presideix Juli Marial.

Al parlar sobre un dictàmen per cubrir la plaça de director del Mercat dels Encants, proposant-se que s'anunciï en el "Butlletí Oficial" els exàmens pel concurs, intervé Giner de los Rios i demana que quedi sobre la taula, doncs creu que molts republicans així com ell mateix, estan contra els exàmens i concursos de mèrits fonamentant-se en que, segons la Constitució de l'Estat, tots els espanyols estan capacitats per a exercir càrrecs públics.

14 de juliol de 1904

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

Tràmit normal.

21 de juliol de 1904

Presideix el nou Alcalde de R.O. Gabriel Lluch i Anfruns, que substitueix a Guillem de Boladeres, que havia presentat la dimissió.

El nou Alcalde es dirigeix al Consistori amb aquestes paraules: "Al tener el honor de sentarme en la primera sesión ante S.S. pot haberse dignado S.M. de acuerdo con el Gobierno elevarme a la Alcaldía, me honro en hacer pública manifestación de mi reconocimiento al Rey y Gobierno por la confianza que me ha dispensado al concederme la Presidencia del Ayuntamiento de Barcelona, la primera población de España por su extensión y por los cuantiosos intereses que representa. Cumplido este deber con S.M. el Rey, y su Gobierno, saludo Barcelona y a S.S.. encargados por el voto popular de la administración de sus intereses. Como estoy animado del propósito de llegar a resultados prácticos para satisfacer las necesidades que siente Barcelona como ciudad culta y progresiva, no he de caer en la tentación de formular programas de los cuales, las más de las veces sólo queda una estela brillante como ocurre con los fuegos de artificio."

"Lo que sí solicito y agradeceré a S.S. es que presten su concurso para que nuestra labor se fructífera, deseando que todo lo que se haga sea obra del Consistorio, resultado del esfuerzo de todos. Muchos trascendentales problemas solicitan la actividad y el zelo de S.S.; Espero que todos sabreis responder de los requerimientos del deber empleando en resolverlos toda vuestra inteligencia."

"A la labor gratísima de hacer todo lo posible en beneficio de Barcelona he de dedicar todos mis esfuerzos; esperando que así como hasta ahora lo habeis procurado, seguireis haciéndolo en lo sucesivo."

"Mi presencia en este sitio representa el respecto a la Ley y a los reglamentos; inspirado en este propósito he de desplegar mi energía para amparar en su derecho a todos los concejales. No duden S.S. de que la lealtad y la cortesia han de inspirar todos mis actos en las relaciones con el Ayuntamiento. Conozco los grandes talentos y las condiciones meritísimas que adornan a S.S. y espero que en armónica conjunción algo hemos de hacer para el mejoramiento de la Hacienda Municipal, para la urbanización

"zación, saneamiento y ornato de la ciudad, para el desarrollo de la cultura pública y fomento de sus intereses morales y materiales, procurando conjurar la miseria que amenaza Barcelona, a fin de que ésta acreciente su fama de ciudad culta y prosiga su avance en el camino del progreso. Si así lo hicierais que Dios os lo premie ; si no vuestra conciencia, el Rey, y el pueblo, os lo demande."

A continuació el Cap de la majoria republicana Eusebi Corominas va respondre-li amb aquestes paraules : "En cualquier otra circunstància podíamos observar esta ceremonia de toma de posesión encerràndola en sus justos límites; pero el nuevo Alcalde del Rey, ha dirigido palabras de afectuosa cortesia a los concejales, que obligan a toda persona bien educada a corresponderle con la misma caballerosidad."

"Pero esta ceremonia Señores Concejales, no se circumscribe a un mero cambio de saludos corteses."

"Esta mayoría debe manifestar que existe algo fundamental, algo profundamente arraigado en nuestras conciencias y que responde a nuestras convicciones , y que no nos permite callar ni nuestro honor ni nuestras ideas, ni los compromisos que hemos contraído con la opinión pública."

"Yo he de declarar en nombre de la Mayoría del Ayuntamiento que ya que el Gobierno tenía facultades para hacer la designació de alcalde de Barcelona o dejar esta designació a la voluntad del Municipio , dadas nuestras ideas, dada la importància del Ayuntamiento de la ciudad de Barcelona, hubiera sido más democrático, más en harmonía con las aspiraciones populares fijar a los individuos del Consistorio la designació del presidente."

"El Gobierno no ha seguido este criterio, y lo lamentamos por nosotros mismos, lo lamentamos por el pueblo que nos otorgó su representació, y los lamentamos por haber sido defraudada la opinió pùblica protestando de que el Gobierno no haya respetado estas aspiraciones en su iniciativa."

"Hecha esta aclaració -conclou Corominas-, creo que todos los concejales estamos aquí para procurar el fomento y la prosperidad de los intereses de Barcelona, prescindiendo de las ideas politicas que puedan diferenciarnos, de modo que a esta convicció y este deber ajustaremos nuestra conducta para lo sucesivo dentro del Ayuntamiento."

En nom del regionalistes Raimon d'Abadal digué que ell i els seus companys són partidaris de l'autonomia dels Ajuntaments i de les regions, i per això han de protestar contra el nomenament d'Alcalde de R.O., protesta desinteresada, doncs d'haver-se deixat el càrrec a lliure elecció de l'Ajuntament, els regionalistes no compten amb la majoria necessària per presentar un candidat.

28 de juliol de 1904

Presideix Gabriel Lluch i Anfruns.

Intent de cubrir les dues places de la Comissió de Consums per dimissió de Rivas Mateos i de Zurdo Olivares, però no hi acord entre el Consistori.

1 d'agost de 1904

Presideix Gabriel Lluch i Anfruns.

Sessió de tràmit en assumptes normals.

4 d'agost de 1904

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

Bastardas demana que s'entreguin els premis en metàlic en l'últim concurs d'aprenents, i senyala que per equitat i justicia, no es demori més.

11 d'agost de 1904

Presideix Juli Marial.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

Tràmit normal.

Es presenta una proposició signada per Moles, Bastardas i Pijoan, que demana que amb motiu de la festa major de Gràcia s'inaugurin les obres del Mercat de la Revolució, i que els punts de venda siguin traslladats a la plaça del Sol. Es aprovada per unanimitat.

18 d'agost de 1904

Presideix Josep M. Serraclarà, quart Tinent d'Alcalde.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

- Moció presentada per Nuviola, perquè l'Ajuntament cuidi d'evi-

tar les malalties dels arbres de Barcelona.

- El regidor republicà Borrell i Sol anuncia la presentació d'una proposició per tal de que els establiments subvencionats per l'Ajuntament, aquest hi sigui representat en l'administració per assegurar-se el bon fi dels diners entregats.

Li contesta el regidor Bastardas fent esment de que les subvencions que s'estudien es donarán generalment a entitats estric tament beneficiques, i tant sols deixaran d'ésser subvencionades entitats que no son filantròpiques.

25 d'agost de 1904

Presideix Josep M. Serraclara.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

Bastardas es queixa de la demora que porten algunes obres d'em padrament de carrers, com per exemple la del carrer de Casp, degut a que encara no s'ha format la corresponent escritura, afec tant als obrers que per causa de la crisi estan parats, quan podrien tenir treball si haguassin començat les obres. La Presidència contesta que donarà la tramitació al prec formulat.

- Debat sobre les Festes de la Mercé, que s'han de celebrar al mes de setembre. Bastardas diu que respecte aquestes festes, que l'Ajuntament ha fracassat. El regidor Mir i Miró, s'exclama de que s'estiguin fen els funerals de les festes, a causa de les crítiques i dimissions de la Comissió encargada. En tot cas -afe geix Mir i Miró- si les festes han fracassat és perquè no són obra de l'Ajuntament, sinó d'un partit polític i d'un diari (re ferències a la Lliga i a "La Veu de Catalunya").

Interve Cambó per senyalar que les festes de Barcelona han d'ésser el resultat de les aspiracions dels veïns, i sembla justament que aquest any no estan per a festes.

1 de setembre de 1904

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

Tràmit normal, malgrat assistència de força públic.

6 de setembre de 1904

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió normal de tràmit.

15 de setembre de 1904

Presideix Narcís Buxó i Prats, tercer Tinent d'Alcalde.

El regidor Tiberi Ávila, es fa ressò de les denúncies de la premsa, sobre el cas d'una dona que va morir per falta d'assistència sanitaria, i demana que s'instrueixi un expedient per depurar les responsabilitats que hi haguessin. Li contesta el president de la Comissió de Governació Guillem López, explicant que quan s'enterà del fet, ordenà immediatament l'instrucció d'un expedient; López ofereix a Ávila garanties de que en cas de que els fets denunciats es comprobin, és mostrara inexorable en el càstic del culpable.

22 de setembre de 1904

Presideix Eusebi Corominas.

Es llegeix una Comunicació de l'Alcalde de Tremp invitant a l'Ajuntament de Barcelona al miting que es farà el dia 2 d'octubre sobre el tema del ferrocarril del Noguera Pallaresa. Intervé Cambó per manifestar que aquesta invitació és fruit de la corrent de solidaritat entre els ajuntaments de Catalunya.

En un apartat del diari "La Publicidad" es dóna notícia que "el concejal Alberto Bastardas, delegado por el Sr. Alcalde y por la Comisión de Gobernación, ha empezado la instrucción del expediente que se acordó incoar contra el médico municipal D. Francisco Flotats por el abandono y negligencia de que fue víctima la infeliz mujer que habitaba en la casa nº 11 de la calle Pou de la Figuera. El Sr. Bastardas tiene el propósito de instruir el expediente con rapidez y energía."

29 de setembre de 1904

Presideix Lluch i Anfruns.

Presentació del pressupost addicional, que puja més de 10.203.000 pessetes.

En la secció de "Notas del Municipio" del diari "La Publicidad", s'explica que el regidor Bastardas ha conluiït l'expedient sobre la mort d'una dona per falta d'assistència mèdica.

S'aprovan 15.000 ptes de despeses perquè una comissió de l'Ajuntament representi a aquest als Jocs Florals de les Festes del Pi-lar.

7 d'octubre de 1904

Presideix Lluch i Anfruns.

Es llegeix l'acta de la sessió anterior i es demana que constin els vots en contra, sobre l'acord de les despeses de Saragossa, dels regidors republicans Tiberi Ávila i Borrell; Sol.

El cap de la majoria Eusebi Corominas, davant l'acte d'insubordinació, diu que no comprén l'actitud d'aquests regidors que critiquen la possibilitat d'eixamplar els llaços fraternals entre les regions que formen part de la nacionalitat espanyola.

Corominas donà explicacions concretes sobre aquest viatge i els membres de la comissió; Els regidors regionalistes Albó i Pijoan manifesten que també es faci constar el seu vot en contra. Guillem López demana si és certa la denúncia presentada contra uns obrers que es creu s'han venut els materials de que disposaven. Li contesta Bastardas, manifestant, que s'ha presentat una denúncia per abusos cometuts pels capatassos de la brigada eventual. Senyalà que fa dues setmanes va començar a instruir un expedient sobre aquesta qüestió, que es troba molt adelantat. Bastardas ofereix, un cop comprobats els abusos denunciats, proposar la destitució dels culpables.

Les "Notas del Municipio" de "La Publicidad" comenten els fets i les gestions de Bastardas i de Teixidó, que es presentaren d'incògnit a les obres, indagant directament en els obrers el que havia passat. Sembla verídica la versió de les vendes de material propietat de l'Ajuntament, per dos o tres capatassos de la brigada. Aquestes brigades depenen directament de l'Alcalde i és ell qui nomena els responsables.

13 d'octubre de 1904

Presideix Lluch i Anfruns.

Es llegeix una comunicació de l'Alcalde sobre un acord del Consistori referent a que fossin derribades unes barraques del Parallel.

En adonar-se de la comunicació, el regidor Tiberi Ávila dedicà un entusiasta aplaudiment a l'Alcalde. Pella i Forgas s'uneix també als elogis de Ávila per l'energia de Lluch i Anfruns.

Els regidors republicans Marial i Mir i Miró s'adhereixen també a la iniciativa de l'alcalde (que ha fet copiar l'acord del Consistori) i aboguen per l'acceleració d'un assil nocturn perquè

puguin allotjar-se els "trinxeraires".

L'Alcalde dóna les gràcies als regidors i manifesta que simplement ha fet cumplir els acords del Consistori.

Es presenta una proposició signada per Corominas, Lòpez, Mir i Miró, Nebot, i Albó per la creació d'albergs nocturns.

- Cambó després de posar de relleu l'importància de la Llei de Ferrocarrils secundaris, censura amb força l'inèrcia de la Diputació Provincial, al convertir-se en una ràmula de les iniciatives del Govern. Digué Cambó, que la Diputació va fer de manera que la informació resultés infructuosa, afegint que, els diputats en contes de presentar un projecte raonable, es limitaven a proposar de cara als seus electors la construcció de ferrocarrils en els seus respectius districtes, posant en ridícul els plans de ferrocarril que la llei permet, que inclús podria beneficiar a la ciutat de Barcelona.

Cambó demana que l'Ajuntament s'adhereixi a les propostes del d'Esparreguera per tal d'organitzar una assemblea i acordar que s'elevi una sol·licitud al Govern perquè siguin suprimides les Diputacions Provincials per inútils.

El diari "La Veu de Catalunya" en les seves "Notes Municipals", explica la qüestió de l'expedient instruït sobre els responsables de la mort d'una dona per falta d'assistència facultativa.

"El resultat de l'expedient instruït contra un metge municipal per no haver anat a temps d'assistir a una malalta del carrer del Pou de la Figuera, la qual va morir, serà tractat en Consistori."

"El Sr. Nebot va treballar molt perquè la cosa es resolgués amistosament en la Comissió de Governació, a fi de que no trascendís al públic. Però el Sr. Bastardas va combatre vivament aquesta idea i va proposar que el dictamen fos inclòs en l'ordre del dia de la pròxima sessió, havent-se acordat així."

"El Sr. Bastardas té empenyo en tractar d'aquest assumpte en sessió pública perquè s'ha posat en clar que el metge expedientat tenia obligació d'ésser al dispensari a les 8 del matí, però no hi anava fins a prop de les onze, lo qual constituia una falta grave habitual, perquè pot ocasionar incalculable perjudici al pobre malalt que vagi al dispensari i necessiti que el curin desseguida."

"Segons el dictàmen , en aquest métge no se li imposa altre penalitat que el mes de suspensió que li va impossar l'alcalde."

"Sembla averiguat també que mentres uns metges municipals compleixen exactament amb els serveis de visites domiciliaries de beneficència, altres ho descuiden, ja sigui no fent les visites, ja posant-hi un substitut, que per regla general és qui ho fa més baratet."

"En interès dels metges cumplidores del seu deber, està que aquests abussos acabin d'una vegada."

"La Publicidad" en "Las Notas del Municipio" escriu sobre això:
"COMISION DE GOBERNACION : en la última sesión celebrada por la misma discutiose detenidamente el expediente instruido por el Sr. Bastardas contra el médico Sr. Flotats."

"No resulta del expediente que el fallecimiento de la infeliz mujer de la calle del Pou de la Figuera, fuese por falta de assistencia facultativa; pero si resulta que teniendo el Sr. Flotats la obligación de asistir al dispensario de las ocho a las doce menos cuarto de la mañana para atender el servicio de urgencias y primeras visitas, la mayor parte de los días, y entre ellos el de autos, no asistía hasta después de la diez."

"El Sr. Bastardas propuso la destitución de este médico. La mayoría de la Comisión, considerando excesiva esta pena, acordó ratificar la suspensión de un mes de empleo y sueldo que se le impuso preventivamente al formarsele expediente."

"Tambié se acordó dirigir una expresiva circular al cuerpo médico municipal y formar un reglamento interior imponiendo multas y otras sanciones, hasta llegar a la destitución por las faltas en que incurrierman los médicos municipales."

20 d'octubre de 1904

Presideix Narcís Buxó i Prats.

Comunicació de l'Alcalde Lluch i Anfruns anunciant que deixa interinament l'Alcaldia al primer Tinent Eusebi Corominas, per haver d'anar ell a Saragossa com a President de la Comissió de l'Ajuntament invitada a les Festes del Pilar.

Comunicació de la mort de la Princesa d'Astúries, per tal de que el Consistori acordi fer constar en acta el seu pèsam. A proposta del president s'acorda l'enterat i que es facin constar en acta les manifestacions que fa l'Alcalde en la nota de comunicació.

Bastardas demana que l'Ajuntament ha de fer un acte d'adhesió a les Càmares de Comerç, (tal com han proposat d'altres regidors), "aunque sin hacer gasto alguno, pues precisa poner término a esa manía de grandezas, de lujo, de despilfarro que parece haberse apoderado de la corporación municipal."

- Igualment "El Sr. Bastardas" es fa ressò, "de la mala partida que ha jugat el Govern a Barcelona, prometent quadros de gran valor artístic i enviant després verdaders morts." ("La Veu de Catalunya").

Respecte d'això "La Publicidad" escriu :

"MOCIONES DEL SR. BASTARDAS : Hace algún tiempo, dijo el Sr, Bastardas, se publicó una R.O. mandando que las obras sobrantes del Museo de Madrid se enviaran a los Museos de provincias fuesen obras de importancia, para que dichos museos sean "focos" de cultura y no almacenes de desechos."

"Y efectivamente -añadió el Sr. Bastardas- el Estado nos ha permitido ahora para nuestro Museo de Pinturas unos cuantos cuadros de padres desconocidos, rotos, estropeados, de ningún mérito artístico ni histórico ; y por ello, sin perjuicio de los que acuerde la Junta de Bellas Artes, pidió el mencionado concejal que el alcalde, en nombre del Ayuntamiento, elevara una respetuosa queja al Ministro, por la citada remesa, que es una burla y agravio a la cultura artística de Barcelona."

" El propio Sr. Bastardas, después de lamentarse del mal estado de la Escuelas Públicas, pidió que el Alcalde se pusiera de acuerdo con la Junta de Bellas Artes y el Comisario Regio, para establecer visitas semanales de los alumnos a los Museos Municipales de Ciencias Naturales, Zootécnico, de Bellas Artes, de Arte Decorativo, y Arqueológico, y Parque Zoológico cuyos directores podrían ilustrar a los visitantes. De este modo se lograría, además , popularizar los Museos como se hace en el extranjero, pues los niños con el entusiasmo propio de la infancia transmiten sus impresiones a sus familias y logran que estas visiten los Museos, aumentando así el nivel de la cultura general."

27 d'octubre de 1904

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Sobre el viatge a Saragossa, Francesc Cambó demana una relació detallada de les despeses realitzades per la Comissió de l'Ajuntament en aquell viatge.

El regidor Joan Moles, republicà, s'oposà, al·legant que això implicaria una humiliació per als comissionaris; Moles, però, demana a l'Alcalde que manifesti l'objecta i la finalitat que el va portar a entregar la vara d'Alcalde a la Verge del Pi-lar.

Intervé Bastardas adherint-se al vot de gràcies proposat pel Alcalde i Ajuntament de Saragossa; respecte de l'entrega de la vara diu (versió de "La Vanguardia") :

"añade el Sr. Bastardas, que el Sr. Lluch al ir a Zaragoza llevaba una doble representación, la de alcalde de R.O. y la de presidente del Ayuntamiento, invitándole a que manifieste en qual de los dos conceptos hizo entrega de la vara."

"La Presidencia respondiendo a la invitación del Sr. Bastardas, dice que al hacer entrega de la vara creó realizar un acto para el cual estaba autorizado. Dice que efectivamente fue a Zaragoza con el doble carácter de alcalde y de presidente del Ayuntamiento y que en ambos conceptos cree haber llevado su cometido a satisfacción de sus compañeros de Ayuntamiento, y que él, primero, fue a postrarse ante la venerable imagen de la Virgen pidiéndole protección para Zaragoza y Barcelona. (rumores y siseos en el público)."

"Le replica el Sr. Bastardas manifestando que si bien, después de las manifestaciones de la Presidencia han quedado perfectamente deslindados el aspecto político y el simbólico del acto realizado por el alcalde, éste tiene otro aspecto que es el administrativo."

"La Presidencia manifiesta que ya sabe que regaló una vara que no era de su propiedad, sió que pertenecía al Ayuntamiento, y que por ello ha encargado al escultor Querol que modele un puño igual al que aquella tenía, insistiendo en que el único móvil que le impulsó a hacer el regalo fue impetrar la protección de la Virgen para Zaragoza y Barcelona."

"Insiste el Sr. Bastardas en sus apreciaciones y dice que el alcalde podrá costear otra vara igual a la que regaló, que podrá tener el mismo valor intrínseco pero no el artístico ni el histórico, pues según tiene entendido, con ella inauguró Rius y Taulet la Exposición Universal."

" La Presidencia advierte al Sr. Bastardas que no está dispuesto a consentir que sean discutidos sus actos como alcalde."

"El Sr. Bastardas -: naturalmente , !cómo vuestra excelencia dispone de campanillas para acallar mi voz y yo sólo puedo invocar mis derechos como concejal ! ."

"(aplausos en el público, rumores y siseos)".

"La Presidencia amenaza despejar la tribuna si las manifestaciones se vuelven a repetir."

Per altra banda, el mateix debat segons "La Publicidad" es aquest:

"Debo hacer algunas observaciones, dice el Sr. Bastardas, sobre el hecho de haber entregado el Sr. Lluch la vara de alcalde a la basílica del Pilar."

"El Sr. Lluch no fue a Zaragoza sólo como alcalde de R.O.; fue presidiendo una comisión del Ayuntamiento y por acuerdo de éste."

"El Sr. Alcalde entregó la vara ....."

"El Sr. Lluch : como alcalde católico, de una nación católica, y ruego a S.S. que no siga por este camino."

"El Sr. Bastardas : sé lo que puedo decir y lo que puedo callar. Respeto la religiosidad del Sr. Alcalde; toda conciencia es sagrada. Como concejal desearía saber la significación del acto..."

"El Sr. Lluch le interrumpe diciendo, que si bien estaba en sus manos la vara, mejor está bajo el manto de la Virgen del Pilar; y que el acto no puede discutirse ; (siseos y rumores en la tribuna pública). (El alcalde amenaza con ahacerla despejar por la guardia municipal : Muy bien !!, Muy mal !!)"

"El Sr. Bastardas : Perfectamente, ya que S.S. impide discutir el aspecto político del acto, trataré del aspecto administrativo. La vara de alcalde no está vinculada al Sr. Lluch. Hoy es Alcalde, ayer no lo era, mañana no lo será..."

"La vara que fue costeada con fondos municipales, forma parte del patrimonio municipal..."

"El Sr. Lluch : Tranquilícese S.S., el Sr. Querol tiene el encargo de modelar una vara de mérito artístico superior a la del Ayuntamiento."

"El Sr. Bastardas : Si S.S. no me interrumpiese hubiera desarrollado mi argumento, pues de antemano tenía descontado el suyo."

"Hay en la vara de alcalde el valor intrínseco, el artístico y el histórico. S.S. podrá donar en sustitución de aquella, una vara de gran valor intrínseco, un monumento artístico si se quie-

"re; pero no tendrá valor histórico; no será la vara que han usado alcaldes célebres, que ha servido para inaugurar exposiciones y mejoras. (aplausos en el público)"

"El Sr. Lluch : fue posterior."

"El Sr. Bastardas : Está equivocado. Y de todos modos el Sr Alcalde no podía sin autorización del Ayuntamiento..."

"El Sr. Lluch : No puedo permitir que discuta el Sr. Bastardas los actos de la Presidencia."

"El Sr. Bastardas : Discuto sobre bienes municipales."

"El Sr. Lluch visiblemente descompuesto : El reglamento me ampara. La Presidencia es indiscutible. No pueden juzgarse mis actos como Alcalde. !Desgraciado si los discutiera !."

"El Sr. Bastardas : No quiero seguir este diálogo . S.S. tiene a su disposición la campanilla, yo no tengo más que mi derecho. Conste mi enérgica protesta. (Muy bien y rumores)".

Semblants són les cròniques dels diaris consultats com "El Liberal", "El Noticiero", "Las Noticias", i "El Diluvio".

En canvi "La Veu de Catalunya", ridiculitza al regidor Bastardas, i gairebé ^{no} comenta el debat.

Acabat l'incident , a la sortida tothom comenta la falta de solidaritat en el debat Bastardas-Lluch, per part dels regidors republicans, que en no intervenir, obliguen a una retirada tàctica del regidor polémic.

4 de novembre de 1904

Presideix Lluch i Anfruns.

-Anàlisi de les aigües de Barcelona

-El regidor Bastardas, censura l'anòmala situació de la brigada d'Eixample que l'Ajuntament va crear expressament per a ocupar als obrers que restaren sense feina, a causa de la crisi industrial. Manifesta també que els obrers d'aquesta brigada han treballat en obres que no tenen res a veure amb les de l'eixample, i en feines de preparació de les festes de la Mercé.

Bastardas senyala que les seves censures no van dirigides contra l'Alcalde, sinó simplement a evitar que algún dia, pugui fer-se càrrecs a la Comissió de l'Eixample, si els treballs de la brigada no responden al sacrifici que l'Ajuntament està fent per mantenir-la.

Lluch i Anfruns contesta que habent-se denunciat al Consistori

algunes anomalies de la brigada de l'Eixample, delegà al regidor Bastardas perquè instruïs expedient. Però , el Sr. Bastardas, - segueix dient l'Alcalde- no m'ha donat compte encara del resultat d'aquest expedient. De manera que quan el Sr. Bastardas cumpleixi amb el seu deure, la Presidència cumplirà també amb el seu.

Bastardas demanà la paraula, sense que l'Alcalde li concedeixi. " Trata del Sr. Bastardas, a pesar de la prohibición, de contestar a la acusación que ésta había formulado contra él; pero el alcalde insiste en su actitud, agitando repetidas veces la campanilla; los concejales republicanos protestan en forma ruidosa contra el alcalde, levantándose de sus sillones y haciendo ademán de retirarse del Salón de Ciento; el público que en aquellos momentos era muy numeroso, se asocia a la protesta, oyéndose voces de !fuera!!!. Entre el vocero ensordecedor de la mayoría republicana oyese la voz del Sr. Moles, quien pide un voto de censura contra la presidencia, y la del Sr. Borrell i Sol que exclama : !Esto es un atropello inaguantable!."

"Mientras se desarrolla este incidente, las voces del público van en aumento, y el alcalde, agitando la campanilla trata inutilmente de poner fin al tumulto, amenazando con dar la orden de que la guardia municipal proceda a desalojar el Salón de Ciento."

" Restablecida al fin la calma, hace uso de la palabra el Sr. Bastardas quien después de recomendar serenidad, dice que no acierta a comprender qué relación existe entre la moción por él formulada y el expediente a que había aludido el alcalde, añadiendo que si no le ha sido entregado aún, es porque se halla en secretaría para que se formulen las correspondientes conclusiones." ("La Vanguardia").

Intervé Cambó per precisar que els obrers d'aquesta brigada que han treballat en les obres de la festa de la Mercé, ho han fet a càrrec del pressupost de les festes, i no de la Comissió d'Eixample.

Es de fer notar que alguns regidors republicans que no reconeixen com a cap a Eusebi Corominas, restaren sense protestar durant l'Incident ocorregut entre Bastardas i l'Alcalde.

Les cròniques dels diaris "La Publicidad", "La Veu de Catalunya", "El Correo Catalán", "Las Noticias", "El Diluvio", i "El Noticiero Universal", fan menció de l'incident de manera semblant.

10 de novembre de 1904

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada al Saló de Cent.

-Anàlisi de les aigües de Barcelona.

El regidor republicà Mir i Miró fa al·lusió a l'esmena que va presentar a la Junta de Vocals Associats, i en que es demanava que en el pressupost d'aquests any s'hi consignés una quantitat per a pagar les despeses de les obres efectuades al Palau Reial del parc, amb motiu del viatge que va fer el rei Alfons XIII a Barcelona. Mir i Miró, diu que segons una nota de l'Alcalde publicada als diaris, aquest no va donar cap ordre perquè es realitzesin. (Es tracta de l'ex-Alcalde Guillem de Boladeres)

Mir i Miró demana que es depurin les responsabilitats i que quedi clar qui fou el que ordenà les obres .

Francesc Cambó declara de que es partidari de que s'obri una informació, per saber qui va donar les ordres, i que es procederà a valorar les obres esmentades.

Juli Maríal s'adhereix a la petició de Cambó, i denuncia, com Boladeres digué inexactituts sobre el cas, alhora que informa de com el mateix Alcalde donà ordres per impedir el carrer Ferran, sense el consentiment de l'Ajuntament.

Es presenta una proposició signada per Puig i Cadafalch, Maríal, i Albó, per tal de saber qui ordenà les obres i els costos d'aquestes.

Ildefons Sunyol indica que la qüestió té dos aspectes : la de fons i la finançera ; La Primera es presenta com a merma de la sobirania de l'Ajutament, en quan es fan obres a l'esquena d'aquest; respecte de la segona, Sunyol està conforme en que s'obri un expedient per averigar el valor de les obres i utilitat d'aquestes, pagant-se les mateixes un cop acomplert aquest tràmit.

Bastardas es mostra partidari de que abans que res, es prepari l'expedient per averiguà qui fou el que ordenà les obres, i la valoració de les mateixes.

Es presenta una esmena signada per de Buen i Bastardas, que altera el sentit de l'anterior, donant prioritat a l'investigació de l'informació, sobre el de la valoració.

Maríal discuteix amb Corominas amb veu baixa, i sembla que hi hagi alguna intríngulis entre mig de tot aquests afer.

De Buen, que és el que defensa l'esmena, indica que l'esperit d'aquesta consisteix en que els comptes presentats no s'han de pagar.

Corominas declara que malgrat s'aprovi la proposició, no implica asentiment de les obres realitzades amb absència del Consistori, i amb evident merma de la sobirania d'aquest.

El públic aplaudeix aquesta intervenció.

Queda aprovada la totalitat de la proposició amb l'esmena presentada per de Buen i Bastardas.

Immediatament es discuteix, per parts, la mateixa proposició i es prepara la comissió d'investigació de les obres.

17 de novembre de 1904

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

-Anàlisi de les aigües de Barcelona.

-Comunicats dels regidors Carner, Fabra Lesdesma, renunciant al càrrec de comissionaris per esclarir la qüestió de les obres del Palau del Rei. Eusebi Corominas, davant aquestes dimissions, presenta també lasseva, que el Consistori accepta. Immediatament nomena a Mundi, Grañé, i Pijoan per a substituir-los.

- Es dóna compte d'un dictàmen de la Comissió de Governació, en el qual es proposa la cessió del saló central del Palau de Belles Arts per a celebrar-hi les sessions del Congrés Marià Hispano-Americanà. De Buen demana que el dictàmen quedi sobre la taula. Albó s'hi oposa.

Acordat però discutir el dictàmen, ho fa en contra el regidor de Buen, senyalant que donants els compromisos polítics de la majoria de l'Ajuntament no podia cooperar a un acte de caràcter marcadament reaccionari i clerical.

Li contesta el republicà Guillem López, dient que en nom de la Comissió de Governació ha de manifestar que aquesta s'ha inspirat sempre en un esperit d'àmplia tolerància i de respecte a totes les opinions polítiques; afegeix que abans es cedia el mateix local a l'Ateneu Humanitat, que és una societat lliure pensadora. De Buen rectifica dient que l'acte de l'Ateneu Humanitat era estrictament benèfic.

Parlà del tema el regidor Bastardas, i insistí que l'acte era estrictament polític. Va recordar que quan es tracta de que anessin a Roma un grup de lliurepensadors barcelonins, es demanà també

aquest mateix local per celebrar una festa i recollir diners, se'ls hi digué que no podíem dispossar del que no era nostre; que és tractava d'un edifici de l'Ajuntament, i que no era prudent acceptar la petició formulada per tal de que no hi hagin disensions entre nosaltres. (els republicans).

Per acabà -indicà Bastardas- de convences, de que l'acte que allà s'anava a realitzar, per les Associacions Marianes tenia un contingut polític, només calia llegir el manifest que aquesta entitat ha fet circular per Barcelona.

En contraposició a Bastardas, Giner de los Rios defensà el dictàmen, així mateix com Eusebi Corominas, que fa ver un discurs conciliador, censurant discretament la posició del regidor de Buen, i intercanviant-se paraules sobre la temàtica a debat. Corominas manifesta, que si el que es pretén es tancar les portes del Palau a tot acte que no tingui un sentit estrictament cultural o artístic, està disposat a subscriure una proposició que es presenti en aquest sentit.

En aquests moments es suspén la sessió perquè s'anuncia l'explosió d'una bomba al carrer Ferran.

Recomençada al cap d'una estona, es presenta una proposició incidental signada per Bastardas, demanant que el Consistori acordi que d'ara en endavant el Palau de Belles Arts només es deixi per a fins artístics, benèfics o científics, denegant-se el permís sempre que es tracti de fins polítics o religiosos.

El regidor Mir i Miró es mostrà immediatament partidari del projecte de Bastardas, mentres Palau senyala que el Consistori és un casino i que cal que es prohibeixi parlar de política i de religió.

El regionalista Pella i Forgas, analitza el tema des de l'angle quantitatiu, i diu que les vegades que s'ha cedit el local provocant un abús contra els interessos de l'Ajuntament i perjudicant a d'altres empreses que podrien llogar d'altres locals adhients.

Giner de los Rios, demanà la paraula per senyalar que si la proposició incidental es presentava en contraposició al dictàmen elaborat per ell dintre la Comissió de Governació, (sessió que Bastardas no hi pogué assistir per malaltia), votaria en contra. Posada la proposició incidental a votació quedà derrotada per 29 vots contra 8.

Votaren a favor : Bastardas, Costa, Moré, Borrell i Sol, Mir i Miró, Palau, Zurdo, i de De Buen ; (Corominas , malgrat havia anunciat anteriorment que subscriuria una proposició com la que Bastardas presentà, no va votar a favor).

Votaren en contra : Magriñà, Giner de los Rios, Badia, Altayó, López, Rogent, Marial, Grañé, Pella i Forgas, Giralt, Carner, Serra, Cambó, Suñol, Nel.lo, Nuri, Porrera, Fabra, Moles, Corominas, Mas, Peris, Galí, Albó, Pijoan, Nuviola, Serraclarà, Boguñà, i el president LLuch i Anfruns.

Després es posà a votació el dictàmen de la Comissió de Governació que fou aprovat per 30 vots contra 7 (Bastardas, Costa, Borrell i Sol, Mir i Miró, Palau i De Buen).

Zurdo no votà, i Nebot ho feu afirmativament.

22 de novembre de 1904

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió de primera convocatòria ;(Durant gairebé tot l'any, no hi havia regidors fins a la segona convocatòria).

Es celebra en el Saló de la Reina Regent.

Degut a l'últim atemptat terrorista, el Consistori debat la situació actual de la policia de Barcelona, i la poca fe en l'acció de l'Estat davant d'aquests actes. Cambó es mostra contrari a les mides extraordinàries preses últimament i demana a l'Alcalde , es posi en contacte amb totes les entitats i partits polítics representats, per tal de buscar-hi una solució millor.

- Es dóna compte del dictàmen sobre les subvencions de beneficència que ha preparat la Comissió de Governació. De Buen presenta una esmena en el sentit de que no es subvencioní a cap entitat de caràcter religiós; però Bastardas en nom de la Comissió de - sestima l'esmena de Buen, doncs creu que perjudicaria a malalts i velles, assilats en establiments religiosos.

Bastardas insistí de que en dictàmen presentat, no es subvencia cap congregació religiosa, per entendre que ha d'ésser l'Estat, exclusivament, qui subvencioní el culte i el clero.

El criteri de la Comissió de Governació - explica Bastardas-, ha sigut subvencionar tots els establiments benèfics que ho mereixin, prescindint de si són o no religiosos, masons, ateus, els que l'administren: "Creiem que la caritat sempre és bona -va dir Bastardas-, i que quan es tracta de beneficència cal que desapa-

reixi tot l'espiritu de secta".

És de constatar que "La Veu de Catalunya" ridiculitza les paraules de Bastardas, sobretot, quan el regidor republicà parla d'unitat de mires davant la misèria i de la salut pública, així com de la beneficència.

Bastardas amplia l'explicació a petició de Mir i Miró, dient que els assils subvencionats són d'infants i de vells. Que han estat suprimits subvencions a assils de joves perquè, es creu que aquests poden buscar-se treball, i alhora per no fomentar la vida convencional, sinó intentà estimular la vida familiar.

La sessió acaba sense arribar-se a cap votació del dictàmen per falta de quorum.

29 de novembre de 1904

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Regent.

- Sobre l'aqüeducte de Montcada.

- Es torna a tractar el tema de les subvencions de beneficència i Bastardas, fent ús de la paraula, aclareix alguns conceptes; sobretot el que fa referència a la quantitat globàl (107.000.- ptes), que estima correcta.

Posat a votació el dictàmen, aquests fou aprovat per la totalitat amb 31 vots a favor i dos en contra (De Buen, i Mir i Miró). Després es passà a la discussió de les bases del dictàmen; discussió llarga i apassionada en alguns moments, sobretot per part dels dos regidors que votaren en contra; és interessant el punt en que De Buen pretén que sigui acceptada una esmena a la base quinta del dictàmen, per tal de que es negui la subvenció a qualsevol establiment que tingui caràcter religiós, malgrat que després d'un estira i arronja retiri l'esmena a petició de Bastardas. Però De Buen presentà immediatament una nova esmena amb la pretensió, més afinada, de que fossin negades les subvencions a totes les associacions religioses, que no figurin en el Concordat de 1851.

La Comissió, tampoc acceptà aquesta esmena, i els regidors Mir i Miró, i De Buen frustrats en les seves posicions maximalistes contra una Comissió que representava la majoria parlamentària, es giraren contra els seus mateixos companys republicans de la Comissió.

Giner de los Ríos, Bastardas i López, en nom de la Comissió defensàren el criteri de la tolerància, intentant deslligar la beneficència, de l'esperit sectari mogut per móvils de tipus polític.

Bastardas, hagué finalment d'intervenir amb energia, per combatre, en nom de la mateixa Comissió, l'esmena de De Buen : "La Comisión de Gobernación" - digué- "no puede aceptar la enmienda del Sr. De Buen, por no ser congruente con los términos en que está planteada la cuestión. No soy partidario del Concordato de 1851, ni del convenio último con el Vaticano, ni de ningún concordato, por ser otra la doctrina republicana sobre relaciones entre las Iglesias y el Estado."

"Ni tampoco soy partidario de las comunidades religiosas; pues creo que los votos perpetuos son contrarios a la naturaleza humana, a la libertad y a la esencia misma de la sociedad, que tiene por base y fundamento a la familia."

"Pero no son estos problemas los que estamos llamados a resolver. No somos una Asamblea Legislativa, ni unas Cortes Constituyentes, ni una Convención. Somos un Ayuntamiento y como entre los deberes del municipio figuran la beneficència, y como la beneficència oficial es insuficiente, hemos creído, ajustándonos al presupuesto vigente, que debíamos condicionar y subvencionar aquellos establecimientos benéficos que venían a llenar los vacíos de la beneficència estatal."

"Y hemos visitado y juzgado dichos establecimientos, sin pensar en el Concordato, y atendiendo exclusivamente al fin benéfico que realizan. La Miseria y el dolor no son católicos, ni protestantes, ni librepensadores ; son humanos ."

"Todo aquel que sinceramente practica la caridad, realiza un fin humano, un fin social; y tiene derecho a ser juzgado no por su nombre ni por su hábito, sino por la obra benéfica que ejecuta."

"Imposible sería aplicar en este punto el Concordato. Existe por ejemplo, un asilo, el de San Juan de Dios que recoge y cuida niños lisiados, raquílicos, escrofulosos, tiñosos, anormales, etc; obra meritoria por la abnegación que supone y de interés público, porque aparta de la vista estas enfermedades que inspiran tanta lástima como repugnancia. ¿Hay alguna otra institución que realice esta obra benéfica y de interés social ?. Si no existe más que este Asilo y el de San Rafael para niñas, ¿habrá de negarles

el Ayuntamiento una modesta subvención por si están o no dentro de aquel Concordato ?"

"Insisto -continuà Bastardas- en que no subvencionamos comunidades religiosas, sino obras y asilos benéficos, imponiéndoles una constante inspección para enterarnos de cómo cumplen su misión, y en su vista mantener o suprimir en años sucesivos la subvención propuesta."

"Tiene razón el Sr. De Buen, en que debemos ser consecuentes."

"El Ayuntamiento sostiene el llamado Asilo de Pobres del Parque, que actualmente administra la Junta autónoma "La Caridad" de la que forma parte D. Odón de Buen. Pues bien, en el Asilo del Parque hay monjas que cuidan de los pobres allí recogidos."

"¿Cómo podemos negar subvención a un establecimiento benéfico, por el mero hecho de que tenga monjas concordadas o no concordadas, si también las tenemos en un asilo municipal? "

"Seamos lógicos y miremos las cosas con frialdad. ¿Es por ventura clerical la Asociación de Amigos de los Pobres?. Y sin embargo ésta benemérita asociación en cuya junta figuran dignísimos republicanos, tiene también monjas para cuidar del Asilo de niños, establecido en la calle Mayor de Gràcia."

El debat aumenta, i De Buen i Mir i Miró contesten a les paraules de Bastardas.

Giner de los Ríos, intervé també per manifestar en un discurs de sinceritat política i personal la seva elecció motivada per Lerroux, i la seva absència de la campanya electoral (de Gràcia) no oferint evidentment cap programa electoral que ara podia traïr-lo. Giner de los Ríos atacà durament els dos regidors més significativament rebels davant les subvencions que es debatien, i que posen en contradicció a la Comissió de Governació, per tal de que els republicans que en formen part, passin a ésser davant les seves paraules, els nous clericals, quan sempre han combatut el clericalisme. Digué, que tant De Buen com Mir i Miró, eren disidents polítics de la majoria republicana que acceptava com a cap polític a Salmerón i a Corominas. Per això, continuà Giner de los Ríos, alguns organs de premsa , han atacat violentament el republicanisme de la majoria, a favor d'un republicanisme a ultrança.

Al·ludeix al fet de que els ídols d'avui, serán ensorrats demà, tot interpretant les campanyes de sectors republicans ultres, en contra la línia política de l'Unió Republicana.

Aquestes darreres paraules en contra els grups disidents republicans (Fraternidades republicanas i grups progresistes republicans), molesten a de Buen que contesta dient : "Yo soy uno de los fundadores de la "Fusión Republicana", afegint-s'hi Mir i Miró : "Yo soy progresista".

Giner de los Ríos contesta : "de acuerdo , pero son disidentes; la única autoridad que admito es Salmerón a Madrid y Corominas en el Ayuntamiento".

Mir i Miró : "Yo no . Y el Sr. Lerroux ?"

"Efectivamente -replica Giner de los Ríos- le debo la atención de haberme incluido en la candidatura".

Aquests greu incident es clou amb unes paraules de Bastardas per demanar que es de doldre que els republicans es combatin entre ells.

Posada, doncs, a votació l'esmena de De Buen, es desestimada per 24 vots contra 6.

Votaren en contra , els regidors regionalistes Abadal, Pella i Forgas, Serra, Cambó, Nuri, Fabra, Mas, Peris, Albó, Pijoan, Nebot, Boguñà, i els regidors republicans , Teixidó, Giner de los Ríos, Bastardas, Badia, Altayó, López, Vilà, Porrera, Corominas, Zurdo, Galí, i el President Lluch i Anfruns.

Votaren a favor : Moré, Mir i Miró, de Buen, Gispert, Buxó i Serraclará.

6 de desembre de 1904

Presideix Lluch i Anfruns.

- Dictamen sobre el ferrocarril de Sarrià.
- Es continua discutint les subvencions benéfiques : llistes dels establiments, quantitats a repartir, etc.

Bastardas en un dels debats indica que "mis campañas radicales son de todos conocidas; soy tan radical como S.S. (referint-se a Mir i Miró que l'havia atacat políticamente) , lo que hay es que carezco de grandes aspiraciones y como nunca he pretendido ser diputado a Cortes, no necesito pronunciar discursos ni hacer alarde de radical".

Tanmateix -continua Bastardas- que l'acceptació del càrrec de regidor havia estat per ell un sacrifici, doncs havia afectat íntimament no a interèsos , sinó a sentiments profundament arrrelats.

12 de desembre de 1904

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Sessió extraordinària per aprovar dictàmens atrassats.

15 de desembre de 1904

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Continuà el debat sobre les subvencions benèfiques, aprovant-se el dictàmen presentat per la Comissió de Governació.

Es prorroga la sessió per tractar el tema de les subvencions a establiments d'ensenyança i llegint-se el dictàmen preparat per la Comissió de Governació.

El regidor Odó de Buen, tornà a presentar una esmena a la totalitat, amb el mateix sentit que ho feu respecte a les subvencions benèfiques, per tal de que no es subvencioní cap entitat d'ensenyança que no sigui laica. L'esmena, però, tampoc fou acceptada per la Comissió, i s'inicià un debat entre de Buen, defensor de la seva pròpia esmena i Giner de los Rios com a impugnador.

Aquest darrer elogià a de Buen des de'l punt de vista polític, però l'atacà en el pedagògic; digué que ell era partidari de la "Institución Libre de Enseñanza", i que per tant acceptava la tolerància, mentres que de Buen el que demanava era l'intransigència.

Giner de los Rios, es lamentà finalment de que l'haguessin portat al Consistori, i afirmà que si el partit es mostrava disconforme amb el seu pensament, abandonaria el Consistori, tot i que les Junes Municipals i Locals de Unió Republicana havien aplaudit el seu criteri.

Intervé Bastardas -al.ludit per Giner de los Rios-, precisant que tota ensenyança hauria d'ésser laica; el que no vol dir -va precisar- que fos anti-religiosa. Únicament ha d'ésser religiosa, l'ensenyança dels seminaris, és a dir, la que es dongui per a la formació dels clergues. Es un absurd que s'ensenyi als nens dogmes i misteris, que les seves intel·ligències no poden comprendre.

Bastardas, acceptà el fet de que malgrat ara siguin majoria els republicans a l'Ajuntament, pot passar que demà estiguin en minoria. Si respectem les escoles dels altres, podre, exigir que

respectin les subvencions que ara concedim a les escoles i societats republicanes. Acabà dient que preferia la instrucció religiosa a la ignorància. "De la ignorància no pot sortir res de bo; de l'ensenyança clerical han sortit els grans heresiarques, els emancipadors de la consciència humana, homes com Voltaire, Renan, Gambetta, Combes, etc ."

16 de desembre de 1904

Junta Municipal de Vocals Associats.

Sessió dedicada a la discussió i aprovació dels Pressupostos presentats per la Comissió d'Hisenda.

Els grups de vocals no regidors intenten obstaculitzar l'aprovació per mitjà d'una esmena en forma de contra-pressupost a la totalitat del presentat per la Comissió municipal.

Els republicans declaren a la premsa que l'intent d'aquests vocals és obra de caciquisme acompanyat per regidors regionalistes.

22 de desembre de 1904

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Aprovació de les subvenciones a establiments d'ensenyança.

29 de desembre de 1904

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina regent.

Tràmit normal per aprovar les qüestions endarrerides.

5 de gener de 1905

Presideix Eusebi Corominas .

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Tràmit normal.

10 de gener de 1905

Presideix Eusebi Corominas .

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Tràmit normal.

17 de gener de 1905

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

-Sobre la Guàrdia Municipal i el seu deficient funcionament.

-Sobre els escorxadors municipals.

-Es dóna compte d'un dictàmen urgent de la Comissió d'Hisenda respecte de la supressió de l'impost de Consums a l'Ajuntament per tal de que l'Alcalde pugui fer gestions a Madrid.

El regidor Francesc Cambó, critica el dictàmen, i diu que el que cal és que l'Ajuntament demani al Govern, l'autonomia municipal, començant per la econòmica, que es indispensable per la reorganització de la seva hisenda. De no fer-se així -continua Cambó-, malgrat es resolgui l'actual conflicte, en vindran d'altres, potser encara pitjors i caldrà tornar a demanar al Govern la forma de resoldre'ls.

24 de gener de 1905

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

-Es tracta sobre els abussos dels escorxadors.

31 de gener de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

-Sobre els abussos dels escorxadors.

-Sobre els abussos en la Comissió de Consums.

-Sorteig per els càrrecs de la Junta MUNICIPAL de Vocals Associats.

7 de febrer de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Es presenta una proposició signada per Corominas, Puig i Cadafalch, Fabra Ledesma, i Jaume Carner que abarca els següents temes : Nombrament d'una Comissió especial encarregada de la preparació i execució de la Reforma Interior de Barcelona; de la reforma de la Llei de Tresoreria municipal, i de la conversió i unificació del deuta, sotmetent-se a l'aprovació del Consistori els dictámens corresponents.

La Comissió es compondrà de deu regidors.

La memòria de la proposició presentada justifica aquesta per la

imperiosa i urgent necessitat de començar les obres d'impor-tància, que si bé milloraran les condicions de Barcelona, contribuiran també a atenuar els efectes de la crisi mercantil i industrial que es travesa.

Buxó demana que degut a la importància d'aquesta proposició quedi sobre la taula fins la setmana que ve. Però Corominas defensa l'urgència, tot explicant les greus dificultats que travessa la classe obrera. Per altre part, com més haviat comencin aquestes obres, l'Ajuntament de majoria republicana podrà energollir-se d'haver començat els treballs de la Reforma, que durant molts anys han fet fracassar a d'altres Consistoris anteriors.

Corominas demana finalment, que el Consistori s'uneixi davant aquest fet i aprovi la proposició tot donant un vot de confiança a l'Alcalde.

El regidor regionalista Puig i Cadafalch, contesta que quan la minoria regionalista es negà a col.laborar en les Comissions, feren saber que si bé un dia es presentava l'oportunitat de començar la reforma de la ciutat, o del subsol. o qualsevol d'altre, reclamades insistentment per l'opinió pública, desistirien de la seva actitud i col.laborarien.

Igualment Jaume Carner parlà en termes semblants al de Puig i Cadafalch .

Per part fusionista, Fabra i Ledesma , es felicita de que la majoria demani el suport de les minories allí representades, per la realització d'importants obres ciutadanes.

Posada doncs a votació la proposició abans presentada, es aprovada amb un sol vot en contra : el de Narcís Buxó (republicà). La Comissió Especial queda formada per : De Buen, Corominas, Carner, Fabra i Ledesma, Juli Marial, Mir i Miró, Puig i Cadafalch, Josep Rogent, Serraclara, i Ildefons Sunyol.

La Presidència felicita a l'Ajuntament, és a dir al Consistori, per aquest acord i promet reunir l'endemà mateix la Comissió Especial.

14 de febrer de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Sobre el servei mèdic municipal, i sobre una denúncia presenta-

da al Consistori;

Francesc Cambó amplia el tema dient que uns dels casos que hi ha, és el dels Sr. Vilà, que es regidor d'ençà de 1902, i metge municipal supernumerari. Demana que passi a l'últim lloc de l'escala de supernumeraris i que no ascendeixi fins que torni a prestar serveis.

El regidor republicà Albert Bastardas, intervé per donar una fórmula mixta entre l'actitud de Cambó i la de Guillem López, que denuncia un mal funcionament dels organismes municipals.

Acceptada la fórmula del mediador, aquesta consisteix en que es dongui una setmana de temps, perquè el Sr. Vilà pugui triar si vol continuar fent de regidor o de metge, arribant-se així en la propera sessió una solució directa.

-Es presenta una proposició urgent signada per De Buen, Tiberi Avila, Giner de los Rios, perquè l'Ajuntament declari que ha vist amb simpatia la iniciativa del "Círculo Republicano Democrático". al demanar la supressió de l'impost de consums.

Contesta Cambó, senyalant que aquesta supressió de l'impost, no resoldria res, sinó que el que cal com a solució veritablement pràctica i positiva és la de que l'Ajuntament pugui recaudar les contribucions dites directes, per mitjà dels oportuns concerts amb l'Estat, de manera que un i altre tinguin una vida econòmica independent.

Demana Cambó, que s'hiafegeixi una esmena a la proposició que digui : " Creiem que mentres no estiguin separades la Hisenda Municipal i la de l'Estat, i no es dongui l'Autonomia econòmica als municipis, resultaran absolutament estèrils els esforços que es fagin en pro de la supressió de l'Impost dels Consums". Després d'un petit debat queda aprovada la proposició amb l'esmena de Cambó i una nova de Mir i Miró, que fa canviar en "no ha de dar completo resultat" el "absolutamente estèriles".

21 de febrer de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Es presenten moltes mocions sobre temes diversos que afecten a qüestions de la ciutat; des de demanar que es serveixi un berenar el dia de dijous gras al assilats del parc, fins la petició d'abolició dels pianos de manubri, si no cumplen les normes establertes.

Es presenten també alguns dictàmens, entre ells el que pertoca a la construcció d'escoles, aprovat l'any passat, i sobre l'em-

pedrament de carrers, etc.

28 de febrer de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

El republicà Bastardas, censura la demora en l'instal.lació del Laboratori per l'anàlisi de substàncies alimentícies, per tal de que puguin analitzar-se i controlar-se "als sofisticadors d'aliments".

Sobre aquest tema "La Vanguardia" publica un article signat "Timón" contra Bastardas per dubtar de la bona qualitat dels aliments. L'article el reproduïm després d'aquesta sessió.

Es llegeixen els dictàmens de la Comissió Especial de Reformes Extraordinàries.

El primer, va dedicat a obres de cultura; construcció de 25 edificis destinats a escoles. Bastardas presenta a més una moció demanant que s'hi destinin 200.000.- pessetes més per la construcció d'un local de planta i pis per a escola i biblioteca pública municipal, amb una secció destinada exclusivament a obres de llengua catalana, i una altre a obres d'art i indústria, pròpies per consultar els obrers.

Contesta Eusebi Corominas, senyalant que la petició de Bastardas no es una esmena, sinó una autèntica proposició, i li prega que la formuli com a tal, perquè la Comissió l'acollirà favorablement, doncs "té el mateix criteri que ell referent a la creació d'escoles i biblioteques públiques, destinades a il.lustrar la classe obrera".

Converteix doncs Bastardas l'esmena en proposició, i per defensar-la explica que les biblioteques populars constitueixen en algunes nacions un dels principals elements de cultura, tot citant, entre d'altres dades, la de que l'Ajuntament de París té instal.lades 77 biblioteques d'aquest tipus, que constitueixen un complement de les escoles públiques. Acaba demanant que la Comissió ainstal.li almenys en les Tenències d'Alcaldia, biblioteques públiques assequibles a tots els ciutadans de Barcelona. El regidor regionalista Pella i Forgas fa constar que està d'acord amb la proposició de Bastardas.

El dictàmen es aprovat, amb el vot en contra de Buxó.

L'esmena presentada per Albert Bastardas deia textualment :

"Excmo Sr.

Es indiscutible la utilidad de las bibliotecas públicas para difundir la instrucción y la cultura entre todas las clases so-

"ciales. Escasísimo es el número de las que en Barcelona existen; y difícilmente pueden concurrir los obreros a dichas bibliotecas, abiertas al público en horas de trabajo."

"No existe más que una biblioteca propiamente popular, la Biblioteca Arús. En cambio el Ayuntamiento de París, por ejemplo, sostiene 77 bibliotecas municipales y subvenciona además a 16 bibliotecas populares libres."

"A fin de subvenir a esta necesidad en cuanto lo permitan los recursos del Municipio de Barcelona, el infrascrito tiene el honor de formular la siguiente adición al dictámen que se discute : Que se consigne la cantidad de 200.000.- pesetas para la construcción de un edificio cuya planta baja se destinaria a escuela; y en cuyo piso principal se instalaría una biblioteca pública municipal, en la que, además de las obras de cultura general haya una sección especial de obras escritas en lengua catalana y otra sección de obras de ciencias, artes e industrias de inmediata utilidad para la clase obrera."

"Barcelona 28 de febrero de 1905. Alberto Bastardas".

Article de "Timón" publicat a "La Vanguardia" sobre l'adulteració dels aliments.

COTIDIANAS

"En la última sesión del Ayuntamiento, insistió el Sr. Bastardas en la necesidad de que se analicen las substancias alimenticias, cuya sofisticación, dijo, toma proporciones verdaderamente escandalosas."

"Paréceme que el nombrado Sr. Concejal se equivoca en grado supino. No hay tal sofisticación. Esto no pasa de ser un infundio que han echado a volar hombres de mala fe y que el Sr. Bastardas ha tomado en serio con excesiva ligereza ."

"No; Aquí no se sofistica nada. El pan que comemos está elaborado con la harina más pura y más exenta de mácula de pecado que sea posible imaginar. Y si no que se lo pregunten a los señores panaderos, que se extremecen de indignación y ponen el grito en el cielo, cuando oyen hablar de sulfato de barita y otras calumnias."

"Y yo, la verdad, creo como si lo dijera el mismísimo Evangelio, lo que afirman los panaderos, porque, ¿ quién mejor que ellos sabrá lo que hay y lo que deja de haber en el pan ?"

"Las carnes que en Barcelona se consumen es la mejor de todo el

"urbe terráqueo. No nos las merecemos. Y quien lo dude que lo pregunte a carniceros y tablajeros, que son los únicos autorizados en tal materia."

"Vino, ni hecho de encargo. Es de lo mejorcito y mas legitimo que produce los viñedos hispanos. Darán de ello razón los taberneros y bodegoneros, cuya competencia en tal cuestión sería criminoso poner en duda."

"¿ Leche ? ... Pues si para beberla como Dios manda, hay que venirse a esa Barcelona y entrar en cualquiera vaqueria; Una vez fuera de nuestra jurisdicción municipal, yo no aconsejaría a nadie que la bebiese por temor de si puede contener alguna mezcla impura, pero aquí ..... Ya pueden venir todos los analistas habidos y por haber y entregarse a todas las investigaciones inventadas y por inventar, que en la leche barcelonesa no encontrarán más que caseina de la más ortodoxa, azúcar del más refinado, y sales de una pureza que casi me atrevería a calificar de virginal. Así me lo han declarado cuatro lecheros poniendo por testigos a Dios y a Lluch. Y yo no tengo motivo alguno para tener por sospechosa la palabra de un lechero, digo, de cuatro lecheros."

"Y lo que pasa con el pan, la carne, el vino y la leche, pasará ! claro está ! con todos los demás artículos de primera, segunda, tercera y cuarta necesidad. Todos son irreprochables. Deseche, pues, el Sr. Bastardas funestas suspicacias y coma y beba sosegadamente, porque después de todo ... nadie se muere hasta que Dios quiere."

9 de març de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Es presenta una proposició signada per Corominas, Marial, Bustardas, Nebot, de Buen, Teixidó, Fabra i Lesdesma, i Giner de los Rios , demandant la creació d'una brigada de 400 homes formada per obrers en atur; aquesta brigada treballaria a les obres que les Comissions de Foment, Eixample i Cementiris preparen. Corominas defensà la proposició per la gran quantitat d'obrers que hi ha sense feina, afegint-s'hi ara l'emigració de treballadors agrícoles, a conseqüència de la crisi d'aquest sector.

Però el regidor regionalista Puig i Cadafalch impugna la proposició fent resaltar que aquesta es presenta en vigílies d'eleccions, sospitant-se que, més que afavorir una determinada classe social, sigui per afavorir els interèsos d'un partit. Puig i Cadafalch fa esment dels abussos descuberts en les brigades eventuales, i diu que malgrat sigui aprovada la proposició, doncs en el Consistori tenen majoria els republicans, ell vol fer constar la protesta.

Li contesta Bastardas dient que si bé és cert que s'han cometuts abussos -malgrat són fets molts aïllats- no dóna motiu per combatre la creació d'una brigada imposta per les circumstàncies, i que a canvi del cost que impliqui a l'Ajuntament aguantar-la, aquesta treballarà en obres que tenen consignació en els pressupostos ordinaris.

Bastardas senyalà que el partit republicà no ha usat mai d'aquests medis electoralistes (com son la contratació d'obrers en atur com a eina electoral), i acusà als fabricants i als patrons d'ésser ells els que fan coacció sobre els obrers.

L'Alcalde Lluch i Anfruns tot fent sonar la campaneta diu : "el secretari pendrà nota de l'affirmació de Bastardas."

Contesta Bastardas : " Perfectament, i usant un dret que té tot regidor, demano que es llegeixin les relacions dels obrers de la brigada del carrer de Marina i el seu punt de treball. Amb això es veurà que n'hi ha bastants que no treballen en lloc." ("La Veu de Catalunya").

Intervé Jaume Carner demanant que no s'insisteixi en l'assumpte de les brigades. Per altre part Mir i Miró abona la creació de la brigada dient, que només fent obres importants, com la reforma interior, etc, i demanant diners públics és pot parar l'atur. Posada la proposició a votació, és aprovada amb els vots en contra del regidors regionalistes (Carner, Puig i Cadafalch, Borrell i Sol, Pijoan, etc.).

14 de març de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent .

- Sobre un homenatge a Cervantes.
- Sobre les places de personal que l'Alcaldia ofereix als regi-

dors, provoca un incident entre Mir i Miró i Corominas.

Mir i Miró, elogia el criteri democràtic i de justícia de Lluch i Anfruns en la qüestió de l'ofertenent de les places vacants, i que contrasta amb el camí que segueix un alcalde interí (aludeix a Eusebi Corominas). Aquest lamenta que Mir i Miró otorgui elogis a un alcalde de R.O., i censuri en canvi l'actuació d'un alcalde interí republicà.

Mir i Miró contesta que no censura els actes, sinó els procediments antidemocràtics de Corominas en funció del càrrec d'alcalde interí. Corominas replica que és un procediment més democràtic consultar les associacions obreres, que repartir les places entre els Tinents d'Alcalde.

Manifesta Mir i Miró que aplaudeix els actes d'un alcalde de R.O. quan són justos, però que també censura sense miraments els procediments antidemocràtics dels alcaldes republicans. Demani que se li mostrin les llistes dels obrers de les brigades que varen treballar en els carrers de Marina, Castillejos i Provença, doncs, diu que es compromet a demostrar que molts d'ells no han estat mai obrers.

Accepta Corominas dient que d'aquesta manera es veurà com el que diu Mir i Miró no és veritat.

21 de març de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

"La Vanguardia" escriu que la tribuna pública estava repleta d'obrers sense feina, i que hi anaren al sentir parlar de la creació d'una brigada eventual. Molts espectadors hagueren de quedar-se fora perquè no s'hi cabia.

- Discussió sobre la dimissió, de la Junta de Belles Arts, del regidor Tiberi Ávila i de Giner de los Ríos.

El fons de la qüestió és la incompetència dels elements que la formen a l'hora d'ofrir i comprar peces per a els museus de la ciutat. Puig i Cadafalch, es queixa del parer contrari d'Ávila al despreciar ofertes boníssimes de quadres o d'altres objectes a l'Ajuntament. Giner de los Ríos, manifesta que Barcelona no pot permetres, en aquests moments, la compra d'obres degut a la situació social que travessa .

30 de març de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

L'Ajuntament acordà per unanimitat protestar de l'agressió soferta pel regidor Mir i Miró en sortir de l'Ajuntament després de la darrera sessió, degut a la seva intransigència a les brigades eventuales.

Presentació d'una proposició urgent signada per Bastardas, Coroninas, Gispert i López, (tots republicans), per tal de que l'Ajuntament derogui els articles prohibitius respecte de la circulació de carruatges i tramvies els dies de dijous i divendres sant.

Parlaren contra l'urgència de la proposició, els regidors regionalistes Ramón Albó, i Francesc Cambó, afegint-hi aquest que es tractava d'una qüestió polític-religiosa i no pas administrativa, acusant als regidors que han signat la proposició de que no serien capaços a mantenir el mateix criteri exposat en el Consistori, de fer-ho en privat.

Puig i Cadafalch, aportà les dades sobre el cas, en d'altres països a on també, durant aquests dies, es paralitzava tota la activitat laboral.

Contestà el republicà Bastardas, cada una de les qüestions plantejades pels regionalistes, afirmant que l'article de les Ordinances Municipals que es demana sigui derogat, està en contradicció amb les Lleis de l'Estat, i això afecta a tota l'activitat comercial, industrial i particular. Senyala que tan ell com els altres companys de la majoria republicana del Consistori, tenen el mateix criteri privadament que en públic, i adueix que la proposició presentada no afecta a la moral ni al dogma, reptant als que combaten aquella a que demostrin el contrari. Explica Bastardas, que algun regidor regionalista li ha semblat bé la proposició, com també a tots els veïns i regidors dels pobles agregats, que són els més perjudicats.

Intervé Eusebi Coroninas qui defensà la proposició explicant que la majoria republicana, al presentar-la no pretén desfer l'entesa del Consistori actual, sinó simplement posar al dia un anacronisme que ja està superat, i que en cap ciutat important del món regeix en l'actualitat.

La proposició presentada pels republicans és aquesta :

"Excmo Sr. :

"El articulo 24 de las Ordenanzas municipales prohíbe la circulación de vehículos desde las doce del dia del Jueves Santo, hasta la una de la tarde del siguiente Viernes."

"Esta antigua prohibición está en pugna con la ley de 3 de marzo de 1904, que únicamente impone como obligatorio el descanso dominical y causa gravísimos perjuicios al vecindario."

"Con la agregación de los municipios vecinos, tiene hoy nuestra ciudad una superficie de 62.285.455 metros (cuadrados) y núcleos de población tan apartados del centro como Sans, Horta, San Gervasio y San Andrés de Palomar, que necesitan servicio constante de tranvías para comunicarse fácilmente."

"Por motivos análogos se ha derogado en Madrid y otras capitales la mencionada prohibición, imorópia de nuestros tiempos."

"Por otra parte no hay razones suficientes que la abonen, ni siquiera desde el punto de vista religioso."

"Al contrario, la circulación de vehículos permitiría que puedan visitar los templos personas que de otra suerte no podrían por su avanzada edad o falta de salud."

"En su consecuencia y de conformidad con el artículo 76 de la Ley municipal, los infrascritos tienen el honor de proponer a V.E., se sirva acordar :

1º - Que se declare la urgencia de esta proposición.

2º - Que se derogue el párrafo primero del artículo 24 de las Ordenanzas municipales, que dice así : Queda prohibida en absoluto la circulación de vehículos, desde las doce del Jueves Santo, hasta la una de la tarde del siguiente Viernes, excepto el caso de salida de la ciudad u otro muy urgente o preciso, a juicio de la autoridad municipal.

3º - Que se someta este acuerdo a la sanción del Gobernador Civil a los efectos procedentes.

Casas Consistoriales, a 30 de marzo de 1905."

ALBERTO BASTARDAS, EUSEBIO COROMINAS, GUILLERMO LOPEZ, BUENAVENTURA GISPERT.

La possibilitat d'aprovar la proposició, porta als regionalistes presents en el Consistori a fer obstrucció, per tal de demorar l'acord.

Puig i Cadafalch en un últim esforç parlamentari, demana a la Presidència que faciliti la llista d'infraccions comeses contra l'ar-

ticlat de les Ordenances que prohibeixen la circulació en aquests dies.

L'Alcalde demana que es busquin i portin les dades demanades.

Davant l'hora tardana, s'accepta discutir el tema en una propera sessió, quedant la proposició sobre la taula.

4 d'abril de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Mir i Miró es queixa de que davant la petició formulada anteriorment sobre les llistes dels obrers de la brigada eventual, per comprobar si tots els apuntats en aquestes eren o no veritablement obrers, el secretari de l'Ajuntament Gómez del Castillo li havia dit que aquestes llistes no hi eren.

-Sobre abussos de beneficència en el districte desé. (Borrell i Sol)

7 d'abril de 1905

Junta Municipal de Vocals Associats.

Sessió normal de tràmit.

11 d'abril de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

-Sobre la compra d'obres d'art per la Junta de Belles Arts.

-Sobre els abussos de beneficència (Borrell i Sol)

-Sobre el centenari del Quixot, es presenten algunes mocions perquè quedi constància del fet, demandant entre d'altres, la col·locació d'una placa (làpida) a les Cases Consistorials, amb l'elogi que Cervantes feu de Barcelona.

Guillem López intervé, i després d'un llarg discurs, es manifesta contrari a una nova placa commemorativa, senyalant que ja ni ha una que diu "SENATUS POPULUS QUE BARCINONENSIS" en el Saló de Cent, i és la que millor li escau a l'Ajuntament.

-En reunió celebrada per la Comissió de Governació, i tractant-se la subvenció de 10.000 pessetes sol.licitada per a una festa hípica, el regidor Bastardas va votar en contra.

Els diaris "El Diluvio" i "La Publicidad" ridiculitzen la festa hípica, escribint que només és una tapadora per lluir carroses i cavalls d'una minoria aristocràtica barcelonesa.

18 d'abril de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Sobre abussos de beneficiència.
- Sobre reversió dels tramvies.
- Sobre festes populars a celebrar del 20 al 30 de juny. Bastardas combat una proposició urgent sobre aquest tema presentada per Nebot, Marial, i Nuri.

No s'arrivà a cap acord per falta de quorum.

27 d'abril de 1905

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Presentació d'una moció signada per Borrell i Sol, Giner de los Rios, Albert Bastardas, Mir i Miró, i Llorenç Porrera en la que es fa constar :

- 1º - Que la jornada ordinària dels obrers que treballen en les obres municipals, no podrà sobrepassar les vuit hores.
- 2º - En el mes d'octubre i previ informe de la Junta local de Reformes Socials, es determinarà el tipus mínim de sala - ri que han de cobrar durant l'any seguent els obrers ocupats en obres, i els sous dels quals vagi a càrrec dels pressuposts municipals .
- 3º - Per determinar el tipus de salari, es tindrán en compte les alces del cost mig de la vida.
- 4º - L'assignació de jornals en els pressuposts municipals, es farà contemplant el contingut d'aquesta proposició.
- 5º - En plec de condicions de les subhastes d'obres municipals, s'imposarà l'obligació de sotmetre a aquests acords tan al que fa a la jornada de vuit hores, com en el tipus de salari determinat.

Posada la proposició de la anterior sessió sobre les festes populars a votació, es acceptada per 13 vots contra 10. Aquestes festes eren subvencionades amb 100.000 pessetes; Bastardas havia dit sobre aquestes festes que es tractava de festes fracassades com ho foren les de l'any passat, i que mentres hi hagués la situació d'atur obrer, la ciutat no podia desprendre dels problemes que això comportava.

En aquests cas, Bastardas torna a explicar el seu vot en contra i argumenta que no hi ha ambient propici a la ciutat per fer aquests tipus de festes. Acaba criticant la proposició que es refereix a donar un vot de confiança a l'Alcalde perquè faci el nomenament d'una Comissió de sis regidors per intervenir en l'organització, calificant aquest detall com una abdicació de les facultats de l'Ajuntament. Borrell i Sol s'adhereix a les paraules de Bastardas.

2 de maig de 1905

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Debat sobre el Dictàmen de Reversió dels Tramvies.

Bastardas impugna el dictàmen presentat per Marial, dient que no cal pas anar amb presses.

L' importància del dictàmen queda palés en aquesta nota apareguda en un diari de la ciutat el dia 3 de maig :

"ECOS MUNICIPALES"

Reversión tranviaria.

" ¿Es cierto que durante la permanencia en Londres del Sr. Marial en setiembre último, celebrándose varias conferencias entre dicho señor y el director gerente de la Anónima ? "

" ¿ Es cierto que a consecuencia de tales entrevistas la Anónima se comprometió dar toda clase de facilidades para llegar a un acuerdo en el negocio de la reversión ? "

" ¿ Podrían averiguarlo los Sres. Abadal, Borrell, Carner, Bastardas, Cambó, Suñol, y los demás concejales que de dignos y decentes se precien, qué hay o puede haber de cierto en lo que se murmura de público respecto a si están a la disposición de los venales, de los Judas, de los cutis-carton-piedra, nada menos que cuarenta mil relucientes esterlinas ? "

" Al edificio denominado hoy Casa Consistorial, será preciso cambiar el nombre ? "

" Le pondremos el de Ladronera Consistorial ? "

4 de maig de 1905

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Presentació d'una proposició urgent signada per Giner de los Rios, Albert Bastardas, i Guillem Lòpez, demanant que amb motiu de les festes commemoratives del tercer aniversari del Quixot, es destinin 5000 pessetes per l'adquisició de cupons destinats als pobres. El regionalista Albó alaba la proposició.

Es forma una petita discussió aprovant-se l'esmentada proposta, amb una esmena de Josep M. Serraclarà a fi i efecte d'augmentar fins a 10.000 pessetes el valor dels cupons a entregar.

"La Vanguardia" dona nota d'una "proposición trasnochada", quan es refereix a la presentada el 21 de març passat i signada per Corominas, Bastardas i Lòpez, per tal de que sigui derogada la prohibició de transitar amb carruatges el dijous i divendres sant.

Es torna a discutir la proposició que "La Vanguardia" al·ludeix i donada la Presidència com a suficient, és passa a votació amb el resultat de 22 vots a favor i 5 en contra (Albó, Pijoan, Peris, Nuri, i Rogent, es a dir regionalistes i liberals).

Després es posa a votació el dictàmen de la subvenció de la festa hípica, a on es demana un local i 10.000 pessetes de subvenció.

Bastardas combat el dictàmen de majoria, censurant que mètodes es subvenciaridiculament els Jocs Florals, s'hagin de donar tants diners a l'Institut Agrícola de Sant Isidre, per a una festa aristocràtica que no beneficia per res a la Ciutat.

11 de maig de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Comunicació de l'Alcalde assabentant al Consistori que altre volta ha tornat a prendre possessió de l'Alcaldia.

Incident entre l'Alcalde i el regidor regionalista Joaquim Giralt i Verdaguer, quan aquests anomena varies vegades a l'Alcalde en un parlament amb el renom "d'Alcalde de R.O.", fins

que Lluch i Anfruns contrarierat li respón : "Aquí no hay alcalde de R.O. sino Alcalde-Presidente del Ayuntamiento". Giralt respón que quan així s'expresa no creu que li falti el respecte, sino que tal com es planteja el debat, pensa que s'ha de parlar de l'Alcalde com a representant del Govern a l'Ajuntament.

- Es discuteix altre volta la subvenció a la festa hípica, i intervé Bastardas dient que les 10.000 pessetes les ha gastades l'Ajuntament per la compra dels cupons que s'han de donar als pobres, commemorant el tercer centenari del Quixot. Bastardas manifesta que és necessar que l'Ajuntament acabi amb aquestes qüestions que malmeten el pressupost "derrochando el dinero", quan existeix un dèficit de 4.000.000.- milions de pessetes anuals.

Intervé el cap de la majoria republicana Eusebi Corominas, que contradiu a Bastardas dient que cada any la recaudació de l'Ajuntament augmenta, i disminueix aquests dèficit. Fa unelogi de les carreres de cavalls, (L'Ajuntament de París que es dirigit per socialistes les subvencia), i diu que això ajuda a la cria cavallar.

Finalment les 10.000 pessetes de la festa hípica són rebaixades de la subvenció de 100.000 estipulada per a les festes del mes de juny.

18 de maig de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

El regidor Enric Nel.lo, republicà, demanà un inventari dels bens de l'Ajuntament. Pella i Forgas, regionalista, senyalà que en el bienni anterior ja existia una Comissió encarregada de fer-ho, però que va plegar a l'entrada del nou Consistori. El debat s'anima doncs sembla que el regidor Nel.lo, amb la petició de l'inventari, insinua l'oposició d'alguns regidors a la publicació íntegra dels bens municipals.

Per altre part, Nel.lo demana, que es posi fi a la mendicitat pels carrers.

19 de maig de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió extraordinària celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Debat sobre la reversió dels tramvies.

Carner fa resaltar que aquests dictàmen té una gran trascendència de cara a la ciutat, i que ell es partidari de la municipalització, no solament dels tramvies, sinó de tots els serveis públics.

Entre en el debat Juli Marí, com a portaveu de la Comissió que ha preparat el Dictamen, així com Corominas, Mir i Miró, Pella i Forgas, Bastardas etc.

Carner presenta una proposició incidental per tal de saber quines quantitats de bens dóna la companyia de tramvies a l'Ajuntament, i el seu valor exacte, per tal de fer-se una idea justa de com estan les famoses transaccions.

Els partidaris "del sospitos! i tan suspitos! dictamen de moment s'agitan d'un cantó a l'altre pretenent tirar avant a tota costa, ja que tenen majoria" ("La Veu de Catalunya"), i precipitar així l'acord sobre els tramvies.

Eusebi Corominas, veient també les precipitacions d'alguns regidors, acaba demanant que el dictamen es torni a enviar a estudi per part de tècnics de l'administració com Pere Coromines i l'arquitecte Falquès.

Bastardas presentà una esmena proposant suspendre la sessió després de haber-se votat les proposicions de Corominas i de Carner. Posada a votació l'esmena de Bastardas es refusada per 19 vots contra 15.

Diuen no : Mundi, Giner de los Rios, Badia, Altayó, Costa, Moré, Marí, Grañé, Nel.lo, Nuri, Porrera, Fabra i Lesdesma, Moles, Mir i Miró, Palau, Galí, Buxó, Serraclara, i Dalmau.

Diuen sí : Bastardas, Borrell i Sol, Abadal, Pella i Forgas, Giralt, Carner, Serra, Puig i Cadafalch, Sunyol, Corominas, Peris, Albó, Pijoan, Boguñà, i el President.

Després d'una hora i mitja de suspensió de la sessió es vota la proposició incidental de Carner, que es rebutjada per 23 vots contra 14.

Diuen no : Magriñà, Mundi, Giner de los Rios, Badia, Altayó, Costa, Moré, Marí, Grañé, Nel.lo, Nuri, Porrera, Fabra i Ledesma, Moles, Corominas, Mir i Miró, Palau, Zurdo, De Buen, Galí, Buxó,

Dalmau i el President.

Diuen sí : Bastardas, Borrell i Sol, Abadal, Rogent, Pella i Forgas, Giralt, Carner, Serra, Puig i Cadafalch, Sunyol, Peris. Albó, Pijoan, i Boguñà.

Bastardas en explicar el vot provoca un petit incident amb Marial que pretén fer-lo callar ...

La premsa es fa ressò del debat qualificant-lo de deplorable per la impossibilitat d'obrar en ordre i netedat en una qüestió de tanta trascendència. Es comenta molt vivament la posició dels regidors republicans Bastardas i Borrell i Sol, que han votat amb els regionalistes i en contra de la majoria republicana per compendre -diu "La Vanguardia"- "que la disciplina republicana no es motivo bastante para secundar extraños proyectos e incomprensibles apresuramientos".

25 de maig de 1905

Presideix Lluch i Anfruns

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Tràmit normal.

26 de maig de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió extraordinària celebrada en el Saló de la Reina Regent. Dedicada íntegrament al debat sobre el dictamen de la reversió dels tramvies. No surgeixen incidents i Corominas, degut a una certa al·lussió de Sunyol, diu que parlarà en català, per primera vegada.

30 de maig de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Tràmit normal.

6 de juny de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina regent.

Tràmit normal.

15 de juny de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

El republicà Marial nega les notícies publicades per algún tipus de premsa, referides a que la Comissió Municipal de Festes, acordés subvencionar la processó del Corpus basant-se que pot ésser considerada una festa més.

20 de juny de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

El cap de la majoria republicana Eusebi Corominas explica que d'ençà algun temps es publiquen en "La Gaceta" (Organ oficial del Govern) reals decrets atemptatoris a la Llei constitutiva fundamental dels Ajuntaments. En aquests decrets es barrena i es deixen sense efecte, les atribucions que la Llei concedeix a les Corporacions Municipals. Es tracta d'instrussions del poder central, que amenaçen a tots els ajuntaments.

Corominas demana el nomenament d'una Comissió que redacti una Exposició-Protesta, i que un cop aprovada per l'Ajuntament, si qui enviada als representants de ls Corts, perquè defensin a questa qüestió.

Francesc Cambó, en nom de la minoria municipal s'adhereix al projecte tot denunciant que "les intromissions escandaloses del poder central són conseqüència logica, fatal, del concepte que a Espanya és té de l'Estat i dels Municipis".

Es presenta per Corominas, Cambó , i Albó una proposició que abarqui el problema plantejat.

Un cop aprovada, es elegida la Comissió redactora de l'"Exposición-Protesta"; surten els regidors Corominas, Cambó, i Marial.

23 de juny de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Sessió extraordinària sobre la reversió del tramvies.

La votació del dictamen per la totalitat, dóna el resultat de 26 vots a favor i 12 en contra. Igualment, té el mateix resultat la votació del dictamen per capituls.

El regidor regionalista Josep Rogent vota a favor de la majoria, mentre que el republicà Albert Bastardas ho fa en contra.

27 de juny de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Tràmit normal; sessió curtíssima (75 minuts).

6 de juliol de 1905

Presideix Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Sobre el Contracte de Tresoreria.
- Sobre un dictàmen de Governació, defensat per Bastardas i combatut per Buxó, es desestimat per 10 vots contra 7.
- Un altre dictàmen de Governació, perquè les Tinències d'Alcaldia s'habilitin unes dependències destinades a actes públics i celebracions de matrimonis civils; Es aprovat. Combaten el text Albó, Buxó, i el defensa Bastardas. Voten en contra Albó, Cambó, Puig i Cadafalch, i Jaume Carner.

13 de juliol de 1905

Presideix l'Alcalde dimissionari Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Corominas nega algunes informacions de premsa referents a un incident entre l'Alcalde Lluch i Anfruns i ell, amb motiu del canvi ministerial i la lentitud que Lluch mostrava en presentar la dimissió del càrrec.

El regidor Albó, regionalista i especialista en qüestions benéfiques, fa una apologia de la ciutat, de la brutícia, del soroll i critica les infraccions de les Ordenances Municipals.

Bastardas presenta una proposició sobre el cos mèdic municipal, en el sentit de que quedí modificada la reglamentació de penes per infraccions als metges supernumeraris, establint tres graduacions que serien : Primer, l'avís al interessat; Segon, rebàixa gradual, i tercer la destitució.

Aquesta proposició la signen també els regidors Grañé i Moles, i és aprovada.

20 de juliol de 1905

Presideix l'Alcalde dimissionari Lluch i Anfruns.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

Tràmit normal.

27 de juliol de 1905

Presideix el nou Alcalde de R.O.: Ròmul Bosch i Alsina.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

Molt públic, amb obrers de les brigades etc.,.

Després de llegides les reals ordres sobre acceptació de la dimissió de Lluch i Anfruns i nomenament de Bosch i Alsina, el nou Alcalde fa el discurs de presa de possessió.

Diu que ha acceptat el càrrec, malgrat la poca salut que té tenint el propòsit de deixar la política a la porta de la Casa Gran, a on hi va amb un sol objecte : el d'administrar.

Demana el concurs de totes les fraccions de l'Ajuntament i espera que l'ajudaran a portar a terme els treballs començats.

El regidor Josep M. Serraclara, en nom de la majoria republicana, li dona la benvinguda especificant que és la quarta vegada que ha de dirigir-se a un alcalde nomenat per R.O., i d'això en protesta. Després li diu que no és possible deixar la política a la porta de la casa i espera que el temps li demostri l'equivoc.

Serraclara li recorda aquell aforisme aragonés que diu : "cada uno de Nos valemos tanto como Vos, y todos juntos más que Vos", per tal de fer-li constatar que la soberania pertany al Consistori com a càmara parlamentària elegida pels ciutadans de Barcelona.

Acabà oferint-li la ajuda de la majoria republicana.

Josep Rogent, en nom de la minoria regionalista, senyala que és contrari al nomenament d'Alcaldes de R.O., i que malgrat això ofereix el concurs dels seus companys per treballar a favor dels interèsos de la ciutat.

Fabra i Ledesma, com a liberal, diu que està al costat del nou Alcalde i que es vanaglòria de les paraules pronunciades per Bosch i Alsina al començament sobre la política i l'administració, cosa que ells, (minoria fusionista) fa temps que practiquen.

Bosch i Alsina agraeix les mostres de consideració i diu que es ratifica en les seves primeres paraules i que demostrarà que mentres sigui Alcalde no farà política a l'Ajuntament.

Començada la sessió, es debat el tema de la brigada d'eventuals (que degut a l'esgotament del pressupost, no se sap que fer per pagar-la), i es demana que s'acordi almenys remunerar-la fins

la fi de la setmana .

Cambó, critica aquest punt, dient que això ja es veie venir, i que quan s'acabés la consignació per pagar-la es formaria un cas de consciència i de dificultats a l'Ajuntament. Afegeix que els regidors majoritaris, es a dir republicans, acceptaren per covardia la creació d'aquesta brigada eventual que té prop de 300 persones, i també per l'imposició de l'Alcalde Lluch i Anfruns.

Després d'aquestes paraules es formà una bronca sensacional contra Cambó. De les seves paraules en protesten energicament els regidors Giner de los Rios i Bastardas, que expliquen en detall la creació d'aquella brigada.

3 d'agost de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

- Presentació de varíes mocions; Giner de los Rios demanà a l'Alcalde energia, per resoldre els problemes de la Guàrdia Municipal, contra els abussos del seu servei.

Petit incident entre Moles i l'Alcalde sobre la companyia "El Tibidabo" del que Bosch i Alsina n'havia estat president.

- Debat sobre les brigades; es discuteix entre Buxó i Odó de Buen unes normes que va donar l'Alcalde referents al personal; Buxó demana a Bosch i Alsina que revoqui aquelles normes, "pues son órdenes que revelan el desconocimiento que de los asuntos municipales acostumbran a tener los alcaldes de R.O., como S.S." Bosch i Alsina : "Mas vale ser Alcalde de R.O., que concejal de oficio".

Buxó cridant molt : "Protesto, no paso por las palabras que acaba de pronunciar S.S."

Moles : "Es necesario que la Presidencia explique sus palabras".

Bosch i Alsina manifestà que no ha pretès dirigir-se a cap dels regidors allí presents. L'incident quedà resolt.

10 d'agost de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

El públic omple el Saló. Forces de policia estan a l'aquait, al carrer. Sembla que molts espectadors són de les brigades muni-

cipals.

El regidor republicà Odó de Buen entrega una carta al President signada per obrers que treballen a les Tinències d'Alcaldia i que encara no han cobrat.

Bosch i Alsina contesta que tots aquells que han anat a treballar, també han cobrat.

El republicà Narcís Buxó replica que el que diu la Presidència és inexacta ; doncs en la Tinència del districte cincué hi han vuit administratius -enviats amb un volant de l'Alcalde-, que malgrat no haber rebut ordres contràries encara no han cobrat. Buxó continua censurant aquestes ordres de la Presidència sobre els administratius i guàrdia municipal, sense que els Tinents d'Alcalde se n'assabentin .

Contesta Bosch i Alsina dient que malgrat el que digui Buxó, tots els que han anat a treballar han cobrat; afirma que té atribucions per usar lliurement de la guàrdia municipal, i que no pensa pas deixar-les, encara que, està disposat a atendre les indicacions que sobre aquestes se li facin; Finalment explica Bosch i Alsina, que sobre aquest cas havia consultat els Tinents d'Alcalde.

Buxó, que és Tercer Tinent, senyala que a ell no se li ha fet cap indicació al respecte, i menys encara a empleats relacionats directament amb la seva tenència, ja que en cas de fer-ho hauria deixat desatesos tots els serveis i inclús hagués tancat la tenència que regenta.

La Presidència respon : "Eso ya lo veremos"

Buxó : "!Vaya si lo veremos! Los concejales están por encima de la Presidencia. S.S. es el poder ejecutivo, pero el Ayuntamiento es el legislativo".

17 d'agost de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

Força gent a l'expectativa.

- Sobre les brigades municipals

Giner de los Ríos demana a la Presidència deixi de donar ordres directament sobre els empleats, i subsanant-se així les deficiències produïdes últimament.

Mir i Miró diu que les Comissions no poden resoldre el conflicte ara agreujat, i l'únic que ho pot fer és l'Alcalde. Bosch i Alsina adverteix al Consistori que la discussió s'ha desviat degut a la seva tolerància; explica que ell va donar les ordres que ara es discuteixen, per tal de que tots els empleats municipals servissin en el lloc que els pertoca i que la culpa de que tot això no estigui resolt, la tenen les Comissions, que han passat tres setmanes discutint estèrilment. Aquestes manifestacions de l'Alcalde són protestades per tot el Consistori.

Buxó, quan demana la paraula, se li contesta que ja li tocarà el torn més tard; Giner de los Ríos està indignadíssim.

Bosch i Alsina continúa manifestant que quan va entrar a l'Ajuntament es va trobar en un veritable caos; degut a això va dictar les ordres que ara es discuteixen, i que millor hauria estat que algun regidor m'hagués advertit de l'existència d'alguna incompatibilitat.

Buxó i Giner de los Ríos repliquen que això ja li varen dir.

La sessió acabà sense cap acord.

Però a les dotze de la nit recomençà presentant-se una proposició signada per Maríal, Cambó, López, i Grañé per donar solució a les qüestions abans discutides. Buxó felicita als signants de la mateixa i també a Bosch i Alsina per l'interès en resoldre un dels problemes del personal que afecten injustament a molts empleats. La proposició s'aprova per unanimitat.

24 d'agost de 1905

Presideix Bosch i Alsina

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

Tràmit normal.

31 d'agost de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

Tràmit normal.

7 de setembre de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

Es llegeix el comunicat del Governador Civil de Barcelona so-

bre l'atemptat terrorista de les Rambles.

D'aquest tema en parlen Puig i Cadafalch tot donant la responsabilitat a l'Estat per no tenir cura d'una policia organitzada i moderna per a Barcelona.

Intervé Bastardas per senyalar la necessitat d'una policia intel·ligent i organitzada, sense que molesti als altres ciutadans honrats, siguin de les idees polítiques que siguin. Demana al Govern que cumpleixi el deure de garantir la vida dels ciutadans, doncs de no fer-ho podrian afluixar-se els vincles que uneixen Barcelona a la pàtria, el que seria una desgràcia per a Barcelona, Catalunya i Espanya.

Pella i Forgas, regionalista, explica que cal deixar-se de paraules i anar als fets; anuncia que s'està preparant juntament amb les entitats econòmiques de Barcelona un intent d'organitzar una policia que donqui satisfacció a la pau citadana. Diu que davant la parsimònia del Govern, han acordat prescindir de l'ajuda estatal i promoure un cos policial pagat per aquestes associacions i demanà a tal fi la cooperació de l'Ajuntament de Barcelona.

El regidor Puig i Cadafalch presenta una proposició incidental de dos punts en aquests termes :

- 1º - Que l'Alcalde-President de l'Ajuntament de Barcelona es dirigeixi al Govern de S.M. expressant l'indignació profunda de la Ciutat davant els crims terroristes, que la policia estatal no ha pogut evitar, ni consentir que la Ciutat es defensi independentment de l'Estat.
- 2º - Que l'Alcalde-President es dirigeixi al Degà del Cos Consular protestant de que l'Ajuntament ni la Ciutat de Barcelona no tinguin mitjans per evitar aquests atemptats mentres el Govern no l'autoritza per suplir les deficiències de la policia estatal.

Puig i Cadafalch defensa la proposició i Tiberi Ávila, Giner de los Ríos, Guillem López, Joan Moles, i Albert Bastardas coincideixen en senyalar el que podia ésser un punt molt greu de divisió de la forma en que es redactada el punt 2.

Bastardas i d'altres regidors republicans demanen que sigui retirat aquell punt, per considerar que en el Dret Internacional, una Corporació Municipal no pot dirigir-se als Cònsuls estrangers; (Segons "La Publicidad" es temia que aquest punt fos una trampa regionalista per als regidors republicans, que de defensar-la, podien ésser acusats de separatistes).

Bastardas combaté aquests punt "porqué lo que se pide es la intervención extranjera. Si cada pueblo tiene el gobierno que se merece, en vez de atacar al Estado, luchemos todos por un Gobierno del País, para el País, a fin de que se atiendan las necesidades i aspiraciones del pueblo. Antes emigraría de España, que pedir la intervención extranjera ". ("La Publicidad")

14 de setembre de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

El regidor republicà, exposà la situació de la beneficència municipal. Bastardas declara que la Comissió de Governació es veurà impossibilitada d'atendre les subvencions a la Casa de Lactància per falta de diners, a no ésser que la Comissió d'Hisenda augmenti els pressupostos.

- S'aprova amb el vot en contra de Bastardas, que s'enviïn a Madrid, en representació de l'Ajuntament, tres regidors a les festes organitzades per a obsequiar al President de la República Francesa, consignant-se a tal fi 5000 pessetes.

21 de setembre de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Tràmit normal.

28 de setembre de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Sobre el projecte d'enllaços de l'arquitecte Joussely.

2 d'octubre de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Sessió extraordinària per parlar del projecte Joussely sobre remodelació d'enllaços de Barcelona.

5 d'octubre de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Tràmit normal ; Debat sobre els pressupostos esgotats.

12 d'octubre de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Proposició signada per Corominas, Giner de los Rios, Nuri, Bastardas, Serraclarà, López, i d'altres regidors republicans, per tal de que l'Ajuntament consigni els pressupostos de l'any que ve, 12.000 pessetes destinades a la subscripció oberta a Madrid per aixecar un monument a Emili Castelar i Ripoll.
- Sobre els cupons de beneficència.
- Sobre els mercats i el laboratori microbiològic.
- Sobre el Contracte de Tresoreria.
- Petit incident entre regionalistes i la Presidència, ocupada ara per Buxó.

19 d'octubre de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Debat sobre el ferrocarril de Sarrià.
- Sobre el Contracte de Tresoreria amb el Banc Hispano-Colonial.

26 d'octubre de 1905

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Debat sobre els abussos del Laboratori microbiològic. Es demana la destitució del Dr. Ferran. L'expedient l'ha instruït el regidor republicà Mir i Miró.

2 de novembre de 1905

Presideix Eusebi Corominas.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Explicacions de l'Alcalde sobre l'estança a Madrid de la Comissió municipal en honor del President de la República Francesa.
- Sobre Pressupostos Municipals extraordinaris. Es presenta una addició signada per Bastardas, Guillem López, i Giner de los Rios demanant que s'incloguin 90.000 pessetes destinades a la construcció d'un edifici per a escola de cecs i sorts-muts en el solar que l'Ajuntament té a la cruïlla dels carrers Bruc i València.

Corominas en nom de la Comissió d'Hisenda accepta l'addició.

16 de novembre de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Sobre el ferrocarril de Sarrià. Ordre del Ministeri de Foment per tal de que siguin retirats tots els obstacles del carrer Balmes (es referix a les valles protectores, etc) .
- Comunicació de Eusebi Corominas i Cornell renunciant al càrrec de regidor (i per tant de cap de la majoria republicana del Consistori) degut a que ha estat elegit Diputat a Corts per Girona.

Ildefons Sunyol, regionalista, manifestà que l'hi estranyava l'actitud d'en Corominas, ja que fins que no prengui possessió de Diputat no pot renunciar al càrrec de regidor. Per tant -diu Sunyol- sinò assisteix a les reunions que se celebren sobre el Contracte de Tresoreria no serà perquè no sigui regidor, doncs encara ho és, sinò perquè no vol anar a aquestes reunions.

17 de novembre de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió Extraordinària celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Dedicada a discutir el Contracte de Tresoreria amb el Banc Hispano-Colonial.

22 de novembre de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió extraordinària celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Dedicada a aprovar el Contracte de Tresoreria.

Posada a votació la totalitat del dictamen és aprovat per 24 vots contra 7 (Teixidó, Mundi, Badia, Altayó, Palau, i Gali, que son sis segons "La Vanguardia").

Bastardas no figura en la votació.

23 de novembre de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

El regidor Joan Moles explica que amb motiu d'un dinar que es celebrà en el Frontó Comtal de Barcelona (al·ludeix al anomenat "Banquet de la Victòria", organitzat per la Lliga Regionalista per celebrar la bona acollida electoral que tingueren en les darreres eleccions), es donà el cas de que hi assistí l'Alcalde Bosch i Alsina. Moles diu que si prossegueix l'Alcalde amb

aquests fets és una autèntica incorrecció, sobretot si pensem que les idees polítiques d'ell no són les mateixes dels que organitzaren el banquet. (Cal recordar també que Bosch i Alsina digué en prendre possessió que no faria política).

Moles continuà dient que correspon als regionalistes analitzar l'actuació de l'Alcalde i no a ells (els republicans), doncs sinó perquè el convidaren?

Bosch i Alsina manifestà que si el propòsit del regidor Moles és que la Presidència dongui explicacions, ho farà, però Moles contesta que no, que simplement ha volgut donar una reflexió sobre els fets.

Puig i Cadafalch defensà la posició de l'Alcalde davant l'invi tació que se li formulà per assistir al banquet i es queixà de que l'Alcalde hagui d'acceptar una autèntica neutralitat política com Moles pretén. Puig i Cadafalch acabà donant les gràcies a Bosch i Alsina per la seva assistència al banquet, dient que així és demostra que abans de ésser Alcalde de R.O., és català i barceloní.

Moles contestà congratulant-se de saber per quin grup polític té afició Bosch i Alsina, i recordà la seva promesa de no fer política en l'Ajuntament quan va prendre possessió de l'Alcaldia.

El regidor Fèlix Costa, diu que no recorda que l'Alcalde ha gués honrat amb la seva presència altres actes polítics de diferent signe, com Puig i Cadafalch vol fer-nos creure.

Ramon Palau, republicà, manifestà la seva adhesió a les paraules de Costa i protestà de les acussacions que ha fet Puig i Cadafalch d'intransigència contra els republicans, tot mencionant una reunió que varen tenir els regionalistes al Saló de la Llotja a on varen insultar a Sol i Ortega; o bé les manifestacions de protesta contra "La Publicidad" i els successos de la plaça de Santa Anna.

Puig i Cadafalch contestà a aquestes acusacions dient que no ha classificat políticament a l'Alcalde i que s'han tergiversat les seves paraules. Finalment senyalà que si cal discutir qui són els elements sense cultura, ho farà; així es sabrà qui na és la gent enviada a assassinar corregionaris nostres.

Aquestes darreres paraules provoquen protestes i crítiques per part republicana.

El debat continuà en el sentit de que l'acte de l'Alcalde fou un acte d'adhessió política i això és imparcialitat de la Presidència municipal.

Bosch i Alsina després de fer i refer la temàtica , decideix tallar l'incident.

- Sobre la destitució del Dr. Ferran .

24 de novembre de 1905

Junta Municipal de Vocals Associats.

Presideix Bosch i Alsina.

27 de novembre de 1905

Presideix Bosch i Alsina .

Sessió extraordinària celebrada en el Saló de la Reina Regent.
Sobre el Contracte de Tresoreria.

31 de novembre de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Al començar la sessió ~~negada~~^{es} repetidament la paraula al regidor escindit de la Lliga Jaume Carner, i al republicà Mir i Miró, que volien parlar sobre els incidents que portaren a un nombrós grup de militars i civils a saquejar i cremar les redaccions del setmanaris "Cu-cut!" i de "La Veu de Catalunya". Aquests fet ocorregué el 25 de novembre i es produí arran d'un acudit que el "Cu-cut!" inseria en una de les últimes planes del darrer número.

La contesta de Bosch i Alsina fou aquesta : "En uso de las facultades que la Ley me concede, niego la palabra a los que la han pedido para tratar de los sucesos últimamente ocurridos." Cap regidor més, ni de la majoria ni de la minoria hi tingué res a dir.

(Sembla que Bosch i Alsina en aquests moments està a punt d' ésser substituït).

5 de desembre de 1905

Junta Municipal de Vocals Associats.

7 de desembre de 1905

Presideix Bosch i Alsina.

Sessió celebrada en el Saló de la Regent.

Giner de los Rios censura a l'Alcalde per la tardança en obrir la sessió que era convocada a les quatre, (són les cinc de la tarda); Demana que no segueixi el camí del seu antecessor Sr. Lluch en aquestes qüestions.

Sessió de tràmit normal.

13 de desembre de 1905

Junta Municipal de Vocals Associats.

Presideix el Marquès de Marianao, aprovant-se els pressupostos municipals per a l'any 1906.

El pressupost aprovat quedà augmentat en més de 600.000 ptes, destinades principalment a instrucció, higiene, beneficència i Belles Arts.

"El Diario de Barcelona" qualifica de "despilfarro que compromete el crédito municipal" el pressupost aprovat en aquesta sessió.

Per altre part en el pressupost s'ha suprimit definitivament les subvencions religioses , les 10.000 pessetes destinades a la processó del Corpus, i potser és una de les causes polítiques que han fet reaccionar al Brusi.

Tanmateix però, també s'ha aprovat un servei de lactància gratuita, amb instalacions en els pobles agregats a Barcelona, modernització del cos de bombers i de material adequat, augmentant les consignacions per a obres públiques i duplicar el número de escoles primàries.

Si això no és tot, cal també donar una petita ressenya d'altres subvencions importants : als ateneus obrers, a l'Exposició de Belles Arts, a l'Observatori Fabra, al Congrés de la Llengua Catalana, al dispensari antituberculós, etc.

La sessió llarga i tensa (durà més de 20 hores seguides), determinà l'aprovació de molts dels projectes elaborats per la majoria republicana que eren d'autèntica necessitat per a la ciutat. Malgrat això els vocals no regidors associats, intentaren boicotear-los.

La necessitat dels pressupostos municipals per a 1906 tal com estaven calculats quedà demostrada a bastament, i l'obra dels regidors republicans no pogué ésser ensorrada pels vocals.

14 de desembre de 1905

Presideix el nou Alcalde de R.O. Marquès de Mariana, Salvador Samà i Torrents.

Assistència de gairebé tots els regidors. Molt públic a la tribuna.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Es aprovada l'acta de la última sessió i es dóna lectura de les R.O. admetent la dimissió de Bosch i Alsina i el nomenament del Marquès de Mariana per substituir-lo.

L'alcalde es dirigeix al regidors, dient que desitja l'ajuda de tots ells, que el considerin un amic, doncs ell es considera un company. Diu que tots els regidors, siguin del grup polític que siguin són iguals per a ell, doncs tots són representants del poble. Demana ajuda per a l'obra de la Reforma, que donarà pa a molts obrers parats que ara mateix tenim a Barcelona; cal organitzar la caritat des de l'Ajuntament, cal trobar treball a l'atur forçós, cal fer les obres de la Reforma Interior.

Jaume carner parla en nom dels regionalistes, i diu que després de llegir-se l'acta de nomenament d'Alcalde de R.O. recorda que 4 anys ja hem tingut cinc alcaldes, i que per causes alienes a la voluntat del Consistori, aquests alcaldes s'han succeït en perjudici de la Ciutat (dels seus interèsos), sense que cap d'ells hagi tingut temps material de posar en pràctica les obres i projectes que durant aquests temps hem preparat.

"Aquesta minoria -afegeix Carner- no pot menys que lamentar profundament la resolució del Govern que ara mateix s'acaba de donar compte al Consistori, i fa constar -malgrat el respecte que li mereix el nou Alcalde-, la protesta per la decisió del Govern que treu a l'Ajuntament de Barcelona la facultat d'elegir lliurement el seu President".

Malgrat que l'anterior Alcalde tamé fou nomenat per R.O. es portà com un digne company de Consistori; "En nom meu -diu Carner- i m'atreveixo quasi a dir en nom de tots els regidors ofereixo ajuda al nou Alcalde, i li dessitjo els mateixos èxits que al seu antecessor".

Josep M. Serraclarà en nom de la majoria republicana fa le següents manifestacions : "Desitjo que consti en acta el nostre sentiment per la dimissió de Bosch i Alsina; perquè el vostre antecessor va entrar per la mateixa porta, però va tenir la sort -la mateixa que dessitgem a Vosté- de sortir com a Alcalde del poble quan només havia vingut com Alcalde del Rei".

"Els regidors republicans -continua Serraclarà- censurem que la maquinària burocràtica de l'Estat espanyol, no ens permeti ni con-

senti que els Alcaldes siguin elegits amb el vot de les Corporacions municipals".

Censura el canvi continuo d'Alcaldes i aclara "que és una llàstima que en l'allussió històrica que ha parlat el Marquès de Marianao, no hagi dit res d'Anglaterra el país clàssic de les llibertats, i d'Irlanda que tan dessitja l'autonomia com Catalunya, de França, tocada com a Espanya pel mal del centralisme absorvent; de Suissa, país model d'administració per la seva honrada i bon govern, a on cada Cantó obrant amb autonomia perfecta administra lliurement els seus interèsos i a on quan surt una qüestió d'interès nacional, deixen de banda els Cantons respectius a que pertanyen, per recordar solsament que són suïssos". (aprobació)

"Està S.E. davant una Corporació amb el cor a la mà; podem estar a vegades distanciats per la política, però ens unim quan extracta del bé de Barcelona, o del honor de Catalunya i d'Espanya".

"El saludem com regidors republicans, però d'ara en endavant només serem regidors de Barcelona" (aplaudiments i felicitacions dels regidors republicans). (traducció de "La Vanguardia") Francesc Nebot parla en nom del fusionistes i dona les gràcies per lelogi que s'ha fet de Bosch i Alsina congratulant-se de que el nou Alcalde sigui també un correlinionari seu.

Es llegeix una moció de Borrell i Sol, per tal de que el Consistori es dirigeixi als poders públics demanant sigui suprimit el càrrec de Comissari Regi de primera ensenyança, doncs, el Sr. Maristany que l'ocupava ha dimitit.

Igualment Borrell i Sol senyala que l'ambient de tranquilitat ha tornat a Barcelona, i en són mostre les paraules pronunciades en aquesta sala, serveixi perquè l'Ajuntament prengui l'accord de telegrafiàr al Govern demanant-li que deixi sense afecte la suspensió de les Garanties Constitucionals a Barcelona. Cambó s'hi adhereix desseguida.

S'aprova per unanimitat.

El regidor Juli Marí demana que es telegrafiï també al Govern demanant sigui rebaixat a 60.000 homes el contingent de l'actual reemplaç de quintes.

El Marquès de Marianao abandona la sala i ocupa la Presidència Serraclara que és rebut amb una gran salva d'aplaudiments.

21 de desembre de 1905

Presideix el Governador Civil de Barcelona Duque de Bivona, juntament amb el Marquès de Marianao.

El Governador saluda als regidors i s'ofereix per gestionar si cal els problemes que puguin surgir per contribuir a la prosperitat i engrandiment de la pàtria i engrandiment de Barcelona.

El Marquès de Marianao en dóna les gràcies en nom de l'Ajuntament.

- Es presenta una proposició signada per Marial , Bastardas, Giner de los Rios, i Moles, per tal que es paguin els jornals atrassats de les brigades de l'Interior i de l'Eixample amb els sobrants de les consignacions a tal efecte. Es aprovada.

27 de desembre de 1905

Junta Municipal de Vocals Associats.

Aprovació dels Pressupostos Municipals.

28 de desembre de 1905

Presideix el Marquès de Marianao.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Juli Marial demana que l'Ajuntament vagi demà a despedir al general Delgao Zulueta, que fins ara ha estat Capità Gral de Catalunya, i que ha mantingut amb la Corporació un tracte i una consideració fora del normal. Es aprovat per unanimitat.

- Dictàmen sobre bases del conveni entre l'Ajuntament i el Banc Hispano-Colonial per executar la Reforma Inyerior de Barcelona.

El dictàmen després d'un debat és aprovat amb el vot en contra de Buxó.

A les onze de la nit es recomençà la sessió que havia estat suspesa durant una hora i mitja.

- Dictàmen sobre refugis nocturns. Aprovat?

- Dictàmen sobre el tramvia d'Horta. Aprovat.

- Dictàmen per la construcció d'un hospital per ferits en accidents de treball. Aprovat.

- Dictàmen per asfaltar el Passeig de Sant Joan (zona de passeig) en contes d'empedrar-lo com proposen Bastardas, Albó , i Giralt. Finalment queda aprovat per majoria de vots.

A les cinc del matí acaba l'última sessió de l'any.

1 de gener de 1906

Presideix el Marquès de Marianao.

Sessió solemne de constitució del Nou Ajuntament, (després de les eleccions municipals del 12 de novembre passat). Saló del Consell de Cent. Molt públic.

Regidors surtints : els republicans Odó de Buen, Tiberi Ávila, Narcís Buxó, Ramon Vila i Rasquí, Bonaventura Gispert, Josep M. Serraclarà, el socialista Joan Salas i Antón, Climent Selvas, Joan Moles, Josep A. Mir i Miró, i Juli Marial.

Els regionalistes i liberals Jaume Carner, Felicià Serra i Vidal, Francesc de P. Nebot, Ildefons Sunyol, Evarist López i Gómez, Ramon Albó, Josep Pella i Forgas, Alexandre Pons, Josep Nuri, Manuel Fabra i Ledesma, Josep Puig i Cadafalch, Francesc Cambó, Josep Grañé, Josep A. Mas i Cuadros, i els independents Josep Boguñà, i Miquel Dalmau.

Els regidors entrants foren : els republicans Francesc Magriñà i Cañelles, Joan Batlle i Horta, Antoni González i Prat, Joaquim Vila i Moliné, Antoni Fargas i de la Flor, Josep Oliva i Mercadé, Antoni Marsà, Lluís Zulueta, Francesc Layret, Artur Jiménez, Pasqual Payà, Santiago Valentí i Camp, Francesc Esteva i Bertran, Jesus Pinilla; els regionalistes Josep Rovira i Bruguera, Narcís Fuster, Francesc Puig i Alfonso, Lluís Duran i Ventosa, Josep M. Valls i Vicens, Joan Rubió i Ballbé, Ferran Sagarra i Siscar, Pere Rahola i Molines, Fèlix Cardellach, Salvador Roca, Josep Cararach, i Joan Ventosa i Calvell.

Els regidors entraren acompañats dels macers de l'Ajuntament i un cop hagueren pres possessió, els donà la benvinguda l'Alcalde. Acabats els parlaments per votació secreta s'elegiren els Tinents d'Alcalde següents :

1º	Tinent d'Alcalde :	Hermenegildo Giner de los Rios, 25 vots i 22 en blanc.
2º	" "	: Albert Bastardas, 36 vots, i 12 en blanc.
3º	" "	: Francesc Layret, 29 vots i 19 en blanc.
4º	" "	: Enric Nel.lo, 30 vots i 17 en blanc.
5º	" "	: Francesc Magriñà, 27 vots i 21 en blanc.
6º	" "	: Ramon Altayó, 29 vots i 19 en blanc.
7º	" "	: Antoni Fargas, 28 vots i 19 en blanc.
8º	" "	: Jaume Moré, 28 vots i 19 en blanc.
9º	" "	: Jesus Pinilla, 30 vots i 18 en blanc
10º	" "	: Pere Galí, 27 vots i 19 en blanc.

Els regidors regionalistes Abadal, Giralt, Rogent, i Rahola que foren elegits en primera votació renunciaren immediatament les tinències (que eren la 5^a, 6^a, 7^a, i 8^a) i foren elegits per substituir-los els que hem anotat a la llista.

Cal senyalar que Giner de los Rios, que no va obtenir la majoria absoluta de vots, necessità altres votacions en la propera sessió.

2 de gener de 1906

Presideix el Marquès de Mariana.

Sessió celebrada en el Saló del Consell de Cent.

Es disposa el Consistori a votar per segona vegada la Primera Tinència d'Alcalde. Giner de los Rios obté ara 23 vots a favor i 21 papereta en blanc, sense lograr altre cop la majoria absoluta de vots. Queda doncs ínterinament com a Primer Tinent.

- Proposició urgent signada per Giner de los Rios, Bastardas, i Abadal sobre la forma de com s'han de constituir les Comissions Permanents. Bastardas explica els detalls, i s'aprova per unanimitat.
- Votació per dessignar les Comissions (veure capítol 40) Queda evidenciada una indisciplina republicana a l'hora de les votacions, el que fa que Giner de los Rios no obtingui la majoria absoluta de vots, obrint-se dintre els grup republicà una crisi interior.

9 de gener de 1906

Presideix el Marquès de Mariana.

Sessió celebrada en el Saló del Consell de Cent.

Assisteixen 44 regidors. "La Vanguardia" senyala que el públic era compost d'obrers, que omplien l'ampla saló.

Es proposa altre cop la votació per la primera Tinència d'Alcaldia. Ventosa i Calvell demanà la paraula per denunciar que hi han certes coaccions i amenaçes per part dels regidors republicans.

El regidor republicà Layret contesta dient que això no és cert, sinó que simplement hi ha són reunions de republicans per posar-se d'acord en la qüestió de la disciplina de partit.

Tots els regidors -diu Layret- votaran segons la seva consciència, i pensant que no solament davant d'ella han de respondre, sinó també davant dels seus electors. (veus que criden !molt bé!

i aplaudiments que duren 5 minuts diu "La Vanguardia"). Posada la votació per la Primera Tinència d'Alcaldia surt elegit Giner de los Ríos amb 27 vots i 17 paperetes en blanc. Votaren a favor tots els republicans presents i l'Alcalde; dels republicans faltaven, Nel.lo que havia excusat la seva presència, Zulueta, i Porrera. Aplaudiments per a Giner de los Ríos.

- Es dóna compte d'un Dictàmen urgent proposant a Albert Bastardas i Raimon d'Abadal perquè s'encarreguin de desenvolupar, en el terme de dos mesos, amb els representants del Banc Hispano-Colonial, les bases del Conveni per a la Reforma Interior de Barcelonà .

Açabada la sessió el públic espera la sortida de Giner de los Ríos per aplaudir-lo.

16 de gener de 1906

Presideix el Marquès de Mariana.

Sessió celebrada en el Saló del Consell de Cent.

Es llegeix la comunicació de l'Alcalde que posa en consideració del Consistori, la necessitat de resoldre algunes qüestions pendents a Madrid, pensant-hi anar acompanyat del secretari Sr. Gómez del Castillo. Tammateix fa patent, que les despeses del viatge les pagarà de la seva butxaca. Raimon d'Abadal demana que es donguin les gràcies per aquest gest. El Consistori ho aprova.

- Petit debat sobre el servei de neteja de la ciutat. Diuen que es deficient, faltat de recursos, i necessitat de municipalització.

Zurdo Olivares protesta de la gran quantitat de parlaments pronunciats, i demana que es faci cumplir els 10 minuts que s'acordaren l'any passat per exposició dels temes. Així -diu- potser podrem fer alguna cosa.

Bastardas parla dels habitacles sencills, i explica que podrien donar-se premis, tal com es fa amb els edificis millors de la ciutat, a les cases destinades a obrers amb millors condicions higièniques, patrocinant així que els constructors oferissin cases de lloguers barats.

Igualment Bastardas formulà dues mocions administratives i demandà que siguin presentades a Madrid en aquest viatge que farà l'Alcalde. La Presidència accepta tindrá en compte les dues mocions.

El republicà Zurdo pregunta si, en cas de que fracassesin les negociacions amb el Banc Hispano-Colonial, es treurien les obres de la Reforma Interior a Subhasta. Bastardas, en nom de la Comissió li contesta que això seria molt difícil doncs, els acords estan molt avançats i no creu que es puguin suspendre per part dels representants del banc.

23 de gener de 1906

Presideix el Marquès de Marianaò.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Tràmit normal, sense poder discutir, degut a la gran quantitat d'intervencions, cap dels dictàmens de l'ordre del dia, doncs, un cop transcorregudes les quatre hores reglamentàries, el número de regidors no era suficient per a fer el quorum.

6 de febrer de 1906

Presideix el Marquès de Marianaò.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Debat sobre les normatives del ferrocarril de Sarrià.
- Sobre ordre intern en les sessions de l'Ajuntament, sense però arribar a cap acord substancial.

13 de febrer de 1906

Presideix el Marquès de Marianaò.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

El regidor republicà Borrell i Sol demana es reuneixin amb urències les Comissions d'Eixample i Cementiris per tal de discutir sobre una proposició que va presentar perquè els obrers que treballen a l'Ajuntament facin 8 hores i cobrin segons un informe de la Junta Local de Reformes Socials, el jornal mínim indispensable.

Es debat un dictàmen presentat per la Comissió de Governació per tal de que es nomeni inspector del Servei de Lactància, Llorenç Ardid (republicà i conejudíssim políticament), amb un sou de tres mil ptes anuals. Es discuteix entre Giner de los Ríos i Ventosa i Calvell l'oportunitat d'aquest nomenament i la infalibilitat de les oposicions, que Giner de los Ríos no admet.

Bastardas intervé en el debat per defensar Llorenç Ardid, dient que el seu nomenament es de pura justícia i equitat, doncs fa més

de dos anys que actua com a inspector de lactància amb plena satisfacció de la superioritat, i que si ara no s'aprova el dictàmen, equivaldría a destituir-lo.

Finalment el dictàmen és aprovat per 18 vots contra 12.

20 de febrer de 1906

Presideix el Marquès de Marianaò.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Tràmit normal.

1 de març de 1906

Presideix el Marquès de Marianaò.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Comunicació del Ministeri de Belles Arts nomenant el nou Delegat Regi de Primera Ensenyança, Mariano Batlles y Bertran de Lys; (Cal recordar que l'Ajuntament havia demanat que es suprimís el càrrec).

- Debat sobre la Comissió de Consums.
- Debat sobre els serveis de cotxes utilitzats per l'Ajuntament. Proposició urgent signada per Zurdo, Magriñà, Bastardas, Vila, Jimenez, Marsà, Pinilla, i d'altres regidors demanant que des de la data en que s'aprovi l'acord, es consideri la jornada laboral dels obrers de les obres municipals de 8 hores. Giner de los Rios que actua de President expressa la satisfacció de veure aprovat aquest punt amb tanta unanimitat del Consistori, i a proposta seva acorda que la jornada de 8 hores començí a regir el primer d'abril.
- Moltes mocions de diverses temes.

6 de març de 1906

Presideix el Marquès de Marianaò , la primera part, i la segona Albert Bastardas.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Es demana per part de la Junta Municipal de Belles Arts que l'Ajuntament restableixi les exposicions biennals de caràcter artístic i que la primera es celebri l'any que bé.
- Debat sobre la Comissió de Consums i intercanvi de qualificacions entre els regionalistes i els republicans, per tal que els primers es neguen sistemàticament a ocupar càrrec en a -

questa Comissió.

- Debat sobre un Dictamen de la Comissió de Cementiris per tal de que es demani autorització per la instalació d'un forn crematori de cadàvers .

13 de març de 1906

Presideix Giner de los Rios.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Petit record cronològic sobre la catàstrofe de Courrieres (a on van morir més de 1.200 miners enterrats) amb intervencions de Bastardas per part republicana, Duran i Ventosa, i Zurdo. Bastardas és dol de l'accident i demani solidaritat davant la catàstrofe humana; assenyalant l'urgència de que tots els països adoptin mesures de precaució amb inspeccions regulars dintre de les mines.

Zurdo, demana que com signe de dol s'aixequi la sessió.

Contesta Bastardas que la millor manera de fer constar el nostre dol per uns homes que moriren treballant, és continuant treballant. Per unanimitat el Consistori acordà la proposta de Bastardas.

22 de març de 1906

Presideix Giner de los Rios.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Comunicació de l'Alcaldia perquè posi a disposició del nou Comisari Regi de primera ensenyança, els diners destinats a escoles i que sumen 240.255 ptes.

Amb motiu d'aquesta comunicació, s'inicia un petit debat entre Ventosa i Calvell i Giner de los Rios, que abandonà la Presidència per poguer-li contestar.

Ventosa i Calvell creu que aquest traspàs de bens a d'anar a estudi de la Comissió de Governació. Malgrat que Giner de los Rios es contrari a que hi hagi un supervisor nomenat pel Govern en les escoles municipals, creu que l'Ajuntament no té força jurídica per impedir de traspassar la quantitat estipulada per a escoles, sense poguer fer res en matèria d'edificacions escolars noves, sense el consentiment del Delegat Regi.

- Sobre les valles del ferrocarril de Sarrià.

Suspesa la sessió, recomençà al cap d'una hora i quart sota la Presidència de Bastardas.

- Es designen els regidors Duran i Ventosa, Rogent, Bastardas, i Valentí, com a membres de la nova Comissió d'Atracció de Forasters.

El Consistori envia un telegrama a Madrid, recolçant els treballs i gestions de l'Alcalde, tot pregant-li que continui si cal allí, per tal de que es pugui resoldre favorablement tots els assumptes pendents.

27 de març de 1906

Presideix Giner de los Rios.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Dèbat sobre un dictàmen perquè l'Ajuntament demani autorització per la instalació d'un forn crematori per a cadàvers.

A favor del dictàmen parlen Pinilla, i López. Ho fa en contra el regionalista Fuster amb ademans fogosos.

Pla i Deniel presenta una proposició incidental en que es sol·liciti un informe de la Real Acadèmia de Ciències i de la de Ciències Morals i Polítiques.

A proposta de Bastardas es posa a votació la proposició incidental de Pla i Deniel i és desestimada per 20 vots contra 17. Es suspén la sessió per falta de quorum, sense arribar-se a despatxar cap dictàmen de l'ordre del dia.

3 d'abril de 1906

Presideix el Marquès de Mariana.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

L'Alcalde fa un resum de les gestions tramitades a Madrid : apertura Gran Via-Diagonal; Ferrocarril de Sarrià; l'eixample de Gràcia; arbitris extraordinaris; sobre el padró de veïns de Barcelona perquè s'inclogui un apartat a on es consigni si l'inscrit és obrer o patró ; sobre consums, etc.

Giner de los Rios demana un vot de gràcies per l'Alcalde; s'aprova per unanimitat.

Amb motiu d'una altre comunicació de la Presidència traslladant a l'Ajuntament els telegrames del President del Consell de Ministers per tal de que el Municipi de Barcelona cedeixi un local destinat a la instal.lació provisional d'unes oficines de la policia, es promou un llarg debat ; el regidor Duran i Ventosa, regionalista, diu que ja és costum de l'Estat veure's obligat a dema-

nar a l'Ajuntament qualsevol cosa , per suprir les deficiències dels serveis que li son encomanats, originant-se una confusió d'atribucions que no és pot tolerar. Tots sabem -diu- que les provisionalitats en aquest país duren per sempre i en el cas de tenir un local cedit, l'Ajuntament es veuria compromés per desallotjar-lo, essent l'Estat l'usufructuari; Alhora que no sabem si existeixen mitjans eficaços i expeditius per conseguir el desauci.

Duran i Ventosa acaba dient que es contesti al Cap del Govern que l'Ajuntament lamenta molt no poder complaure'l, perquè es troba en la impossibilitat de fer-ho , per falta de locals.

Nel.lo demana un vot de confiança a l'Alcalde per si no existeix cap més remei, i cal cedir algun local, procurant allavors fer-ho a curt termini. Duran i Ventosa manifesta que no pot adherir-se al vot de confiança, no per falta d'aquesta a la Presidència, sinó perquè representa una abdicació dels drets de l'Ajuntament. Afirma que l'Estat té locals a Barcelona que poden ésser destinats a aquesta feina.

Intervé Giner de los Rios, ja que com a Alcalde Accidental es veu obligat a contestar el telegrama enviat; diu que es una certa contradicció demanar protecció policial i no cedir locals per aquests; Insisteix Duran i Ventosa en que el que és pretén, és que el que avui es demana com a favor, després es presenti com a precedent, imposant -ho com a obligatori a l'Ajuntament. No es tracta de fer venir més policia -diu-, sinó de reorganitzar-la millor.

Es presenta una proposició de Nel.lo en el sentit de que s'autoritzi al President, perquè cuidi de no cedir cap local de l'Ajuntament, però que en darrer cas se l'autoritzi per a la cessió de locals adequats i per el menor número de dies possibles.

La proposició és aprovada per 19 vots contra 15, dividint-se republicans i regionalistes a favor i en contra.

Francesc Layret, demana un vot de gràcies a Giner de los Rios, per l'activitat i intel·ligència en que ha portat l'Alcaldia.

Aprovat per unanimitat.

10 d'abril de 1906

Presideix el Marquès de Mariana.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Proposició signada per Layret, Bastardas, Giner de los Rios, i

d'altres regidors demanant que la Presidència es dirigeixi al Govern en petició de la facultat de que els ajuntaments puguin contractar tota classe d'obres i construccions amb els sindicats obrers, derogant totes les disposicions legals que s'hi oposin. Després d'un curt debat és aprovada i passa a l'estudi de la Comissió corresponent.

- Es debat la municipalització de fleques de pa, perquè els preus siguin més ajustats. A tal efecte es presenta una proposició dient que mentres s'estudia la municipalització del pa, l'Ajuntament prepari fleques i vengui el pa als mercats al preu establert.
- S'aprova una proposició urgent signada per regionalistes i republicans (Cararach, i Nubiola ; Altayó , i Galí) demanant que la banda municipal toqui a l'acte de donar la comunió als obrers pobres de Sant Andreu.
- Debat i discussió entre els republicans per la qüestió de Consums.
- Aprovació d'una proposició signada per Bastardas, Layret, i Duran i Ventosa, per tal de crear una Comissió de Reforma de les Ordenances Municipals.

17 d'abril de 1906

Presideix el Marquès de Marianao.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Es presenta una proposició perquè s'instalin unes bústies a cada Tinència d'Alcaldia, per rebre les denúncies i reclamacions sobre els serveis municipals. Cada vuit dies es recolliran els documents dipositats i s'estudiaran per una comissió. Signen la proposició Puig i Alfonso, Fargas, i Duran i Ventosa.
- El regidor republicà Bastardas recorda que fa temps va ésser aprovat la collocació a la Galeria de Catalans Il.lustres, els retrats de Ferrer i Vidal, Pi i Margall, i Figueres, lamentant que encara no s'hagi pogut fer. Bastardas senyala que aquests tres grans catalans eren també tres grans espanyols, i que seria millor aplaçà l'acte fins el mes de maig, quan vinguin els senadors i iputats a Corts, invitats per la Comissió organitzadora de la festa de Solidaritat Catalana.

El regidor regionalista Duran i Ventosa demana que s'hi afegeixi el retrat del Dr. Robert, Alcalde ^{que} fou de Barcelona el 1899.

- Debat sobre la guàrdia municipal i les seves deficiències cròniques.

24 d'abril de 1906

Presideix el Marquès de Mariana.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

El regidor republicà Guillem Lòpez demanà la paraula per un assumpte urgent relacionat amb la visita del Ministre de la Governació, Conde de Romanones. La Presidència consulta si s'accepta el debat sobre aquesta qüestió i acceptada aquesta, dóna la paraula al regidor que l'havia demanat.

Lòpez explica, per satisfer als seus electors, que els regidors republicans que anaren a rebre al Conde de Romanones, no ho feren en representació de la majoria republicana del Consistori, per més que això ja és una cosa pública, doncs, en cas de que pretengessin anar-hi amb aquella representació, ell n'hauria protestat, ja que el Ministre de Governació és representant d'un Govern perjudicial pels interèsos d'Espanya, i especialment pels de Barcelona.

Li contesta Giner de los Ríos, com a Cap de la majoria republicana, censurant-lo per la seva falta de cortesia davants els companys de partit i de Consistori, (Lòpez no havia anunciat a ningú que volia discutir aquest tema); Giner de los Ríos explica "que va consultar al seu Cap, i que això ja li és suficient, doncs, a part d'ell, no reconeix cap més autoritat, ni tanmateix la del partit. Aniré a la Junta Municipal del partit per donar compte dels meus actes. Perquè, els diputats i senadors poden fer gestions davant el Govern, i no els regidors? A la fi -diu Giner- el que varem demanar fou el restabliment de les Garanties Constitucionals a Barcelona".

"Consti, doncs, que no em penedeixo de la meva conducta, i si demà essent jo Alcalde, arribés a Barcelona el rei Alfons XIII aniria a rebre'm, cumplint així un deure de cortesia que m'han impossat els electors, doncs des del moment en que formo part de l'Ajuntament de Barcelona no represento exclusivament al partit republicà, sinó a Barcelona sense distinció d'idees i de partits".
(traducció de "La Vanguardia")

Intervé l'Alcalde per ratificar la postura dels regidors que anaren a rebre al Ministre de Governació.

El republicà Jesus Pinilla, manifestà que ell hi era obeint les ordres del seu cap Giner de los Rios, a qui acata i acatarà.

Senyala que a part de les qüestions polítiques, depenen del Ministeri de Governació, altres afers, com poden ésser les obres de la reforma, i que això afectava a molts de centenars de treballadors, que no poden acceptar altres raons polítiques, mètres els falti l'impreescindible.

Guillem López continuà explicant després, que si bé és cert que s'han aixecat les suspeses Garanties Constitucionals, "La Gaceta" ha publicat la Llei de Jurisdiccions, que és una declaració d'estat de siti perpètu, cosa que no afavoreix per res a Barcelona. Senyala igualment, "que té la convicció de que ni el conveni de tresoreria ni el projecte de reforma interior, ho resoldrà el Govern, doncs pels seus fins polítics no els convé que un Ajuntament compost de republicans i catalanistes, sigui el que resolgui els dos problemes, dels qual depèn la prosperitat de Barcelona".

Intervé Zurdo per manifestar que com a regidor republicà es fa solidari de Giner de los Rios.

Albert Bastardas manifesta que prescindint de consideracions polítiques, vol tractar la qüestió des del punt de vista administratiu : " Vaig a descartar la part política d'aquest debat, perquè no és aquest el lloc a proposit per entaular debats polítics, ni jo tinc autoritat per a censurar l'actitud política de ningú, i molt menys la del meu estimat jefe, el Sr. Giner de los Rios, a qui respecto".

"Sols vull parlar del viatge del Ministre sota el punt de vista relacionat amb l'administració. Valia la pena que l'Alcalde, el Sr. Giner , i el Sr. Abadal, quan es va dir que el Ministre vindria a l'Ajuntament, haguessin convocat als regidors de tots matíssos per a canviar impressions i per concretar el pensament de tots en forma que en podríem dir d'un memorial d'agravis."

"Així, en contes de escoltar el Ministre les opinions fragmentàries de regidors aïllats, haurien escoltat l'opinió de l'Ajuntament que li hauria fet indubtablement més pes. Repeteixo que és lamentable que no s'hagi fet així". ("La Veu de Catalunya").

L'Alcalde s'excusà dient que d'haver-se fet així s'hauria considerat una maniobra política per part seva; Giner de los Rios declarà que no solament no creia que el consideressin cap de la majoria per segons qui, sinó que a més ell tampoc se'n sentia, per falta de condicions; Explicà també el seu punt de vista de la majoria republican dient que està repartida en tres grups : " Un grup en els que tots estem d'acord, i quan no ho estem sabem sacrificar les nostres opinions personals, en benefici de l'armonía de tots. No diré que aquest grup sigui el més numerós, però sí que forma el veritable nucli de la majoria. Un altre grup. són els que per qüestions purament personals, viu lliure dels llaços de companyerisme amb nosaltres. Alludeixo els qui formen la Comissió de Consums. (Nel.lo, Badia, Costa, Porrera, i Esteva). I ha un tercer grup que els components no s'uneixen mai, ni amb els uns ni amb els altres, perquè el seu caràcter distintiu és barallar-se amb tots".

"S'hi hagues reunit la majoria -continua Giner de los Rios- , hauria bastat que els del primer grup haguessin proposat anar a l'estació , perquè els altres s'afanyessin en rebutjar-ho. Per això no els vaig reunir ". ("La Veu de Catalunya").

- Debat sobre la cremació de cadàvers.

"La Vanguardia" en la seva crònica es queixa de l'Ajuntament dient que a més de no aprovar els dictàmens, -cosa que escriu continuament- específica ara, que l'actual Ajuntament es "uno de los peores que hemos tenido".

3 de maig de 1906

Presideix Giner de los Rios.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Es dóna compte de la R.O. del Ministeri de Foment sobre l'afer de les valls del ferrocarril de Sarrià.

El regidor Bastardas combat aquesta ordre i diu que no pot satisfacer els desitjos de l'Ajuntament ni dels veïns. Fa un anàlisi sobre el decret del Govern, i demana que l'Ajuntament mantingui el seu criteri primitiu davant l'Estat. Finalment declina qualsevol responsabilitat derivada d'aquesta R.O., no solament per ell, sinó també per l'Ajuntament.

Els altres regidors que han intervenint en aquest debat (Giralt, López, Pla i Deniel, Zurdo, i Rogent) es mostren igualment con-

traris a la línia que ofereix l'Estat per solucionar el problema del tren de Sarrià.

- A requeriment del republicà Francesc Layret es llegeix un dictàmen de la Comissió d'Hisenda mab motiu de la providència del Governador de Barcelona revocant l'acord de l'Ajuntament en virtut del qual queda prohibida la venda de peix fora dels mercats públics, i per tant en l'adrogueria central de Gràcia.

Layret senyala que el dictàmen té més importància del que sembla doncs d'ençà alguns mesos, els acords que l'Ajuntament pren amb un sentit determinat, són sistematicament revocats després pel Governador. Analitza Layret el dictàmen i explica que la revocació de l'acord, a més de vulnerar les Ordenances Municipals, està en pugna amb els decrets fallats pel Tribunal Contencions Administratiu i a informes del Consell d'Estat, el qual per dues vegades ha fallat en el sentit de que els Ajuntaments puguin prohibir no solament la venda de peix, sinó de qualsevol aliment, degut a haver-hi limitació respecte d'aquesta indústria per altres decrets generals, que els autoritza a centralitzar algunes vendes en els mercats per garantir la salut pública.

A més, és d'incumbència innegable de l'Ajuntament -afegeix Layret- determinar els llocs de venda prèvia inspecció facultativa, i el Governador Civil en la seva comunicació no es limita a resoldre un recurs d'alçada, sinó que en termes comminatoris exigeix a l'Ajuntament que dongui cumpliment a les seves ordres, descuidant que la resolució d'un recurs d'alçada no constitueix una ordre executiva. Així doncs, -continua Layret-, "no vacilo en afirmar que la autoridad gubernativa ha cometido una verdadera extra-limitación en sus funciones." (bien !!!)

" No es este un caso aislado, pues forma parte de una serie que parecen revelar en el Gobernador Civil el propósito deliberado de revocar todos los acuerdos que adopta el Ayuntamiento, unas veces con el informe de la Comisión Provincial, y otras a pesar de él".

" De ello se desprende que no se atiende, al resolver los asuntos de si se trata de una cosa justa o injusta, evidenciándose que existe una predisposición contra el Ayuntamiento por parte del representante del Gobierno Central en Barcelona".

Continua Layret fent memòria d'altres casos semblants," todos resueltos por el Gobernador Civil contrariamente al criterio sus tentado por el Consistorio, dándose el caso de que ninguno de di-

"chos acuerdos amparó éste intereses particulares, al revés de lo que ha hecho el Gobernador Civil, quien en sus resoluciones se ha pronunciado en favor de aquellos y en contra de la Ciudad".

("Aplausos y voces de bien!!!, muy bien!!!")

El President Giner de los Ríos demanda a Layret que moderi el ton del seu parlament.

Afegeix Layret, que si el Governador segueix així, caldrà solament un acord de l'Ajuntament, amb un recurs d'alçada de qualsevol particular, perquè aquell revoqui immediatament l'acord municipal.

"A estos actos - diu Layret- hemos de contestar con otros que demuestren que tenemos conciencia de lo que somos y de lo que representamos, y que no admitimos imposiciones que menoscaben los derechos del Ayuntamiento, expresión fiel de la voluntad de los ciudadanos. Si el Gobernador Civil persevera en su actitud, retírensele todas las concesiones que le hace el Ayuntamiento y niéguensele los medios que hoy se le facilitan para atender servicios que son de exclusiva incumbencia y en cuyo desempeño le ayudamos por una tolerancia mal correspondida".

"No nos dejemos imponer, prosigue (Layret), y ocurra lo que ocurra siempre podremos más los que nos sentamos en estos bancos, porque representamos a la opinión pública, a la cual no podemos consentir que se le ultraje y mancille". (aplausos)

El regidor regionalista Rahola manifestó està d'acord amb el planteamiento de Layret, i diu que "si en el orden legal, el Gobernador Civil es superior jerárquico del Ayuntamiento, dentro de la jerarquía social, los concejales, que son elegidos por los sufragios del pueblo, no pueden someterse a las órdenes de otra autoridad".

Declara Rahola que accepta per qüestió de tràmit la paraula "acatamiento" doncs si no tinguessim confiança en el veredicto del Tribunal Contencioso Administrativo, "nos declararíamos rebeldes arrastrando todas las consecuencias de nuestra actitud, la suspensión inclusive, pues tenemos la confianza de la opinión pública, que vale más, mucho más, que toda otra clase de apoyos". El President Giner de los Ríos, prega a Rahola que no s'expressi amb tanta veheméncia.

"Propongo -acabà dient Rahola- que el Ayuntamiento acuerde haber visto con disgusto la conducta del Gobernador Civil y que se

"halla dispuesto a declararse en rebeldía, pues al llegar a ciertos extremos, los representantes del pueblo sólo han de responder ante la opinión pública por ellos representada". Bastardas aclara que l'Ajuntament aprova la conducta de Giner de los Ríos "a quien apoyará mientras interprete, como hasta ahora lo ha hecho, las aspiraciones de Barcelona, (y dice) que puede tener la seguridad de que detrás de él está el Ayuntamiento y el pueblo de Barcelona, del cual es representante". (" La Vanguardia")

El regionalista Duran i Ventosa demanda que se dengui un vot de gràcies a Giner de los Ríos. S'aprova per unanimitat.

8 de maig de 1906

Presideix Giner de los Ríos.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Es llegeix un ofici del Governador Civil de Barcelona dirigit al Consistori, sobre la resolució del conflicte surgit entre els delegats de l'Ajuntament i la Junta de l'Acèquia Comtal. En el veredicte es nega als representants de l'Ajuntament veu i vot en les deliberacions de la Junta.

El regidor republicà Bastardas, prenent com a base aquesta comunicació senyala que no és tracta d'un cas aïllat, sinó d'un de més en la llarga sèrie de resolucions emanades del Govern Civil que resulten contràries als interèsos i drets de l'Ajuntament de Barcelona.

"No és una resolució mortificant per l'amor propi dels regidors -manifesta Bastardas-, perquè en aquest cas no caldria ofendre's, sinó que ho és perquè lesiona els interèsos i els drets municipals". Es lamenta de la falta de solidaritat en els organismes de l'administració, havent-hi una manifesta hostilitat per part del Govern Civil contra l'Ajuntament barceloní. Explica la història de l'Acèquia Comtal, analitza els estatuts i els diversos convenis entre l'Ajuntament i la Junta, i dedueix que els representants de l'Ajuntament han de tenir i tenen, segons l'espiritu de les clàusules veu i vot.

Acabà proposant una protesta de l'Ajuntament i l'apel·lació davant del Tribunal de l'Opinió Pública.

- Es designada en votació nominal la Comissió del Monument a Pitarra ; (Bastardas, Layret, Rubí).

15 de maig de 1906

Presideix el Marquès de Mariana.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

L'Alcalde dóna compte de les gestions realitzades a Madrid, sobretot les que afecten el Contracte de Tresoreria, que és el principi d'una certa descentralització.

Giner de los Rios demana pel Marquès de Mariana, un vot de gràcies. Duran i Ventosa s'associa a les paraules de Giner de los Rios, però senyala, que per tramitar qualsevol assumte important no hauria d'ésser necessari desplaçar-se a Madrid; Es queixà de que , a més a més, no n'hi ha prou amb això, sinó que hi ha d'anar personalment l'Alcalde, doncs degut a les seves cineixències i influències pot resoldre les qüestions difícils amb més fortuna. Es llàstima -continuà Duran i Ventosa- que per aquestes qüestions es quedi la Ciutat llargues temporades sense l'Alcalde, malgrat oculti l'Alcaldia homes de tanta competència com Giner de los Rios.

El lloc d'Alcalde -aclara-, és a Barcelona i no a Madrid, i tots els assumptes per importants que siguin, no haurien de necessitar que fos el mateix Alcalde, que tingüés que tramitar-los personalment davant dels ministeris.

22 de maig de 1906

Presideix Giner de los Rios .

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

Demana la paraula Raimon d'Abadal per manifestar que després dels actes realitzats aquests darrers dies per les festes de la Solidaritat Catalana, (es refereix a la gran manifestació del Saló de Sant Joan, el dia 20 de maig), l'Ajuntament com a representant fidel de Barcelona, hauria de demostrar l'orgull davant l'actitud digna i correcta observada pel poble, sobretot en la magna manifestació del diumenge passat, malgrat les diferències associacions polítiques allí presents.

Demana que consti en Acta la satisfacció amb que l'Ajuntament ha vist l'actitud del poble barcelonés, digna -diu- d'un poble civilitzat.

Altres regidors s'adhereixen a les paraules d'Abadal, i Giner de los Rios accepta consti en Acta aquests sentiment.

S'aprova per unanimitat , malgrat un petita divergència del

regidor Zurdo Olivares, que no trobava del tot correcte, senyalar que el poble ha estat civilitzat, perquè semblaria un falta de confiança.

29 de maig de 1906

Presideix Giner de los Rios.

Sessió celebrada en el Saló de la Reina Regent.

- Debat sobre els laboratoris municipals.
- El regidor regionalista Giralt i Verdaguer, demana que el passeig del Saló de Sant Joan, a on tingué lloc la gran manifestació solidaria, se li canviï el nom pel de Passeig del 20 de Maig. S'acorda que la proposta passi a l'estudi de la Comissió pertinent.

5 de juny de 1906

Presideix Giner de los Rios .

Sessió celebrada en el Saló del Consell de Cent.

El regidor republicà Albert Bastardas demana la paraula per tratar de l'atemptat contra els reis d'Espanya.

Concedida la paraula diu : "El jueves de la semana pasada se perpetró uno de esos horrorosos crímenes de la dinamita que siembran la muerte y la desolación de una manera ciega, estúpida y cobarde." "Basta ser hombre para condenar y sentir profunda indignación contra esos crímenes de lesa humanidad, -engan de donde vinieren y dirijanse contra quienes se dirijan."

"Esos crímenes además, resultan siempre contraproducentes, pues no tienen otro efecto que el de retardar la marcha ascendente de la humanidad, hacia un estado de justicia y de derecho más perfectos. Barcelona que ha sido víctima de muchos de esos horribles crímenes, debe exteriorizar su sentimiento de horror y de reprobación en circunstancias análogas."

"El Alcalde accidental, Sr. Giner de los Rios, dirigióse ya al Gobernador Civil, para protestar contra el atentado : él cumplió con su deber , cumplamos ahora el nuestro."

"Propongo pues que el Alcalde se dirija al de Madrid en nombre del Ayuntamiento de esta Ciudad, dándole el más sentido pésame. haciéndose intérprete de los sentimientos de indignación que ha producido el atentado en el pueblo barcelonés, y del piadoso afecto que siente hacia las inocentes víctimas y sus desoladas familias ."

"y aprovecho la ocasión de felicitar al Alcalde accidental por las gestiones que ha realizado para obtener la libertad del concejal Sr. Zulueta, detenido en Madrid por una de esas lamentables equivocaciones que comete a menudo la policía, pues a todos nos consta que el talento del Sr. Zulueta corre parejas con su bondad."

Duran i Ventosa en nom del regionalistes manifesta " que nada tendría que añadir, a las manifestaciones hechas por el Sr. Bastardas, que interpretan los sentimientos de la mayoría de los concejales, y son fiel reflejo de los sentimientos del vecindario, si la representación del Ayuntamiento no hubiese tardado cinco días en exteriorizar su protesta, que aparte de otras razones, debía haberse formulado en el acto, por motivos de nobleza y de caballerosidad, ya que se trata de un atentado dirigido contra instituciones que no tienen adeptos en el Consistorio."

"Tal ves el Sr. Giner de los Ríos, creyó que para formular la protesta necesitaba la autorización del Ayuntamiento; pero es de extrañar que el Alcalde republicano que ha dado pruebas de gubernamentalismo, que no lo censuro, ordenando que con motivo de las bodas reales se adornaran con colgaduras y se hicieran iluminaciones en las Casas Consistoriales y la banda municipal tocara por la noche en la plaza de San Jaime, titubeara en hacer constar la enérgica protesta del Ayuntamiento contra un atentado que hiere los sentimientos del pueblo barcelonés y constituye un verdadero crimen de lesa humanidad, protesta que interpretaba fielmente los sentimientos de la Barcelona honrada." ("La Vanguardia")

Giner de los Ríos, es lamentà de no haver acertat en la seva actuació, i culpà als seus amics que el votaren per ocupar el càrrec de primer Tinent d'Alcalde.

Acabà l'incident ocupant la Presidència Bastardas, que proposà s'enviï el telegrama a l'Ajuntament de Madrid.

12 de juny de 1906

Presideix Giner de los Ríos.

Sessió celebrada en el Saló del Consell de Cent.

Es dóna compte d'un dictàmen de la Comissió de Governació, proposant siguin destinades 10.000 Ptes a l'organització de les co-

lònies escolars municipals, amb nens i nenes de les escoles públiques.

El regidor republicà Albert Bastardas hi acompanya una esmena que es llegeix a continuació, demanant que la subvenció a aquestes colònies escolars augmenti fins a 15.000 pessetes. S'aprova el dictàmen i l'esmena de Bastardas, amb el vot en contra del regionalista Duran i Ventosa, que s'hi oposava per sostenir la idea de que les colònies escolars estaríen millor a mans d'entitats particulars, i no de l'Ajuntament.

(Amb aquest dictàmen, s'inauguren oficialment les famoses colònies d'estiu, organitzades per l'Ajuntament de Barcelona)

- Es llegeix el dictàmen urgent sobre el Contracte de Tresoreria.

21 de juny de 1906

Presideix Giner de los Rios .

Sessió celebrada en el Saló del Consell de Cent.

Expectació per l'anunci d'una interpellació a càrrec de Duran i Ventosa, sobre les ausències del Marquès de Mariana de l'Alcaldia, per intentar resoldres a Madrid els assumptes municipals.

" Empieza recordando que una de las pocas sesiones que el Ayuntamiento ha tenido el honor de ser presidido por el Alcalde de R.O. Marqués de Mariana, hubo de llamar la atención del Consistorio sobre la frecuencia con que este se ausentaba, quedando la Alcaldía en una situación de interinidad que ocasiona perjuicios a los intereses de la ciudad por las consecuencias que las interinidades traen siempre aparejadas cuando se trata de cargo de tanta importancia como la Alcaldía de Barcelona."

"Dice que el Alcalde de Barcelona no tiene el derecho de ausentarse en la forma que lo hace, ni el Ayuntamiento puede permanecer indiferente ante su conducta anómala, y recuerda que con arreglo al artículo 117 de la Ley, el Alcalde y los tenientes necesitan para ausentarse por mas de 8 días del término municipal donde ejercen jurisdicción, licencia del Consistorio, añadiendo que el Sr. Marqués de Mariana no ha cumplido esta formalidad, limitándose a dirigir a aquel una comunicación en la cual manifestaba que para gestionar la resolución de varios asuntos de interés para Barcelona, se ve obligado a ausentarse nuevamente de ella."

" Hasta ahora las gestiones realizadas por el Marqués de Mariano en sus frecuentes viajes a Madrid , no han sido de tal índo le que justificaran el abandono de la Alcaldía, pues hubiera podido realizarlos perfectamente el agente de negocios que el Ayuntamiento tiene en Madrid, o bien el secretario."

" El Alcalde de Barcelona debe reservar sus prestigios para hacerlos valer en empresas de mas empeños, y uno de los mayores, estriba en la fuerza moral que le da la representación del Ayuntamiento."

" Insiste en que las interinidades resultan siempre perjudiciales, pues los que desempeñan un cargo accidentalmente y más cuando éste es de la importancia de la Alcaldía de Barcelona, no se atreven a acometer determinados asuntos, siquiera sean estos de tan urgente resolución como resultan para esta Ciudad la reorganización de los servicios de limpiez pública, beneficencia domiciliaria, guardia municipal y otros, que constituyen una función puramente gubernativa, la cual ha de ejercerse por persona que tenga el cargo en propiedad y no de quien la desempeñe interinamente."

" Por todos estos matices, el Ayuntamiento no puede ni debe permanecer callado; mucho más teniendo en cuenta la actitud despectiva del Alcalde, que ni siquiera se ha tomado la molestia, ni ha tenido la cortesía de pedir al Ayuntamiento la prórroga de una licencia que no le había sido concedida."

" Termina Duran y Ventosa, invitando a los concejales a que emitan su opinión, pues si no lo hacen, y guardan silencio como en otras ocasiones, el público entenderá la opinión que merece un Alcalde de R.O. a los concejales elegidos por los votos del pueblo." ("La Vanguardia")

El regidor Francesc Layret, contestà en nom de la majoria republicana del Consistori a les paraules pronunciades per Duran i Ventosa senyalant que el seu propòsit no és ni censurar, ni aplaudir a l'Alcalde de R.O.; La seva conducta no mereix nielogis ni censure. Però per altre part, s'estranyà que Duran i Ventosa anyorí tant un Alcalde de R.O. nomenat pel poder central, que degut a aquest fet no pot compenetrar-se amb el sentir de l'Ajuntament i del poble de Barcelona.

" A mi -segueix dient Layret- me ocurre todo lo contrario : yo quisiera que el Alcalde lo pudiéramos elegir nosotros, en vez de ser nombrado de R.O.; pero mientras no gocemos de esta prerrogativa, prefiero que el nombramiento de Alcalde de R.O. recaiga en persona que sea la menor cantidad posible de Alcalde, para que pueda ejercer el cargo, aún cuando sea accidentalmen-

"te quien debe su elección a los sufragios del pueblo."

" Por lo demás -afegeix Layret- si ocurre que un Alcalde de R.O. por sus influencias políticas se halla en condiciones de recabar la favorable resolución de asuntos que interesan a Barcelona, no encuentro ningún inconveniente en que permanezca en Madrid, todo el tiempo que necesite para efectuar las gestiones necesarias."

" Extraña que el Sr. Duran (i Ventosa) a pesar de sus ideas regionalistas, prefiera que ocupe la Alcaldía quien debe su nombramiento a una R.O., que el que ha sido elegido por el voto, y dice, que si el primer Teniente de Alcalde, en vez de republicano fuera regionalista, vería con más gusto que a otro nombrado por el poder central, pues aunque sus ideas políticas fuesen opuestas, vería en él la encarnación de la voluntad popular." ("La Vanguardia").

El regidor republicà Guillem Lòpez intervé per criticar al Marquès de Mariana per les paraules que va dir a Madrid, en el sentit de que Barcelona era una ciutat monàrquica per excelència, justament quan el poble de Barcelona acabava de celebrar la gran manifestació del Saló de Sant Joan, en les festes de la Solidaritat Catalana.

Bastardas, que en aquell moment ocupava la Presidència, puntualitzà a Lòpez, que les manifestacions de l'Alcalde les va fer com a "Grande de España" que és, i no com a Alcalde de Barcelona. Però Lòpez entén que malgrat la puntualització de Bastardas, l'Ajuntament ha de protestar de les paraules dites per Mariana, doncs, digui el que es digui, el càrrec polític que ostenta, és el de Alcalde de Barcelona.

Intervé altre cop el regidor Duran i Ventosa per dir "que he visto con gran sorpresa a los republicanos defendiendo indirectamente a un Alcalde de R.O. con los cual resulta que los que son partidarios de la autonomía municipal, ayudan a los adversarios de ella". (...) "Mientras las mayoría republicana apoye como acaba de hacerlo a Alcaldes que faltan a la Ley y a las reglas de cortesía, no esperen tenerlos nunca de elección popular."

Li contesta Layret que divideix la problemàtica discutida en dues parts : el concepte que mereix a l'Ajuntament, la conducta de l'Alcalde, i l'assumpte de si convé o no, que els alcaldes exerceixin el càrrec durant molt o poc temps, de cara als interessos de la Ciutat.

"Si la ausència del Alcalde ocasiona perjuicios a los intereses municipales -diu Layret-, su permanencia al frente del Ayuntamiento puede acarrearlos más graves". ("La Vanguardia")

El regidor Enric Nello, republicà, manifesta que mai defensarà ni ha defensat un Alcalde de R.O., i que està disposat a subscriure qualsevol proposició que serveixi per inutilitzar l'actual Alcalde, si és que es pot fer dintre les actuals disposicions legals.

Duran i Ventosa contesta dient que no creu que la teoria de que l'ausència de l'Alcalde resulti beneficiosa pels interèsos de la ciutat, però estima que el Consistori s'ha de fer sentir pel disguts que sent al veure el Marquès de Mariana allunyat de l'Alcaldia durant llargues temporades.

Acabades aquestes paraules d'aixecà el Sr. Giner de los Rios, dient que acabava de deixar sobre la taula de la Presidència la seva renúncia com a Alcalde accidental i manifestant que "si esto es lo que quereis -dirigint-se als regionalistes- ya lo tenemos." "No he cedido antes el cargo a mi querido compañero el Sr. Bastardas, ilustre catalán y persona de reconocidos dotes, para ejercerlo, en primer lugar porque creía un compromiso de honor afrontar las dificultades que se suscitaron al principio de mi gestión, y después para no obligar al Sr. Marquès de Mariana a que precipitara su regreso a Barcelona."

"Ahora que se ha firmado ya la escritura del Contrato de Tresorería y que están despachados los asuntos que ofrecían mayores dificultades, creo llegado el momento oportuno de ceder mi puesto al Sr. Bastardas, para que pueda demostrar en él sus relevantes condiciones".

"Y conste que aún cuando el Sr. Bastardas no perteneciera a nuestro partido, yo y mis amigos políticos lo veríamos con gusto al frente de la Alcaldía, sin añorar el representante del poder central". ("La Vanguardia")

Giner de los Rios defensà al Marquès de Mariana, senyalant que ha fet més serveis a Barcelona que molts dels candidats dels regionalistes. Declarà que l'Alcalde ha guardat a l'Ajuntament i als regidors, consideracions que no mereixien, i afirmà que ha obrat sempre amb auténtica correcció i cautela, procurant aplanar les dificultats, cosa que no es pot dir del Sr. Bosch i Alsina.

Insinua Giner de los Rios que una de les censures dirigides al Marquès de Mafianao per part del Sr. Duran i Ventosa, és la de no haver assistit en representació de l'Ajuntament a la processó del Corpus, i senyalà que és pot ésser molt religiós i servir els interèssos de la Ciutat, sense necessitat d'anar als actes externs del culte. Opina Giner de los Rios, que Marianao assumeix dues representacions que són perfectament compatibles com són la de senador i la d'Alcalde de Barcelona.

"Por mucho que os empeñéis -diu el cap de la majoria republicana- en amenguar los méritos del que despectivamente llamas Alcalde de R.O., no os será posible borrar la lista de las concesiones que ha obtenido en sus viajes a Madrid, ni los votos de gracias que por ellos le habeis otorgado". ("La Vanguardia") Acaba Giner de los Rios demanant que és donqui compte de la seva comunicació a l'Ajuntament presentant la renúncia del càrrec d'Alcalde accidental.

Intervé allavors el regidor Albert Bastardas, dient que està conforme amb Layret, al preferir un Alcalde accidental a un de nomenament real, accepta la il·licitut i l'injustesa d'emetre judicis sobre la conducta del Marquès de Marianao, fins que aquest no torni i pugui donar esplícacions al Consistori.

" Llavors sabrem si és fa acreedor de l'aplaudiment o de la censura". Manifesta que és una llàstima que Giner de los Rios s'hagi molestat, doncs el Consistori està satisfet del seu treball, així com també l'opinió pública; combat la teoria dels qui es pensen que la vara d'Alcalde és simplement una vareta màgica, i demana a Giner de los Rios que retiri la dimissió, doncs malgrat altres raons, ell per delicadesa no pot acceptar el càrrec, que els vots dels regionalistes li otorgaren sense que se'ls hi hagués demanat, en l'elecció per a Tinents d'Alcalde.

Giner de los Rios però, insisteix en la seva dimissió, i manifesta que Bastardas és persona que pel seu caràcter i tendències satisfarà les aspiracions dels radicals i dels moderats. Diu que la dimissió és irrevocable, i que es causa de les paraules de Duran i Ventosa, sinò del propi cansament...

Expressen opinió, els regidors Pinilla, Duran i Ventosa, i Borrrell i Sol.

Rahola glossa les manifestacions dels regidors republicans i Giner de los Rios s'extranya de que els regionalistes callin

davant de l'Alcalde, aprofitant la seva ausència per censurar-lo obertament. Aquestes paraules produeixen un petit intercanvi de paraules entre Rahola i Giner de los Rios, i aquest justificà la defensa de l'Alcalde senyalant que últimament s'han vist units republicans i carlins, que foren alhora víctimes i butxins en les nostres guerres civils passades, referint-se a la Solidaritat Catalana. Giner de los Rios acabà dient que "no seré yo quien os tienda la mano para ir juntos". (aplausos en el públic) ("La Vanguardia").

El regidor Nel.lo que en aquests moments fa de President aconsegueix acabar el debat sense que és llegeixi la dimissió de Giner de los Rios, i que els republicans intentan com sigui que retiri.

26 de juny de 1906

Presideix el Marquès de Marianaò.

Sessió celebrada en el Saló del Consell de Cent.

Molt públic i expectació general.

Oberta la sessió, l'Alcalde explica el seu viatge a Madrid i les gestions realitzades, entre les que sobresurten les quantitats obtingudes per la realització de les obres generals.

Per la subasta de clavegueres s'han obtingut 7.500.000 pessetes, logrant així feina pels obrers en atur, ja que aquestes obres poden començar immediatament.

Per l'emprèstit de l'Eixample s'han obtingut 10.000.000 de Ptes. Li contesta el regidor Duran i Ventosa senyalant que les explicacions del Marquès de Marianaò, no són pas les questions que ell es proposa abordar, sinó l'absència prolongada de l'Alcalde que atempta contra l'article 117 de la Llei Municipal, que obliga als alcaldes a demanar permís al Consistori per marxar més de vuit dies seguits.

El Marquès de Marianaò respón que malgrat això sigui cert, no creu que hagi faltat a res, doncs perquè hi hagi falta, cal que també hi hagi intenció de fer-la, "i jo no l'he tinguda". Perquè ?, prengutà l'Alcalde, doncs perquè precisament em pensava que en el Consistori no hi havia Alcalde i regidors, sinó únicament companys; (molt bé!!!, per part dels republicans). I també creia -continua el Marquès de Marianaò- que els catalans estavem molts més units moralment, però ara veig que m'he equivocat !.

Si el vostre ideal és que sigui Alcalde un home d'elecció popular- diu el Marquès de Mariana-, qui sota aquest concepte reuneix millors condicions que Giner de los Rios ? (El Marquès de Mariana fa un gran elogi de Giner de los Rios).

Aquests es veu obligat a contestar contraatacan a Bastardas, perquè no ha volgut parlar en nom de la majoria, quan abans ho feia.

Giner de los Rios demana doncs, un vot de gràcies a l'Alcalde, i diu que l'antipatía que els regionalistes (ell en diu catalanistes) tenen al Marquès de Mariana , és deguda a que no és un home clerical. Explica que aquests, (els regionalistes) entenen a Catalunya i a Barcelona com a un Estat i per algú motiu totes les províncies espanyoles estan contra Catalunya.

"Vosotros entendéis que Barcelona es una Estado enfrente del otro Estado. Yo sostengo -diu Giner de los Rios- que Barcelona es ciudad hermosa, espléndida, foto de cultura, pero ciudad al fin que forma parte de una provincia, como ésta forma parte de una región, y esta con las otras el Estado Español, España, mientras no sancione vuestro deseo la república federal. ¿Quién se equivoca?. No he de discutirlo, el tiempo lo dirá."

"De esta creencia vuestra nace que querais también que el Alcalde de Barcelona trate de potencia a potencia con el poder central." ("La Publicidad").

"Diu que els catalanistes creuen que Barcelona és una Estat en front d'un altre Estat. Això exaspera a l'orador (Giner de los Rios), qui amb gran diu que Barcelona no és més que una província, una ciutat dintre de la unitat intangible de la pàtria."

("rialles en el públic pels ademans de Giner de los Rios").

"Barcelona no es res més que una Ciutat, absolutament res més."

"Gràcies a l'actitud de Barcelona , tota Espanya està contra les quatre províncies catalanes."

("Grans rumors; els republicans estan consternats per l'intemperie increible de Giner de los Rios, que està fora de sí") ("La Veu de Catalunya").

Giner de los Rios afegeix que ell està contra l'autonomia política i afavor de l'administrativa. Es queixa d'Abadal perquè no assisteix mai al Consistori.

"Contra estos alcaldes (es refereix a Boladeres i a Bosch i Alsina), no tuvisteix una palabra de censura, si la teneis ahora para

" con el Marquès de Marianao, cuyos viajes nada cuestan a la ciudad y le reportan grandes beneficios."

" Por una lado apuntais contra el Sr, Marquès de Marianao -(dirigint-se als regionalistes)-, pero por otro me apuntais a mí porque os molesta que la Alcaldía accidental recaiga en mi persona, pues tenia un vicio de origen, el de ser castellano".("La Publicidad").

El regidor Bastardas contesta a les al.lusions de Giner de los Rios : " Dice un refrán castellano, que uno no quiere , dos no riñen, y como yo no quiero reñir con ninguno de mis amigos políticos, y menos con el Sr. Giner de los Rios, acepto resignado el palmetazo que me ha dado, y paso a contestarle en términos tan suaves como me sea posible."

" Se estraña el Sr, Giner de los Rios de que no sea yo, quien se haya levantado, como en alguna otra ocasión, para proponer en nombre de la mayoria republicana un voto de gracias al Marquès de Marianao. Y a mí me extraña la extrañeza del Sr. Giner de los Rios."

" Cunado yo me he levantado para hablar en nombre de los republicanos, es porqué sabia que tenía la absoluta confianza de todos, y hoy esta confianza no la tengo.""(varios concejales :sí, sí ").

" Yo he cometido un pecado que no se me quiere perdonar: el de haber obtenido al ser elegido segundo Teniente de Alcalde, los votos de varios comapñeros regionalistas. Me los concedieron espontaneamente, no por mis ideas políticas, distintas de las suyas, sino por hallarse conformes con mi conducta administrativa en el bienio anterior." ("los catalanistas : es la verdad y seguimos esténdolo").

" No pedía aquellos votos -continuà Bastardas- fueron espontáneos, y por eso los agradezco. Y como no quiero situaciones ambiguas estoy dispuesto a renunciar enseguida la Tenencia de Alcaldía." ("Los republicanos : No !!, No!!, de ningún modo").

" Ha creido alguien que si no he propuesto yo el voto de gracias es porqué no tengo el valor de exponer públicamente mis convicciones ? Se equivoca lastimosamente ".

" Al dar posesión de la Alcaldía al Marquès de Marianao, dije ante los periodistas y -decirlo a la prensa equivale decirlo a todo el mundo , "La Vanguardia" lo ha publicado-, que prescindiendo de las opiniones políticas, de las simpatias o antipatias que nos merezca como Alcalde de R.O., Barcelona le debe gratitud por sus gestiones en Madrid".

"

" Por esto me adhiero al voto de gracias, que no prejuzga las demás cuestiones que aquí se han tratado".

" No quiero hablar de la Solidaritat Catalana; no es asunto propio del Consistorio. Pero sí quiero hablar de la Solidaritat Municipal. De este acuerdo tácito que ha existido aquí entre republicanos y catalanistas desde que, un gran movimiento de opinión expulsó de esta Casa, a los representantes del caciquismo".

" En lo político nos hemos combatido muchas veces, hemos luchado con ardor y con pasión; pero tenemos una obra común, que debemos mostrarla con orgullo."

" Hemos moralizado la administración : hemos levantado el crédito municipal, lo cual nos ha permitido el Contrato de la Tesorería, el que se haya cubierto el empréstito, hoy subastado, en buenas condiciones, como en buenas condiciones se hará la conversión de la Deuda; y pronto vendrá la Reforma Interior, que es la higiene de Barcelona, y el aumento de las escuelas, que aumentará su cultura; y la serie de cloacas y otras obras que figuran en los presupuestos extraordinarios ya aprobados y en el nuevo que próximamente se presentará".

" Esta es la obra de todos, republicanos y catalanistas, es obra de la Solidaridad Municipal, que subsistirá pese a quien pese; y no malogremos sus frutos con cuestiones impropias de este lugar que hace mal efecto en la opinión".

" Busquemos lo que nos une, prosigamos nuestra labor administrativa; todo por Barcelona y para Barcelona". ("Muestras generales de aprobación"). ("La Publicidad").

El Marquès de Mariana s'associa a les paraules de Bastardas.

Per semblar-nos important, l'opinió del sector regionalista, la versió del discurs de Bastardas segons "La Veu de Catalunya" és aquesta :

" Senyor Alcalde. Srs. Regidors : Quan un no vol dos no es barrallen. I jo no vull barallar-me ara amb el meu amic, millor dit, amb al meu mestre, el Sr, Giner de los Rios. M'ha vingut a censurar més o menys directament perquè no havia sigut jo com d'altres vegades l'iniciador d'un vot de gràcies per l'Alcalde. Es que altres vegades parlava en nom de la majoria republicana; és que altres vegades estava segur del parer dels meus amics. Avui no hi

puc parlar, avui no n'estic segur: avui l'amic que pot parlar en nomde la majoria es el Sr. Giner."

" I no és que jo no tingui el valor de les meves conviccions; jo vaig felicitar al Alcalde de R.O., davant dels regidors, davant dels representants de la premsa i la premsa va fer públi-que les meves manifestacions."

" Però senyors, jo porto un pecat d'origen; jo vaig tenir els vots de catalanistes en la meva elecció de la Tinencia d'Alcal dia, i aquest pecat encar no se m'ha perdonat; (denegacions a l'esquerra) ."

" No, no se m'ha perdonat i això fa que ja hauria presentat la renúncia de la Tinencia, si legalment ho pogués fer-ho. (No, No, a l'esquerra.)"

" No obstant , jo crec que l'obtenir vots dels uns i dels altres va ésser una mena d'aprovació en la meva conducta en el bienni passat. (assentiments a dreta i esquerra)".

" No parlaré aquí de la Solidaritat Catalana com n'ha parlat el Sr. Giner, perquè entenc que no es assumpte per tractar-lo aquí. (molt bé!!, molt bé!!, en el públic)"

" Aquí el que s'hauria d'iniciar, aquí el que s'hauria de fer patent, aquí el que s'hauria d'impulsar és la Solidaritat Municipal, aquesta Solidaritat començada pel poble de Barcelona, que va elegir a republicans, que va elegir a catalanistes, i que va donar per resultat que catalanistes i republicans vinguessin aquí a treure els caciquistes. En los polític és cert que ens distan ciem, però en lo administratiu ens hem donat les mans, i hem pogut realitzar una obra digna del municipi de Barcelona. (Molt bé, Molt bé !!!, en el Consistori i en el públic.)"

" El Marquès de Mariana està molt satisfet de les seves gestions; però cal aclarir senyors, cal fer constar que bona glòria de l'èxit és de l'Ajuntament, que és el que ha preparat el treball, qui l'ha discutit i qui l'ha enviat llest a Madrid."

"Per això es lamentable senyors, que havent-se de tractar aquí, qüestions municipals, si portin a cada punt qüestions polítiques. Hem conseguit molt, hem lograt coses tant importants com la Tressoreria, l'Emprèstit i la Reforma, que està a punt d'ésser enllestida i que representa la feina per l'obrer i l'higiene i la salut per Barcelona. Aviat presentarem lo dels estudis, obra de cultura."

" Tenim aprovades obres públiques per valor de 14.000.000.-. Aquestes senyors, és l'obra de tots, d'uns i altres, aquesta és l'obra de la Solidaritat Municipal, que ha d'existir pesi a qui pesi. " ("Molt bé !!, Molt bé !!").

" No regatejam vots de gràcies a ningú, però treballem tots units i d'acord, que aquesta és la nostra missió." (Aprovació entre els regidors catalanistes, en molts republicans i en el públic).

"El discurs del Sr. Bastardas, deixa aclaparat al Sr. Giner de los Rios". ("La Veu de Catalunya")

El regidor Guillem Lòpez elogia el discurs de Bastardas, per què ha fet esvair l'atmosfera pesada que hi havia, degut a les paraules de Giner de los Rios. Es declarà solidari i creu que la Solidaritat pot portar l'elecció d'Alcaldes per gestió directa del poble. Diu que és una vergonya que tot s'hagi de resoldre amb influències, i cada cop se sent més odi contra el centralisme. Cal la justícia municipal abans que l'influència.

Diu que quan Giner de los Rios ocupa l'Alcaldia , ho fa no com un Alcalde popular , sinó com un Alcalde de R.O.

Jesús Pinilla demanà que el vot de gràcies es faci extensiu a Giner de los Rios i Bastardas.

Després d'altres intervencions menors, es demana votació sobre la proposició de vot de gràcies per les gestions de l'Alcalde a Madrid, i a la vegada manifestar-li que el Consistori dessitja que les seves absències siguin en concordància amb l'article 117 de ls Ordenances Municipals.

Aquesta proposició , és signada per Ventosa i Calvell.

El Marquès de Marianao deixà la Presidència, ocupant-la Layret, perquè ni Giner de los Rios ni Bastardas volen ocupar-la.

Alguns regidors no volen votar la proposició esmentada.

Finalment és aprovada per unanimitat. (Sobre l'esmena presentada en el sentit d'incloure també a Giner de los Rios, i a Bastardas, té com a resultat 22 vots a favor i 20 en contra; votant la tots els regionalistes i els republicans Nel.lo, Lòpez i Layret.

3 de juliol de 1906

Presideix el Marquès de Mariana.

Sessió celebrada en el Saló del Consell de Cent.

La Comissió de Foment va presentar un dictamen proposant una multa de 50.- ptes i ordre de demolició d'una farga de la companyia "La Catalana".

El regidor republicà Zúrdo Olivares, va protestar per trobar-ho exegerat, però Bastardas li demostrà que desconeixia els antecedents, i que per tant no tenia raó en pemsar que era una qüestió sense importància.

12 de juliol de 1906

Presideix Albert Bastardas.

Sessió celebrada en el Saló del Consell de Cent.

Comunicació del Marquès de Mariana dient que se'n va de Barcelona durant vuit dies.

Comunicat del Governador Civil, traslladant la R.O. del Ministeri de la Governació, autoritzant a l'Ajuntament per aixecar un emprèstit de 10.000.000.- de pessetes, per a urbanitzar zones de Barcelona.

Comunicació de l'Ajuntament de Figueres, donant gràcies per l'ajuda que rebé de l'Ajuntament de Barcelona en la qüestió del trasllat de presos a aquella ciutat; (El regidor Bastardas intervingué en el meeting que s'organitzà contra aquesta decisió, amb un discurs de recolzament a la opinió figuerenca).

Guillem López, manifestà que tenia intenció de fer una interpellació a l'Alcalde de R.O., però que ho farà quan n'hi hagi un. (Sembla ja evident que el Marquès de Mariana serà substituït amb la caiguda del Govern).

El President Bastardas contesta que tot el que se li denunciï, serà estudiat, i s'hi posarà fre, perquè no està disposat a que s'enganyi l'erari municipal.

- Es presenta el Pressupost Extraordinari per a l'any vinent.

Layret com a President de la Comissió d'Hisenda, manifesta que admeterà totes les esmenes, menys aquelles que siguin per augmentar el pressupost, degut a les obres de la Reforma Interior de Barcelona.

Davant el rumor generalitzat de la dimissió de l'Alcalde de Barcelona Marquès de Mariana, "La Vanguardia" publicà un comentari titulat "COTIDIANAS", que transcrivim íntegrament.

" Dicenme que estamos otra vez sin alcalde; esto es, sin alcalde" en propiedad ". El Sr. Marqués de Mariana ha soltado la vara con carácter de finitivo y parece que no hay fuerza humana capaz de hacérsela empuñar de nuevo. Y volvemos otra vez al régimen de la alcaldía accidental, que por lo que a mí se refiere téngola por tan buena como el de la alcaldía per se, mayormente si la vara interina cae en buenas manos, como las que ahora la empuñan. El Sr. Bastardas es, a lo que sé de referencia, una buena persona, inteligente y activo, Hay que esperar, por con-siguiente, excelentes resultados de su interinidad."

" Pero eso no quita ni impide la existencia de un "fenómeno" -llamémosle así por llamarle de alguna manera- singularmente perjudicial para los intereses y para el prestigio de Barcelona. Refiérome a la frecuencia y a la facilidad con que se producen en Barcelona las vacantes en el cargo de primer alcalde. A cada dos por tres, cambia nuestra administración municipal de presidente y de jefe. A cada cambio ministerial, y Dios si son esos frecuentes de un tiempo a esta parte, ha de suceder inmediatamente el cambio de alcaldía en Barcelona, lo cual es un absurdo y un absurdo altamente perjudicial. Y no consiste solamente el perjuicio en esa falta de dirección y de criterio que forzosamente significa can-tinuo cambiar de jefatura administrativa-municipal; consiste también en la dificultad reconocida, y que cada día más irá en aumento, de encontrar en Barcelona una persona de prestigio, de a-rraigo, de notoriedad, que se preste a ser alcalde mayor...por una temporadita. A nadie le gusta representar un papel ridículo y si se tiene

además en cuenta que no es muy agradable ese estado de tirantez y bien gabria de decir de mal disimulada hostilidad, en que vien de un tiempo acá concejales y alcalde, gracias a su distinto origen -origen popular y origen divino- i quién podrá extrañarse de que toda persona independiente y bien reputada le cause de hoy en adelante verdadero horror la idea de ser designado para alcalde ? "

"! Vade retro... Bernabé! -gritará rechazando la vara y persignándose devotamente."

TULIO".

"LA VANGUARDIA", del 12 de juliol de 1906.

19 de juliol de 1906

Presideix Albert Bastardas.

Sessió celebrada en el Saló del Consell de Cent.

- Comunicació del Marquès de Marianao, demanant llicència per a un mes, motivada per restablir la seva salut. ("La Vanguardia", diu que la llicència era per a dos mesos)
- Sobre els metges municipals
- Sobre les ómnibus i tramvies

23 de juliol de 1906

Presideix Albert Bastardas.

Sessió celebrada en el Saló de Cent.

Sessió extraordinaria per aprovar i discutir el pressupost extraordinari d'aquest any.

- Lectura del dictamen del pressupost que puja 10.500.000 ptes.
- Es llegeixen també les esmenes.

26 de juliol de 1906

Presideix el Governador Civil, Sr. Manzano, que torna així la visita que li feu dies enrera l'Ajuntament.

Sessió celebrada en el Saló del Consell de Cent.

El Governador Civil, dirigeix unes paraules oferint-se per ajudar en tots els aspectes la política municipal ...

El gobierno me ha confiado el encargo de resolver directamente todos los problemas de carácter económico que dependan de su aprobación: os ofrezco, pues, mi concurso leal y sincero para todo cuanto se refiera á cuestiones administrativas relacionadas con la marcha del Ayuntamiento.

El art. 72 de la ley municipal vigente, ley liberal y democrática en su espíritu, pues como todos sabéis, está calcada en la de 1869, os marca taxativamente vuestros deberes: el art. 73 obliga al gobernador civil á ejercer la inspección de vuestros actos; pero en el cumplimiento del mismo cabe una interpretación más ó menos amplia y yo os ofrezco, en nombre del gobierno, en cuanto de él dependa, facilidades para llevar á la práctica vuestros planes económicos y administrativos, sin necesidad de realizar gestiones directas en Madrid, por medio del alcalde ó de comisiones municipales, pues su deseo es atender vuestras aspiraciones.

A aquestes paraules, l'Alcalde accidental Albert Bastardas respongué :

«Excmo. señor, señores concejales. Ausentes, por razones de salud, el alcalde señor marqués de Marianao y el primer teniente de alcalde, don Hermenegildo Giner de los Ríos, me cabe, como alcalde accidental, el altísimo honor de contestar a las cordiales frases del Excmo. señor gobernador civil, procurando interpretar vuestro modo de pensar y de sentir, tan fielmente como mis escasas facultades lo permitan.

Las palabras de V. E., tan sinceras y tan categóricas, nos han llenado de satisfacción. De ahí que me dirija á V. E., con el respeto y acatamiento debidos al superior jerárquico, pero al mismo tiempo con aquella libertad y confianza con que el pueblo se dirige á una autoridad amiga.

Hombres de diferentes ideas políticas y sociales, componen este Consistorio; pero todos tenemos un origen y un fin común. Nuestro origen es la voluntad, libremente expresada, del pueblo de Barcelona. Del pueblo arranca nuestro poder, no de lo que valgan nuestras modestísimas personas.

El fin que á todos nos une es el de identificarnos con las necesidades y aspiraciones de nuestra amada ciudad, trabajar constantemente por su prosperidad moral y material en la medida que nuestras fuerzas lo permitan.

De sobra conoce V. E. las dificultades con que hemos de luchar. Son las mismas con que luchan todos los municipios de las grandes ciudades españolas: falta de libertad en la acción, falta de recursos económicos; es decir, falta de medios con que atender debidamente á las necesidades, cada día mayores, que la vida moderna impone á los grandes municipios.

De ahí nace una aspiración que nos une á todos los concejales: la *autonomía municipal*; el vehemente deseo de que el Municipio, en la esfera local, en lo que respecta á los intereses comunales, sea completamente autónomo, tenga soberanía administrativa, que ni remotamente podría quebrantar la unidad del Estado, ni menoscabar los derechos de los ciudadanos. Al contrario, cuanto más vigorosas sean las municipalidades, más intensa será la vida nacional.

Con la autonomía municipal desaparecerían todas las trabas y cortapisas que hoy nos impone un criterio jurídico fundado en la descolonización y el uniformismo; y lograríamos tener una hacienda municipal propia, independiente de la hacienda del Estado y de la provincia.

Personalmente, os ofrezco mi concurso, para facilitar la pronta y favorable resolución de los asuntos, para lo cual os ofrezco interponer la natural influencia que me da el cargo de que estoy investido; las puertas de mi despacho estarán siempre abiertas de par en par para todos vosotros.

Podéis, pues, contar con mi concurso incondicional para todo cuanto tienda á aumentar la importancia de Barcelona y su ensanche, y á mejorar los servicios de higiene y salubridad; el gobernador civil, en nombre del gobierno, se halla pronto á facilitaros todos los medios, tiene el sincero propósito de atender las necesidades y aspiraciones del pueblo de Barcelona, al que me complazco en saludar desde este sitio.»

Dentro del actual régimen, al que necesariamente hemos de sujetarnos, mucho puede hacer V. E., como autoridad intermediaria entre el poder local y el poder central, para que desaparezcan obstáculos y tenga el Ayuntamiento todas las facilidades compatibles con la legislación vigente.

Las firmes promesas de V. E. en este sentido, que profundamente agradecemos, son para nosotros, más que ua esperanza, una realidad. La conducta pasada es la mejor garantía de la conducta futura, y por ello confiamos encontrar en V. E. el mismo apoyo que encontró el Municipio en el anterior período de su mando.

Importante es la labor realizada y emprendida en esos últimos cuatro años.

Hemos procurado ante todo robustecer y consolidar el crédito municipal, para llegar á la conversión de la Deuda, á sustituir en buenas condiciones el interés del 6 y del 5, por el interés del 4 y medio; para emprender resueltamente lo que exigen la higiene y la cultura de Barcelona.

Vamos á reformar y terminar toda la red de alcantarillado; á terminar el acueducto de Moncada y á conseguir que se aumente el escasísimo caudal de agua de que Barcelona dispone. Vamos resueltamente á la reforma interior de Barcelona, á construir las tres grandes vías del plano Baixeras, tres arterias que unirán el casco antiguo con el Ensanche; merced á las cuales desaparecen muchas, inmundas callejuelas de la vieja ciudad, y muchísimas de esas sucias y tristes viviendas, en las que no penetran el sol ni el aire. Y atenderemos al saneamiento general de toda la urbe, extendiendo la urbanización á todas las barriadas agregadas.

En cuanto a la cultura, el Ayuntamiento sostiene Escuelas de Artes de Música, de Ciegos Sordo-mudos, de Corte, de Ingenieros Industriales, y destina una importante suma para subvencionar escuelas e instituciones de enseñanza que suplen las deficiencias de la enseñanza oficial. Hay que confesar, sin embargo, que la enseñanza primaria, base de todas las demás, no está á la altura que debería estar, y por esto el Ayuntamiento tiene acordado aumentar el número de escuelas y construir edificios á propósito que reunan las debidas condiciones higiénicas y pedagógicas.

Por lo que respecta á nuestros Museos, V. E. podrá convencerse de que han progresado rápidamente y nuestro propósito es que ad-

quieran todo el desarrollo propio de una gran ciudad.

En el ramo de beneficencia nos falta lo principal, extinguir la mendicidad, suprimir los pordioseros, ya que no podemos suprimir los pobres. Hemos instalado la «gota de leche», la lactancia municipal gratuita, que salva muchas vidas; los albergues nocturnos, para que el obrero falto de familia ó de recursos, no vaya á parar en inmundas casas de dormir, y para recoger á los muchachos vagabundos, que no tienen lecho ni hogar.

Justo es reconocer que V. E., en este punto, dió el primer paso. El Asilo Manzano de la calle del Olmo sirvió de guía al Ayuntamiento; y gustosos le ofrecemos nuestro concurso para la obra social de protección á la infancia.

El año próximo celebrará Barcelona una Exposición Internacional de Artes, y soñamos además con una segunda Exposición Universal.

No pretendemos, excelentísimo señor, demostrar que somos perfectos. Somos hombres, tenemos nuestras pasiones, nuestro amor propio, á veces somos intransigentes, discutimos quizá demasiado y hasta se dice que perdemos el tiempo.

Lo cierto es, que el tiempo que malgastamos un día, sabemos recuperarlo al siguiente; que los mismos que en una sesión pública luchan encarnizadamente, en el seno de una comisión ó de una ponencia, trabajan junto y coinciden en casi todas las cuestiones.

Es cierto que á veces nos combatimos con denuedo; pero, como dijo uno de nuestros poetas: «nuestras armas no están envenenadas»; están templadas en el amor á Barcelona, y este amor es el que cicatriza fácilmente las heridas que mutuamente nos referimos.

Para toda nuestra labor administrativa pedimos el concurso de V. E., mejor dicho, aceptamos con gratitud sus espontáneos ofrecimientos.

Necesitamos que desaparezcan trabas administrativas; pero todavía es preciso algo más: que renazca la tranquilidad moral y material de Barcelona; que no se repitan los salvajes atentados de la dinamita; que se calmen las pasiones; que se pacifiquen los espíritus; que las ideas sigan su curso normal; que desaparezcan odios y violencias.

V. S. conoce bien nuestro pueblo; rebelde ante las imposiciones de la fuerza; sumiso y gobernable cuando la autoridad se apoya en la razón y la justicia.

Para esta obra de pacificación, cuente también V. E. con nuestro decidido concurso.

El discurso del señor Bastardas fué recibido por el público con grandes aplausos.

El gobernador, acto seguido, se despidió de los concejales y abandonó el salón, siendo acompañado hasta la puerta por el alcalde accidental y varios ediles.

Al regresar el señor Bastardas fué felicitado efusivamente por varios de sus compañeros de Consistorio.

(*"La Vanguardia"*)

Publiquen íntegrament el discurs "La Vanguardia", i "La Publicidad", mentres que "La Veu de Catalunya", i "El Poble Català" inserten la major part.

- Dictamen sobre l'òmnibus-automòbil, aprovant-se per 25 vots contra 5.

2 d'agost de 1906

Presideix Albert Bastardas.

Sessió celebrada en el Saló del Consell de Cent.

Els regidors Layret i Nel.lo demanen llicència per fer vacances.

El regidor Guillem López demana la paraula per manifestar que en nom del Consistori i creient interpretà el seus sentiments proposa que s'otorgui un vot de gràcies a l'Alcalde accidental Bastardas, pels telegrames que envià contestant a "La Correspondencia Militar", i "El Ejército Español" denunciant les falses afirmacions fetes per aquestes publicacions en el sentido de que l'Ajuntament de Barcelona, amb motiu del natalici de la Reina mare, no cumplí l'establert i es negà a posar la bandera espanyola a la façana. Bastardas surt al pas d'aquestes informacions tendencioses senyalant que Catalunya no sent cap odi a les altres regions espanyoles, sinó el contrari, les estima totes " sintiendo mayor cariño cuanto más desgraciadas son y que los republicanos catalanes saben cumplir con su de-

ber, honrando a Barcelona, a Cataluña, y a España". ("La Vanguardia").

Guillem López demanà també un altre vot de gràcies per a Bastardas, per les disposicions sanitàries que ha pres; especialment per el ban publicat per combatre la verola, que tant de mal produeix a Barcelona.

Bastardas agraeix les manifestacions fetes per López, i diu que té la seguretat de que qualsevol d'ells posats en el seu lloc haurien fet el mateix, doncs en el primer dels casos era defensar de les calumnies el nom de Barcelona. Afegeix que aquets fets no tenen importància per justificar un vot de gràcies i que aquests només cal concedir-lo en casos excepcionals, quan es tracta de fets extràordinaris, doncs si en donem molts acabaran per perdre tot el seu mèrit.

Pel que fa al ban sobre la verola, Bastardas digué que el públicà gràcies a la moció presentada precisament per Guillem López a qui correspon doncs la glòria d'iniciar aquesta campanya sanitària, invitant a regidors, Tinents d'Alcalde, mestres, particulars, etc, a ajudar a l'Ajuntament per cubrir les consignes que es donen en l'esmentat ban.

Guillem López insisteix però, que tant un cas com l'altre són excepcionals, i tenen per Barcelona especial importància, de manera que reclama el vot de gràcies, ja que tota l'opinió pública barcelonina ha reaccionat amb felicitacions i elogis a Bastardas, sense distinció de partits.

Intervé el regionalista Duran i Ventosa per senyalar, que el regidor López li ha tret les paraules de la boca, doncs tenia intenció de demanar també en nom de la minoria regionalista el vot de gràcies per l'Alcalde accidental Bastardas.

Per unanimitat doncs, s'aproven donar els vots de gràcies.

- Debat sobre el servei de neteja de la ciutat i la possibilitat per part dels contratistes d'aquest servei d'anar a la vaga, deixant a Barcelona, en ple mes d'agost amb les escombraries al carrer .

Dice el señor Durán que ha de llamar la atención sobre un asunto de extraordinaria importancia que afecta a los intereses de la salud pública: la organización del servicio de limpieza.

Añade que el problema tiene dos aspectos: la desaparición de los depósitos de basuras que afectan determinadas zonas de la ciudad y la reorganización del servicio de extracción de basuras.

Refiere que algunos tenientes de alcalde, cumpliendo acuerdos adoptados por el anterior Ayuntamiento, han exigido el cumplimiento de las ordenanzas municipales en lo que se refiere a la desaparición de los depósitos referidos, que no ha podido conseguirse, a causa de la resistencia pasiva que oponen los interesados, quienes se niegan a pagar las multas que les han sido impuestas y amenazan declararse en huelga si se procede contra ellos por la vía ejecutiva.

El señor Durán dice que con objeto de que el alcalde pueda resolver los dificultades que puedan presentarse, es menester que el alcalde además de las atribuciones que por virtud de la ley le competen, debería investigarse de las que corresponden al Ayuntamiento y añade de que si es necesario presentar una proposición en aquel sentido, todos los concejales están dispuestos a suscribirla, pues en esta ocasión el Consistorio en pleno se halla incondicionalmente al lado del alcalde.

El señor Bastardas hace historia del asunto.

Dice que la alcaldía, en virtud de una instancia suscrita por los vecinos de Hostalfranchs, zona comprendida entre la carretera de la Cruz Cubierta y la riera de Magoria, y la calle de la Cruz Cubierta y la falda de Montjuich, exponiendo los daños que causaba á la salud pública la permanencia de los depósitos de basura allí establecidos, por acuerdo del Ayuntamiento ordenóse á la sección de Higiene urbana del cuerpo Médico municipal que girara una visita de inspección á ellos, dando cuenta del resultado de la misma al Consistorio.

Lee el señor Bastardas las conclusiones del informe emitido por la sección expresada, favorable á la desaparición de los referidos depósitos de basura, y termina diciendo que ha llegado la hora de plantear la cuestión en el sentido de si el Ayuntamiento ha de succumbir á las exigencias de los dueños de aquéllos, ó si, por el contrario, ha de mostrarse firme en el acuerdo primitivo del Consistorio, adoptando una resolución definitiva y haciéndola cumplir inmediatamente.

El señor Durán dice que los dueños de los depósitos de basura no pueden mostrarse quejoso de la conducta del Ayuntamiento, pues éste les ha guardado toda clase de consideraciones, permitiendo que los carros circulen destapados.

Añade que los aludidos dueños, en vez de agradecer estas consideraciones, amenazan con la huelga, con la agravante de hacerlo en época en que, á causa de los fuertes calores, la suspensión del servicio de extracción de basuras podría acarrear trastornos á la salud pública.

Termina diciendo que es cuestión de decoro para el Ayuntamiento no acceder á imposiciones que son intolerables, y que por lo tanto debe adoptarse la resolución de exigir el cumplimiento de lo que demandan la higiene, las prescripciones legales y las ordenanzas.

Dase lectura de una proposición urgente, pidiendo que se faculte al alcalde para la adopción de las medidas que estime convenientes, para que en caso de una huelga no quede desatendido el servicio de extracción de basuras y que se abra con este fin un crédito de 15.000 pesetas, que podrá aplicarse al capítulo de imprevistos.

Se acuerda que la proposición quede pendiente de aprobación hasta que la Comisión de Hacienda, que se reúne con dicho objeto, informe si puede aplicarse el gasto á imprevistos.

El señor Rubio da algunas explicaciones acerca de la organización actual del servicio de extracción de basuras, que explota 175 contratistas, de los cuales una vez que les citó la Comisión de Policía Urbana solo comparecieron dos, y dice que es menester que aprovechando las actuales circunstancias el Ayuntamiento procure reorganizarlo.

El señor Nubiola pide que se conceda á los dueños de los depósitos de basura un plazo prudencial para que dentro de él puedan desalojarlos y el señor Layret, como teniente de alcalde del distrito 7º donde radican los que son causa del conflicto, explica minuciosamente.

Interviene en la discusión el señor Jiménez preguntando porque motivo, toda vez que existe el propósito de sacar á subasta el servicio de extracción de basuras, ésta no se anuncia públicamente y el señor Durán le contesta, manifestando que desde hace tiempo se halla anunciado un concurso para la adopción del sistema mejor entre los que se presenten y que el plazo concedido es suficiente para que puedan concurrir todos los que lo deseen.

Apruébase la proposición urgente y el alcalde dice que acepta las facultades que se le conceden y que hará uso de ellos, si el conflicto se presenta.

("La Vanguardia")

9 d'agost de 1906

Presideix Albert Bastardas.

Sessió celebrada en el Saló del Consell de Cent.

- Sobre el monument a n'en Pitarra
- Sobre la vaga dels propietaris dels carros d'escombraries:
"Trata el Sr. Duran (i Ventosa), de la huelga de basureros, y propone al Ayuntamiento que acuerde conceder un voto de gracias a la presidencia por su enérgica actitud, gracias a la cual se ha solucionado el conflicto, y hace votos porqué en todos los que surjan, la presidencia de la corporación municipal, proceda con la energía que lo ha hecho ahora, ha-

ciendo cumplir estrictamente las ordenanzas municipales ".
 Contesta Bastardas manifestant que l'Ajuntament no pot erigirse en tutor dels escombriaires, i que l'únic que ha de fer és obligar a cumplir la Llei.
 ("La Vanguardia")

16 d'agost de 1906

Presideix Albert Bastardas.

Sessió celebrada en el Saló del Consell de Cent.

Comunicació de la Presidència demanant una subvenció de 2000.- pessetes per ajudar als naufrags del vapor "Sirio". Reunida immediatament la Comissió d'Hisenda acordà concedir aquesta ajuda. El Consistori sancionà l'acord de la Comissió i la petició de Bastardas.

- Sobre les subhastes d'empedrament.
- Sobre els tramvies - ómnibus.

23 d'agost de 1906

Presideix Albert Bastardas.

Sessió celebrada en el Saló del Consell de Cent.

Bastardas dóna en nom de la Corporació el condol per les víctimes del terratrèmol de Xile, i demana que consti en acta la solidaritat de l'Ajuntament davant del desastre.

La petició de la Presidència s'aprova per unanimitat.

- Comunicació de Bastardas demanant que per solemnitzar la tornada de les primeres colonies municipals escolars, organitzades per l'Ajuntament, el proper 31 d'agost, s'acordi anar-hi a rebre'ls en Corporació, donant-los la benvinguda en el Palau de Belles Arts, amb l'assistència de la banda de música. Aprovat.
- Sobre la denuncia presentada pel regidor republicà Borrell i Sol respecte de les subhastes municipals i contra els trusts dels grans contratistes d'obres que proposen acaparar les obres municipals amb els mateixos pressupostos.
- Dictamen elaborat per la Comissió de Governació i defensat per Giner de los Ríos, sense entrar en debat, sobre les auxiliaries municipals per reconvertir-les en escoles públiques. S'acorda que quedi sobre la taula perquè Duran i Ventosa i Layret puquin estudiar-lo millor.

30 d'agost de 1906

Presideix Albert Bastardas.

Sessió celebrada en el Saló del Consell de Cent.

- Comunicació de l'Alcaldia donant compte d'un preg fet al De-
gà del cos de veterinaris municipals, per tal de que el per-
sonal disponible practiqui una inspecció sobre la netedat de
les vaqueries, i que en cas d'infracció a les ordenances mu-
nicipals siguin castigats rigurosament.

El regidor Narcís Fuster demana els motius perquè no es reuneix la Junta Provincial de Sanitat; li contestà Bastardas dient ho ha fet perquè l'ex-governador civil de Barcelona Duque de Bivo-
na, no va voler durant el seu mandat, donar possessió als vuit representants de l'Ajuntament en aquesta Junta, per no reunir, a judici seu, les condicions legals necessàries. Bastardas de-
manda que una comissió de l'Ajuntament vagi a veure el nou Go-
vernador Civil, perquè recavi del Ministre de Governació la re-
solució del problema.

- Sobre la vaga de Bilbao :

El señor Zurdo Olivares alude á la recien-
te huelga de Bilbao, y á vuelta de algunas consideraciones relativas al caso, propone que el Ayuntamiento acuerde conste en acta su sentimiento porque en nuestros días las cuestio-
nes litigiosas entre el capital y el trabajo se resuelven á balazos por la fuerza pública, puesta al servicio del capital, en vez de con-
fiar su resolución al fallo de los tribunales ar-
bitrales.

La presidencia pregunta al Ayuntamiento si acuerda que conste en acta el sentimiento que le ha causado que, para zanjar las dife-
rencias entre el capital y el trabajo, haya te-
nido que apelarse á la fuerza pública, cau-
sando víctimas que todos hemos de lamentar.

El señor Durán se opone á que sea aproba-
da la proposición del señor Zurdo, que califica de inadecuada y atrevida y que, á su juicio, constituye una verdadera ligereza.

Contéstale en forma airada el señor Zurdo, quien pide que se tomen notas taquigráficas de sus manifestaciones, para evitar que éstas sean tergiversadas ó puedan interpretarse maliciosamente.

Rectifica el señor Durán, manifestando que resulta verdaderamente sensible que haya te-
nido que apelarse á la fuerza para restablecer el imperio del derecho y anuncia que, tratándose como se trata de un asunto que ni afecta á la corporación municipal ni á Barce-
lona, caso de votarse la proposición, para evitar responsabilidades que entiende podrían exigirse al Ayuntamiento por extralimitación en sus atribuciones, votaría en contra.

El señor Bastardas dice que hay dos ca-
minos: uno acordar que las manifestaciones hechas por los concejales que han intervenido en el debate consten en acta y el otro, redactar una proposición y ponerla á vota-
ción.

Se acuerda lo último, dándose lectura de una proposición suscrita por los señores Zurdo, Oliva, Jiménez, Gali, Marsá, Valentí, Moró y otros, que abarca dos extremos:

1.º Que el Ayuntamiento acuerde que conste en acta el sentimiento con que ha visto las víctimas causadas por los sucesos desarro-
llados en Bilbao.

2.º Que el Ayuntamiento hace votos por que llegue pronto el día en que sean los tri-
bunales arbitrales y no la fuerza pública los encargados de resolver los conflictos entre el capital y el trabajo.

El señor Durán dice que no puede adherir-
se á la proposición como manifestación platú-
nica por las víctimas causadas y mucho me-
nos como muestra de simpatía á los huel-
guistas.

Extiéndese el señor Gali en consideracio-
nes de carácter romántico-sentimental, di-
ciendo, entre otras cosas, que aun cuando el Ayuntamiento es una corporación adminis-
trativa, se compone de hombres que como ta-
les sienten y tienen el derecho de expresar
sus sentimientos.

El señor Marsá echa un jarro de agua fría á los entusiasmos del señor Gali y tacha de baldío é inútil la proposición del señor Zurdo, indicando la conveniencia de que el Ayuntamiento prescinda de medios aparato-
sos para expresar sus simpatías en favor del obrero, pues hay otros más modestos pero más eficaces para trabajar por su bienestar.

Asiente á ello el señor Durán, diciendo que trabajarán en favor de los obreros cuan-
tos laboren por la prosperidad y engrandeci-
miento de Barcelona y afirma que á pesar de que no parece sino que los republicanos tra-
tan de erigirse en protectores exclusivos del
obrero, también están á su lado los catalanis-
tas en cuantos asuntos tienen razón.

Interviene en el debate el señor Jiménez en defensa de la proposición, incurriendo en algunas equivocaciones que son rectificadas por los señores Durán y Ventosa.

El señor Ventosa dice que aviado estaría el Ayuntamiento si hubiera de intervenir en cuantas transgresiones del derecho se cometan en el mundo y añade que considera la proposición como una puerilidad, como una verdadera inocentada, por lo cual no tiene inconveniente alguno en votarla.

Después de otras rectificaciones se aprueba la proposición, en votación nominal, por 18 votos contra siete.

("La Vanguardia")

"La Publicidad" fa un comentari dient que s'ha vist en el Consistori abans de començar la sessió un cert rebombori entre els regidors, fent-se passar aquests de mà en mà un telegrama que semblava feia referència a la dimissió del Marquès de Marianao com a Alcalde de la Ciutat i el nomenament per una R.O. de Domenech J. Sanllehy com a substitut.

6 de setembre de 1906

Presideix el nou Alcalde de la Ciutat Domènec Joan Sanllehy i Alrich, nomenat per una nova R.O..

Un cop llegides aquestes acceptant la dimissió de Marianao i decretant el nomenament de Sanllehy, el nou Alcalde digué aquestes paraules :

«Honrado por el gobierno de S. M. con el nombramiento de alcalde de esta ciudad, me cabe hoy por primera vez el alto honor de presidir esta corporación.

Ante todo he de cumplir con un deber, que cumplo con mucho gusto, y es el de hacer un justo elogio del alcalde en propiedad y de los alcaldes accidentales que me han precedido. El Excmo. Sr. marqués de Marianao, con su atinado acierto y buen criterio, consiguió en Madrid la favorable resolución de expedientes de grandísima importancia para Barcelona y ha demostrado además en todos sus actos un verdadero interés para todo lo que se refiere a nuestra ciudad. Le sustituyó en las ausencias forzosas que se vió obligado a hacer primero el señor don Hermenegildo Giner de los Ríos, dignísimo primer teniente de alcalde, quien con su claro talento su rectitud de carácter y elevación de miras le constituyeron en un digno y autorizado presidente de este Ayuntamiento. A éste sustituyó el no menos digno segundo teniente de alcalde don Alberto Bastardas, que ha ejercido el cargo hasta ahora y quien con inteligente actividad, carácter afable y exquisito tacto ha sabido conquistar aquí y fuera de aquí legítimas y justas simpatías.

Al venir á este sitio á presidir, mi deseo señores no es otro que venir aquí para trabajar y para identificarme con vosotros en todo lo que sea contribuir á la mejora y progreso de Barcelona, ciudad que amo entrañablemente porque aquí he nacido, aquí he vivido constantemente y aquí vivieron mis mayores, habiendo recibido de sus conciudadanos cariñosas y expresivas manifestaciones de afecto y simpatía.

Queréis saber, señores, cuáles son mis planes? pues apenas si me atrevo á manifestar porque los míos son los vuestros, con la sola diferencia que vosotros los venís practicando hace ya tiempo y yo hasta ahora no tengo más que el vivo deseo de unirme á vuestra labor.

Mis aspiraciones, como también son las vuestras, es contribuir á que pronto sea un hecho la realización de las grandes mejoras de reforma interior que han de embellecer y sanear esta ciudad, procurar se resuelvan pronto los expedientes casi terminados de cloacas y solventar las pequeñas dificultades que impiden el arreglo y renovación de las carreteras adosadas á nuestra urbe, cuyo péjimo mal estado tanto perjudica hoy al tránsito rodado que es el nervio de vida de nuestra ciudad. Si conseguimos esto antes que empiecen los tiempos crudos del invierno podremos dar trabajo á todos nuestros obreros, que en invierno aumentan siempre el número por los que vienen del campo.

En una palabra, á mí me tendréis siempre activo y diligente en procurar se ejecute pronto y rápidamente lo que aquí vosotros con tanto interés é inteligencia discutís y acordáis.

Me encontraréis también atentamente celoso en vigilar so cumplir las ordenanzas municipales en lo que se refiere á limpieza é higiene, porque ya que esta ciudad es climatológicamente y por su situación una de las mejores de Europa, es preciso que le demos á su aspecto el aspecto de limpieza que tienen hoy todas las ciudades del extranjero, cuidando además de mejorar interiormente todo lo que contribuya á su salubridad. Y para esto últi-

me entiendo que hemos de dedicar todo nuestro afán y especial cuidado en mejorar la situación de la clase obrera, saneando sus barrios y viviendas, ejerciendo una exquisita vigilancia sobre los alimentos, especialmente los más baratos y que más consume la clase obrera y estudiar el modo de abaratar la vida si es posible. Esta ciudad, señores, es uno de los principales centros obreros del mundo y mejorando su suerte mejoraremos la ciudad, porque ellos con su trabajo constituyen la verdadera riqueza y prosperidad de Barcelona.

Y como todo esto es lo que vosotros también deseáis y á esto se encamina vuestro asiduo trabajo, por eso tengo tanto interés y empeño que más que como presidente me consideráis como un colaborador dispuesto á trabajar á vuestra lado. Ya habéis comprendido que así lo ha interpretado muy bien la prensa que no vengo á hacer política sino á ayudar á hacer administración. Yo creo que si todos te-

nemos una idea de miras y acierto en nuestros actos, hoy, por varios conceptos, las circunstancias son favorables para hacer algo de provecho de momento y preparar otras cosas de importancia para el porvenir.

Para todo esto que acabo de indicar, cuentan también con el auxilio de la prensa á la que tengo mucho gusto en saludar desde aquí porque se dedica toda ella con especial discreción y acierto á todos los asuntos que interesan á la ciudad y que con sus oportunas indicaciones y consideraciones constituye un poderoso auxiliar del Ayuntamiento y del alcalde.

Cuento también, para el cumplimiento de mi deber, con el auxilio de todo el alto personal de esta casa, que tiene ya acreditada reputación de inteligencia y probidad.

Y termino, señores, suplicando me tengan todos, pero todos en absoluto, por su compañero y amigo.*

Li contesta Albert Bastardas en nom de la majoria republicana del Consistori, i Alcalde accidental durant l'absència del Marqués de Marianao, amb aquestes paraules :

«Señor alcalde, señores concejales.

Difícilmente sabré cumplir el encargo que por enfermedad del señor Giner de los Ríos me han conferido mis amigos políticos, de contestar á las afectuosas palabras de salutación de V. E.

Si me dejara dominar del sentimiento, una oleada de gratitud subiría del corazón á los labios, motivada por los justos elogios que ha dirigido V. E. á nuestro querido compañero señor Giner de los Ríos, por la benevolencia con que ha juzgado mi gestión en la alcaldía accidental; y me limitaría á recoger los ofrecimientos de V. E., á ofrecerle nuestro leal concurso para realizar sus planes, que son los del Ayuntamiento, á decirle que todos estamos unidos cuando se trata del bien de Barcelona.

Pero, somos hombres de razón, de reflexión, consecuentes en nuestros ideales, que tenemos el compromiso de representar á nuestros electores; y de ahí que en este momento solemne, sin ánimo de mortificar á la persona de V. E., debemos ratificar la protesta que siempre hemos hecho, al tomar posesión un alcalde de real nombramiento, extraño á la Corporación municipal.

Como liberales, demócratas y republicanos, que creemos que la soberanía real y efectiva, la única y legítima fuente de poder es la voluntad del pueblo, deseariamos que el alcalde fuese de elección popular; que si nuestros conciudadanos nos han llevado al Consistorio, fuesen los votos de los concejales quienes designaran al alcalde-presidente.

Como partidarios convencidos de la autonomía municipal, de que el Municipio, en la esfera de los intereses locales, sea completamente autónomo, sin ingerencias extrañas, nos duele que el poder central nos imponga para presidir y dirigir al Ayuntamiento, para ejecutar sus acuerdos, una persona, de excepcionales cualidades, pero ajena á la vida del Consistorio.

No deja de ser anómalo que el presidente de la Diputación provincial sea un diputado provincial, el presidente del Congreso un diputado á Cortes, el presidente del Senado un senador, y que no pueda ser un concejal, libremente elegido por nosotros, el presidente del Ayuntamiento.

Y lo creemos, además, perjudicial para Barcelona, contrario á la buena marcha de la administración municipal. El cargo de alcalde está sujeto ahora á los vaivenes de la política.

El Sr. marqués de Marianao, de cuya honrada gestión guardaremos grato recuerdo, cayó porque cayó el ministerio, y por haber subido otro ministerio ha sido nombrado V. E. alcalde.

¿Qué resulta de eso? Los concejales procedentes del bienio anterior, hemos tenido ya cinco alcaldes efectivos, además de cuatro interinos. A cualquiera se le ocurre que con este cambio frecuente, no puede haber unidad de criterio ni unidad de dirección que, con este continuo trasiego, fracasan los mejores propósitos, son estériles casi todas las iniciativas, y no es tan fecunda como debiera serlo la acción del Ayuntamiento.

Y conste bien claro, que á veces la palabra no traduce con exactitud el pensamiento; conste bien que no pretendemos sostener que nosotros los concejales tengamos para el cargo de alcalde condiciones personales superiores á las de V. E. Nada de eso, y por lo que á mí respecta, todo lo contrario. Es que nosotros estamos identificados con la labor del Ayuntamiento, conocemos la vida municipal, y por el origen de nuestro cargo estamos obligados á satisfacer las legítimas exigencias de Barcelona.

Y hecha la protesta, cumplime añadir que esperamos mucho de las dotes de V. E., que no tenemos ningún prejuicio respecto á su persona, y sólo deseamos que se ofrezcan muchas ocasiones de aplaudirle y que no llegue nunca el momento de la censura.

No temá V. E. de nosotros, y me atrevo á decirlo en nombre de todos los concejales, ni intrigas, ni celadas, ni emboscadas.

Si su gestión nos mereciese algunos reparos, los expondríamos lealmente á la faz pública, inspirados siempre en el bien de Barcelona.

Para cumplir su difícil misión puede contar con nuestro concurso, que le ofrecemos como buenos compañeros; no habremos de regatearle los aplausos, si el éxito corona sus esfuerzos, como no se los regateará tampoco la opinión pública, y ésta es indudablemente la mayor recompensa á que puede aspirar el alcalde de Barcelona.»

Per la minoria regionalista parla Duran i Ventosa que diu :

«Señores concejales, dice, una costumbre impuesta por el programa del partido á qua pertenezco y un deber de cortesía me impone que conteste al saludo afectuoso que el alcalde ha dirigido al Consistorio, y que exponga en nombre de mis compañeros las ideas que tenemos acerca de la alcaldía de real orden.

Hay que distinguir entre la persona particular y el cargo de alcalde: al señor Sanllehy hemos de agradecerle las palabras afectuosas que nos ha dirigido y corresponderemos á sus atenciones, pudiendo tener la seguridad de que, aun en el caso de discrepancia entre el alcalde y el Ayuntamiento, le sabremos guardar las consideraciones debidas, tratándole siempre como caballero y amigo.

Hecha esta salvedad, he de consignar en nombre propio y de mis compañeros nuestra más enérgica, viril y firme protesta por que no se consienta al Ayuntamiento de Barcelona lo que, como ha recordado muy oportunamente el señor Bastardas, se consiente á otras corporaciones populares, facultadas para elegir presidentes de su seno.

Porque es realmente anómalo que á un Ayuntamiento elegido por el voto de sus conciudadanos se le imponga, por una entidad extraña á él, aunque sea tan respetable como el gobierno de S. M., una persona determinada, por digna que fuere, tanto más cuanto que la experiencia ha venido á demostrar que no hay necesidad alguna de que la ley municipal se interprete en el sentido restrictivo que se hace actualmente. Efectivamente, los hechos han demostrado plenamente que el Ayuntamiento de Barcelona se halla capacitado para nombrar su presidente; como lo demuestra el caso del alcalde accidental señor Bastardas, que lo ha sido por el voto de todos los concejales y ha desempeñado el cargo á satisfacción nuestra y con aplauso de la opinión pública, correspondiendo al cual espero que lo concederéis un expresivo voto de gracias.

Difícil, espinoso es el cargo; el alcalde es al alma de la administración; su misión es por demás compleja: unas veces ha de administrar justicia, otras ha de entender en cuestiones de arte, otras ha de velar por la higiene; siempre ha de mostrarse un celoso defensor de los intereses y de la dignidad del pueblo de Barcelona.

Nosotros los regionalistas mantendremos el criterio que hemos substentado siempre, sosteniendo la dignidad de nuestros cargos, lo cual no será obstáculo para que sin abdicación de nuestras ideas puedan llegar á establecerse con el alcalde-presidente relaciones de compañerismo.

Al hablar de la necesidad de que el cargo de alcalde se provea por elección, lo decimos para los efectos generales del mismo, pues la lealtad e imparcialidad nos obligan á reconocer que los ha habido de real orden que han hecho olvidar con sus actos el origen vicioso de su nombramiento.

Así, hoy todo el mundo recuerda con gratitud los nombres de Rius y Taulet y del doctor Robert; el de Rius y Taulet, porque puso enteramente sus iniciativas, su incansable actividad y su influencia al servicio de Barcelona, consagrando á ella su vida, y el del doctor Robert, porque en ocasión memorable supo posponer los compromisos que tenía contraidos con el que le nombró á los intereses de Barcelona, presentando la dimisión del cargo al surgir un conflicto en el cual se hallaban comprometidos el buen nombre y la dignidad del pueblo barcelonés.

Si el señor Sanllehy imita el ejemplo de esos dos grandes patricios, si se acuerda más de los que representa que de los que le han nombrado, nosotros, volviendo por los fueros de la verdad, no le regatearemos los elogios y sabremos recompensarle como merece.»

("La Vanguardia")

El regidor republicà Borrell i Sol, s'adhereix a les paraulas de Bastardas i de Duran i Ventosa, i presenta una propòsicio que diu :

" 1º - Que el Ayuntamiento de Barcelona se dirija al Gobierno, solicitando que modifique la ley municipal vigente, en el sentido de que el cargo de Alcalde sea de libre elección entre los concejales.

2º - Que se envien comunicaciones a los senadores y diputados a Cortes, interesando la presentación del correspondiente proyecto de ley en el sentido antes indicado. "

3º - Que se recabe de los demás Ayuntamientos de España, que tengan limitadas sus atribuciones en lo referente a la elección de Alcalde y tenientes de alcalde, para que se adhieran a la petición del de Barcelona."